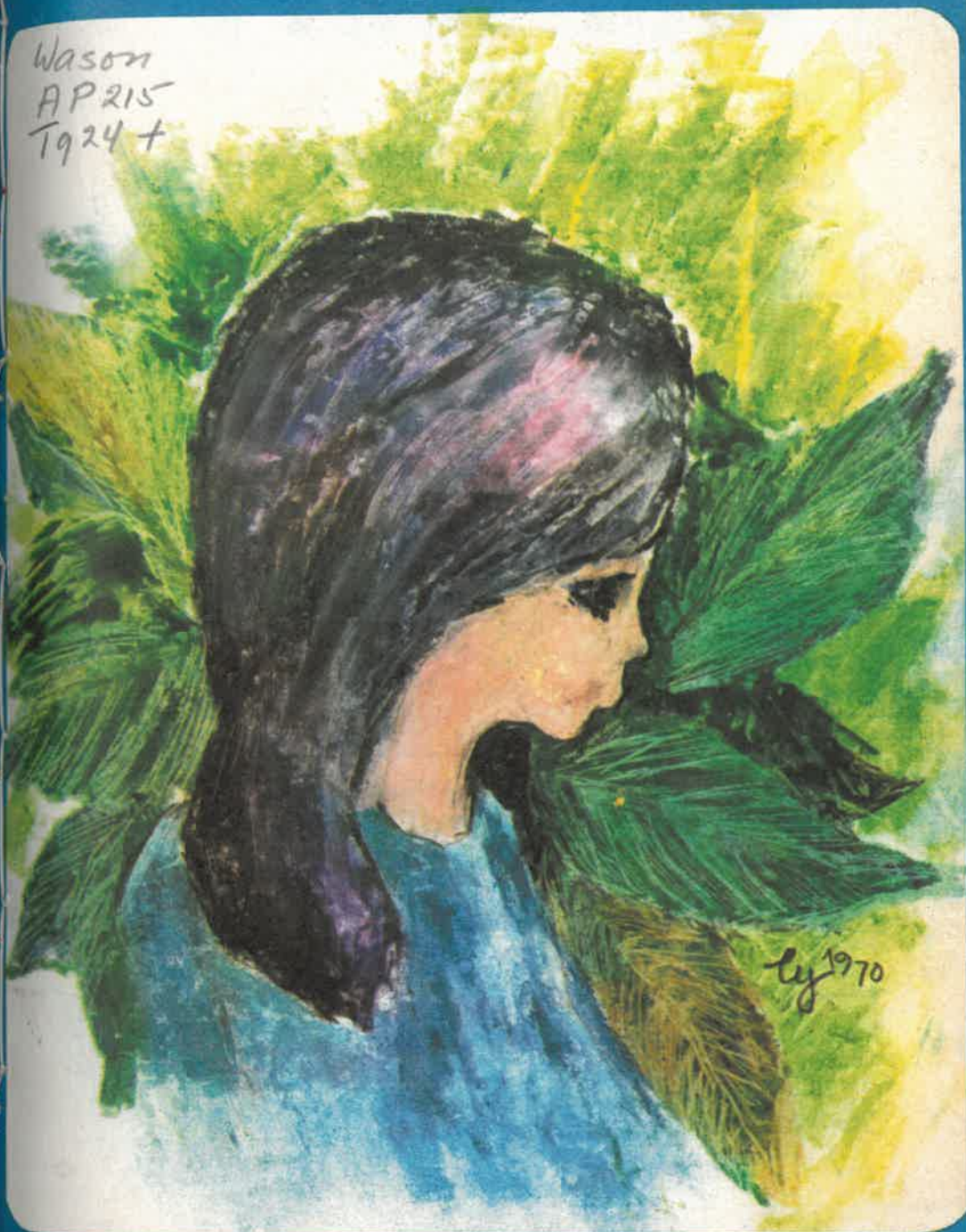

tuổi ngọc

21

tuần báo của tuổi vừa lớn

Wason
AP 215
T924 +

TUẦN LỄ TỪ 14-10 | SỐ 21 | BỘ MỚI | giá 40đ.
ĐẾN 21-10-1971

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA TUỔI VỪA LỚN

CHỦ NHIỆM : DUYÊN ANH VŨ MỘNG LONG
THƯ KÝ : ĐÌNH TIẾN LUYỆN, TỪ KẾ TƯỜNG
QUẢN LÝ : ĐẶNG XUÂN CÔN
TRỊ SỰ : NGUYỄN MAI

VĂN

phòng vấn mai thảo
cửa sau
ngôi nhà ven quốc lộ
lời cho chiếc dương cầm

tuổi ngọc
mai thảo
huỳnh phan anh
mai mây

THƠ

an châu lan • vũ hoàng • t. d • đình trung hạ

TRUYỆN DÀI

nhà báo
huyền xưa
áo tiêu thư
trong nhật ký của quỳnh

vũ mộng long
từ kế tường
duyên anh
đình tiến luyện

MỤC THƯỜNG XUYÊN

phòng vấn bỏ túi
nhìn xuống cuộc đời
bông hồng cho tình đầu
sưu tầm
trò chơi khoa học
bệnh mới lớn
chạp phở tuổi ngọc

bạn ngọc tham dự
tòa soạn và bạn đọc viết
m
linh việt
nguyễn thanh minh
bác sĩ nguyên tuần anh
kiến vàng

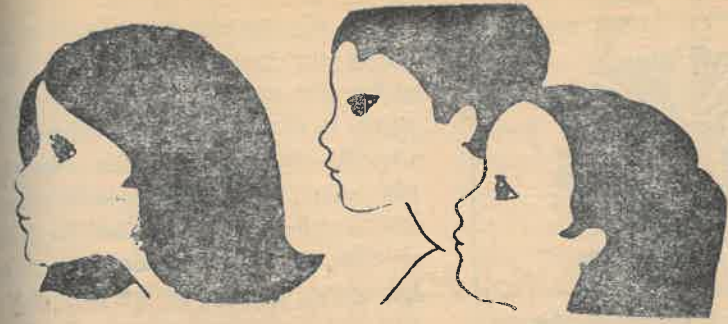

Tòa soạn, trị sự : 38 Phạm Ngũ Lão Saigon—Đ.T. : 23.595
BIÊN LAI SỐ 597/BTT/NBC NGÀY 24-4-1971
TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

T

thư hàng tuần

Số 21 đang nằm trên tay bạn ngọc, một số báo mà tòa soạn đã « de dọa » rất nhiều. Rằng nó mới lạ hoàn toàn. Rằng thêm vài mục hấp dẫn. Rằng có 8 trang offset, một truyện dài bằng tranh. Rằng Tuổi Ngọc cam đoan hết lỗi, nhất là lỗi sửa sai tiếng Pháp, tiếng Anh ở mục Chạp Phô. Nhưng « de dọa » chỉ để « de dọa », Tuổi Ngọc của bạn chưa thể mới lạ hoàn toàn so với 20 số đã xuất bản. Tuần trước, bạn đã đọc bài Chống gậy mà đi, đã thông cảm hoàn cảnh khốn khó của một tuần báo cố đứng vững, đứng thẳng để khỏi bị hút bởi nam chân số đề, số dưới, hạnh phúc phòng the. Một tuần báo hay một nhật báo sạch sẽ ra đời trong lúc này, xuất bản đều đặn và dám ngoan cỡ độc diễn chỉ trưng lãnh mạnh của mình đã là một thành công. Bán được nhiều thì báo sẽ có thể tăng trang, tăng bài vở, tăng thêm những cây bút nổi tiếng và, dĩ nhiên, nó sẽ luôn luôn mới và đẹp; bán được ít nó thất bại về mặt tài chánh nhưng nó hãnh diện vì giá trị riêng của nó. Một nhật báo bán mỗi ngày hàng mấy chục ngàn số chưa chắc ảnh hưởng của nó đã bằng một nhật báo bán mỗi ngày năm ba ngàn số Cũng vậy cho những tuần báo lãnh mạnh và tuần báo chủ trương hạ thấp sự thưởng ngoạn của độc giả. Tuổi Ngọc không đủ khả năng tài chánh để vươn lên. Chỉ mới đủ sức chịu đựng công in bìa màu tăng gấp đôi giá in cũ. 8 trang offset dành chờ đợi dù truyện tranh đã có sẵn và tin chắc nó đẹp tuyệt vời. Mục Biết một biết mười không ai dám nhận. Bởi không ai dám cho mình là cái túi khôn. Những câu hỏi của bạn ngọc gửi về quả là hóc búa. Vậy những câu hỏi nào dễ, tòa soạn đủ khả năng sưu tầm thì giải đáp, những câu hỏi nào khó, hỏi không ai trả lời giùm, không biết tra cứu ở sách nào, tòa soạn đành... giả vờ quên. Mong bạn đọc hiểu giùm. Cất công đi hỏi những vị như Hồ Hữu Tường, Vương Hồng Sển, Nghiêm Thẩm, Nguyễn Hiến Lê... là cả một vấn đề. Mà đã chắc gì gặp ngay Tòa soạn chưa đủ tiền trả thù lao cho một nhân viên chuyên đi gõ cửa các bậc cao minh. Mục Trên bục gỗ, Dưới bàn học đã đóng trọn vai trò của nó. Xin tạm gác. Tổng kết bài đã đăng và bài chưa kịp đăng cũng như bài loại bỏ, tòa soạn thấy tinh thần Carnot còn âm ỉp trong tâm hồn học trò hôm nay. Đó là điều mừng rỡ, rất nên tin tưởng. Mục Bông hồng cho tình đầu cũng sửa soạn chấm dứt. Bài bạn đọc

gửi về đã na ná giống nhau, có thể làm cho tuần báo của bạn « mô nô tôn », dễ sa sút. Vậy từ số này, xin bạn đọc đừng gửi bài Bông hồng cho tình đầu nữa Tòa soạn đã cố gắng chọn lựa bài của bạn ngọc theo tiêu chuẩn xuất sắc mới đăng nhưng vẫn có những bài đi ra ngoài tiêu chuẩn đó. Để chứng tỏ Tuổi Ngọc tôn trọng ý kiến đa số của bạn ngọc, từ số 21 trở đi, mỗi tuần tòa soạn sẽ cố gắng đăng một truyện ngắn của một nhà văn, bất kể hôm nay hay tiền chiến, miễn là truyện ngắn hay. Và, để tuần báo có sinh khí, luôn luôn sôi động, tòa soạn sẽ tổ chức những cuộc phỏng vấn hồ tui về mọi vấn đề của tuổi trẻ đối với cuộc đời và tình yêu. Văn văn. Trong tương lai, sinh hoạt học đường toàn quốc sẽ là mục thường xuyên của Tuổi Ngọc. Chúng tôi sẽ lần lượt giới thiệu mỗi số một ngôi trường, sinh hoạt của ngôi trường đó, những bậc thầy cao cả, những học trò gương mẫu và những bài luận văn hay nhất. Mục này sẽ thảo luận trong một số báo và mong được bạn ngọc còn ngồi trên ghế nhà trường tiếp tay. Nói tóm lại, con đường trước mặt còn dài, Tuổi Ngọc mới cất bước. Tuổi Ngọc sẽ sung sướng lắm nếu được cộng tác với các bạn văn nghệ tinh nhỏ. Chúng tôi sẵn sàng giúp ý kiến thật đừng dẫn cho những hoạt động văn nghệ của các bạn. Nếu các bạn cần, chỉ viết thư là cả bọn Tuổi Ngọc sẽ kéo nhau đi gặp các bạn trao đổi ý kiến và gây tình thân mật. Chúng ta có thể tổ chức diễn thuyết hay hội thảo bỏ túi thuần túy về văn chương. Và Tuổi Ngọc sẽ giới thiệu các bạn cùng sáng tác của các bạn với bạn ngọc. Thư tuần này đã dài. Dài mà vẫn chưa hết ý. Nhưng ý chính của bức thư như thế này: Từ báo nào cũng phải có cái tuổi của nó, y hệt một đứa trẻ con, ba tháng biết lẫy, bảy tháng biết bò, chín tháng lò dò biết đi. Đây là đứa trẻ con bình thường, ra đời trong hoàn cảnh tốt. Con nhà nghèo, gặp thời buổi khốn khó, thiếu sữa, thiếu thuốc bổ, sợ phải hai năm mới biết đi. Tuổi Ngọc đang bò. Chưa có tuổi. Vậy xin bạn ngọc đã không khe khát với Tuổi Ngọc sẽ không khe khát với Tuổi Ngọc cho đến khi nó được 52 số tức là ngày Tuổi Ngọc tắt ngọn nến. Chừng đó Tuổi Ngọc đã biết đi. Nếu nó không chịu đi bạn đừng e ngại, hãy đá nó văng đi. Bởi vì đi mà nó cứ ỳ ra thì không đáng nuôi dưỡng nó nữa. Bấy giờ, bạn ngọc đá văng Tuổi Ngọc, tội nghiệp chết.

khí xã hội chúng ta mang một niềm tương tư

Xã hội chúng ta tưởng đang cực minh hướng thiện nhưng sự tưởng tượng, dường như, đến quá sớm. Trong mọi lãnh vực, chưa hề thấy một triệu chứng cực minh. Chỉ thấy suy đồi thêm hoặc là vấy bẩn thêm lên khuôn mặt xã hội. Hãy nhìn vào cung cách quảng cáo của những tờ báo. Nhìn vào không phải đề công kích đâu. Mà đề thờ dài, buồn mười lăm phút, buồn một tháng, buồn hai năm hoặc nhiều nữa. Bất cứ một tuần báo hay nhật báo nào xuất bản hay tục bản cũng tận dụng ngôn ngữ đao to búa lớn để miệt thị xã hội, cuộc đời và đe dọa đánh đập, chửi bới. Và đánh đập, chửi bới thật sự song song với khuynh hướng văn nghệ thái độ, khích dâm, xuyên tạc cuộc đời, bi thảm, trụy lạc hóa xã hội. Đọc giả muốn thế. Đọc giả chỉ thêm đọc thế. Đọc giả thích nghe chửi. Và, do đó, báo chí phải chiều đa số. Để sống mà... tranh đấu! Đúng đắn

hướng dẫn dư luận thì chết. Cho nên, không tìm ra những màu quảng cáo, những câu quảng cáo bình dị như người ta đã quảng cáo cho những tờ báo sửa soạn ra mắt cách đây năm bảy năm. Đúng đắn, lành mạnh, những chữ này đã được bôi bỏ trong tự điển. Và xã hội mang một niềm tương tư: Tương tư hướng thiện. Khó quá là việc xây dựng mọi đồ võ. Nhưng mọi đồ võ còn có thể xây dựng được. Chỉ có sự đồ võ tâm hồn là vô phương. Mà cái xã hội này chưa thể hướng thiện chỉ vì có quá nhiều tâm hồn đồ võ thâm nhất, buồn thay, lại chính là những tâm hồn của những người mang trọng trách xây dựng xã hội. (Ái Hoa)

một lối thoát cho giáo dục công giáo

Tin các nhật báo đăng tải: Thượng tuần tháng 11-1971 Hội Đồng Trung Ương Giáo Dục Công Giáo sẽ tổ chức một Đại Hội Các Trường Công Giáo, các vị linh mục Giám đốc Giáo dục địa phận, các Dòng tu Nam Nữ chuyên lo về giáo dục, các đại diện Hiệu trưởng trung, tiểu học công giáo. Vẫn theo tin nhật báo, ngoài phần kiểm điểm tình hình giáo dục mỗi địa phận, Đại Hội sẽ thảo luận những đề tài như chương trình cải tổ giáo dục của chính phủ, giáo dục để phát triển con người và xã hội, đường hướng giáo dục công giáo trong giai đoạn mới vân vân... Thông thường khi một xã hội tốt đẹp, mọi hoạt động đều được nắm ngũ yên trên cái nôi êm ái. Ngược lại, khi người ta cố võ chấn hưng đạo đức, có nghĩa là đạo đức ở xã hội được cố

võ đã tan rã. Khi một xã hội ảm ảm nổi sóng bài trừ tham nhũng, có nghĩa là xã hội đó tham nhũng đang hoành hành. Cũng vậy, khi Công Giáo tổ chức đại hội, hoạch định lại đường hướng giáo dục mới, có nghĩa là đường hướng giáo dục cũ đã rách nát. Đầu phải chỉ giáo dục công giáo cần một lối thoát riêng. Giáo dục của dân tộc này, từ lâu và căn cứ theo ông cựu thứ trưởng Nguyễn Danh Đàn đã tác nghiên: « Chính sách giáo dục hiện tại là... vô chính sách »! Như Ái Hoa viết mẫu bài ở trên thì không thể tách rời giáo dục hay chính trị hay văn hóa ra khỏi xã hội. Xã hội toàn thiện, mọi lãnh vực mới toàn thiện. Một miếng gấm và trên manh áo rách manh áo vẫn rách tả. Muốn xã hội hướng thiện, cần xây dựng lại những đồ võ của tâm hồn. Đại Hội Giáo Dục Công Giáo nên lưu tâm tới sự xây dựng lại những tâm hồn đồ võ hơn là hoạch định đường hướng mới. Và đó là lời chào mừng nồng nhiệt dành cho Đại hội thật sớm sửa của... (Ái Nhi)

ngựa chứng trong sân trường và thơ hồng

Thơ Hồng của Từ Kế Tường đã cho phát hành. Thay vì cuối tháng 9 mãi trung tuần mới phát hành kịp. Thơ hồng in rất đẹp, bìa hồng như tình yêu. Thơ là tinh hoa của văn chương. Tiếc rằng, ở Việt nam thơ là người thường ngoạn nên số in thật khiêm tốn. Tuổi Ngọc xuất bản Thơ Hồng có 1000 ấn bản, cầu hòa vốn chứ không cầu lãi. Thi sĩ Từ Kế Tường thì đành... uống nước lợ làm thơ. Bạn

muốn có ấn bản giấy bạch vân với chữ ký của thi sĩ, xin bạn nhớ 9 giờ sáng chủ nhật, 17-10-1971, đem 150 đồng lên lầu 1 số 75 quán sách Tuổi Ngọc ở Crystal Palace mà bằng Thơ hồng về thưởng thức. Tuổi Ngọc đang cho in *Ngựa chứng trong sân trường* của Duyên Anh. Hy vọng thượng tuần tháng 11 sẽ phát hành kịp. Kỳ phát hành *Ngựa chứng trong sân trường* thay vì ở Saigon, chúng tôi sẽ phát hành ngày đầu tiên ở Cần Thơ hoặc Long Xuyên hoặc Huế. Cho nó khác lạ. Trong khi máy đang chạy, thợ đang sắp chữ thì Duyên Anh cũng đang sửa chữa *Con Thúy* để cho in và sẽ phát hành vào dịp Noel 1971. Bạn ngọc chờ *Con Thúy* làm quà *Giáng Sinh* cho thầy, cô, bạn bè trong và ngoài nước nhé! Các bạn ở xa muốn sớm có *Thơ hồng*, xin hãy gửi «mandat» 150 đồng về tòa soạn Tuổi Ngọc, để tên ĐẶNG XUÂN CÔN. Nhớ đừng gửi tiền vào thư, dù là thư bảo đảm. (TN)

tuổi thơ ở miền cuối việt lên tiếng về phim chém giết

Cái thiên đàng của tuổi thơ bây giờ không còn là vôi vỉnh kẹo hay nũng nịu đòi đạo phở như hồi trước. Cái thiên đàng ấy chỉ còn là chém với giết. Thật buồn cười khi thấy một em bé gái khoảng mười ba, đang bắt chước những điệu bộ trong phim ảnh, tay cầm một khúc gỗ dài, cô bé múa may, miệng hét « giết, giết ». Con bé thích thú cười dài. Đó. Đối tượng của nó là « giết người ». Ở cái tỉnh gần miền cuối Việt này chỉ có hai cái rạp hát. Một cỡ lỗ xỉ hết thời, một lại nhan nhản những phim Tàu. Gần (Xem tiếp trang 60)

M

MAI THẢO

**họ đã viết truyện ngắn
như thế nào ?**

Trong những năm gần đây, nhật báo và tuần báo đã quyển rũ gần hết những nhà văn nổi tiếng có những truyện ngắn rực rỡ vượt cả không gian lẫn thời gian. Đọc các tạp chí xuất bản ở Sài Gòn, người ta khó mà tìm được một Rừng mẫm của Bình Nguyên Lộc, một Thạch ngũa giáo khêu thư của Sơn Nam, một Kỳ hoa tử của Nguyễn Mạnh Cón hay một Người đàn bà trong vòng đai trắng của Mai Thảo Văn vắn. Truyện ngắn trở thành khan hiếm. Một phần cũng bởi độc giả thích « giải trí » bằng truyện dài hơn là « mua vui » bằng truyện ngắn. Phần nữa, những nhà văn của chúng ta vì sinh hoạt leo thang, vì thời thế sôi bỏng, không còn thì giờ làm văn chương. Và đó là một thiệt thòi cho độc giả hâm mộ truyện ngắn, thứ thơ của nhà văn — nói theo Mai Thảo — Rất nhiều bạn trẻ, độc giả của Tuổi Ngọc, viết thư về yêu cầu chúng tôi hướng dẫn họ viết truyện ngắn. Lời

yêu cầu vượt quá khả năng và tài năng của chúng tôi. Bởi vì, thú thật, chúng tôi cũng chưa học ở đâu, nhờ ai hướng dẫn cách viết truyện ngắn. Chúng tôi nghĩ rằng có thể giúp các bạn trẻ thích viết truyện ngắn bằng cách tìm học ở những nhà văn lớn những kinh nghiệm của họ. Cuối cùng, chúng tôi tổng kết thành một bài, tạm đặt tên trước là Làm thế nào để viết được truyện ngắn, hy vọng các bạn trẻ có một ý niệm nào đó về truyện ngắn và cách viết truyện ngắn. Chúng tôi sẽ nhờ 10 nhà văn: Mai Thảo, Tuy Hồng, Bình Nguyên Lộc, Sơn Nam, Nguyễn Mạnh Cón, Hoàng Hải Thủy, Võ Phiến, Võ Hồng, Dương Nghiễm Mậu, Nguyễn Đình Toàn chỉ dẫn các bạn trẻ những kinh nghiệm viết truyện ngắn của họ và 3 nhà phê bình: Huỳnh Phan Anh, Nguyễn Nhật Duật, Cao Thế Dung giúp các bạn những ý kiến của họ về truyện ngắn và viết truyện ngắn.

1.— Ông đã viết truyện ngắn như thế nào ?

1. Trong ba năm liền, nhờ là từ năm 1955 đến 1957, thời gian này đánh dấu cho việc viết văn, khi đó ở tôi, đã đích thực được coi như một công việc muốn thực hiện, muốn theo đuổi lâu dài, phần lớn những cái tôi viết ra đều là truyện ngắn. Hai tập truyện ngắn đầu tiên *Đêm giữa tư Hà Nội* và *Tháng giêng cổ non* được hoàn thành trong thời kỳ vừa nói. Vậy, có thể nói

*Nhà văn Mai Thảo sinh quán ở Nam Định Bắc Việt. Năm nay ông 44 tuổi. Viết văn làm báo từ năm 1944, ở Hà Nội. Chủ nhiệm tạp chí Sáng Tạo và tuần báo Nghệ Thuật. Đã có ba mươi tác phẩm đã in, trong đó có bảy tập truyện ngắn: *Đêm Giữa Tư Hà Nội, Tháng Giêng Cổ Non, Giòng Sông Rực Rỡ, Người Thầy Học Cũ, Bản Chúc Thư Trên Ngọn Đỉnh Trời, Bầy Thỏ Ngày Sinh Nhật, Chuyến Tàu Trên Sông Hồng.**

MAI THẢO

ở trường hợp tôi, truyện ngắn là thể văn của những năm tháng khởi đầu. Bằng truyện ngắn, tôi bắt gặp văn chương, nhìn thấy đời sống. Nếu hỏi tôi đã viết truyện ngắn bằng tâm trạng nào, thì đó, như một lần gặp bàng hoàng, một khám phá ngây ngất. Truyện ngắn là thơ của tôi. Cái vùng sáng hồng và tươi mát nhất. Tôi viết tùy bút, như một thể văn. Viết truyện dài khác. Như hoàn thành một cuốn sách. Đôi khi tôi cũng làm thơ. Như đi tìm cái chuốt lọc, cái màu nhiệm của ngôn ngữ. Và viết truyện ngắn ở trên tất cả những cái này. Như một hạnh phúc. Tôi nghĩ không phải vì một chủ đề, một sự việc nào mà thể truyện ngắn được sử dụng thay vì những thể văn khác. Mà nhà văn phải ở một tâm trạng nào đó, truyện ngắn mới được viết ra. Tâm trạng đó như thế nào, thật rất khó nói. Tôi chỉ thấy với riêng tôi như vậy. Truyện ngắn là thể văn của một tâm trạng. Ngày trước tôi viết truyện ngắn ngon lành và tự nhiên như thế nào, bây giờ cực nhọc và miễn cưỡng như vậy. Tâm trạng không còn nữa. Truyện ngắn chỉ là kỷ niệm. Bây giờ tôi nhìn và nghĩ về truyện ngắn của tôi và của các nhà văn khác như vậy: Truyện ngắn là một thời kỳ nào đã qua của tôi và của họ. Truyện ngắn, theo tôi, còn là cái riêng tây nhất của nhà văn. Đồng thời cũng là cái độc lập và tách rời nhất của một sáng tác đối với chính kẻ đã sáng tác ra nó. Truyện ngắn, tóm lại là một công trình sáng tác toàn vẹn và xong xuôi nhất. Những cái đã toàn vẹn, đã xong xuôi không là của ai bao giờ hết. Mà của chính nó.

2.— *Viết truyện ngắn khó hơn hay viết truyện dài khó hơn. Nếu khó, như thế nào? Nếu dễ, như thế nào?*

Không hề có chuyện khó hơn hay dễ hơn. Gọi là hai thể văn. Nhưng truyện ngắn và truyện dài là hai thể văn, hai thể giới văn chương khác biệt hoàn toàn. Những quy luật, những đặc thù, cũng như cái cấu thành và trở thành của hai thể văn này, đã khác biệt và xa lạ nhau bằng một khác biệt không cho phép một so sánh nào hết. Viết truyện dài, nhà văn ném mình vào một cuộc phiêu lưu vô giới hạn, cho đến hết thấy đã được tiên liệu bố trí. Truyện dài có những dẫn dắt của chính nó khiến nhà văn thường bị lối cuốn theo. Như bất cứ một cuộc phiêu lưu nào cũng có sẵn trong nó những tình cờ. Kinh nghiệm bản thân cho tôi hay một truyện dài năm trăm trang, có khi đã được khởi viết chỉ từ một ý tưởng, một nhận thức rất mơ hồ và tổng quát. Còn truyện ngắn chỉ có khi một cảnh tượng, một diễn biến nào đó đã thấy rõ, đã hình thành xong xuôi và bất biến trong đầu người viết. Cho đến người viết tưởng là không có sự hình thành đó. Viết truyện ngắn, bởi vậy chỉ là kể lại. Không có khám phá, không có tìm kiếm.

3.— *Theo ông, những nhà văn Việt nam nào viết truyện ngắn hay nhất. Xin kể vài tác giả và tác phẩm của họ.*

3.— Tôi thích nhiều truyện ngắn của nhiều nhà văn. Truyện ngắn của Khải Hưng tinh quái, duyên dáng. Cùng với Bùi Hiền, Nguyễn Hồng, Nan Cao, Tô Hoài, mỗi người một sắc thái, Khải Hưng là một trong những nhà văn viết truyện ngắn hay nhất của văn chương tiểu thuyết tiền chiến. « Những Đứa Con Hoang » đăng trong Giai Phẩm Đời Nay của Nguyễn Tuân cũng là một truyện ngắn tuyệt hay. Cũng vậy « Tư » của Thanh Tâm Tuyền. Trong số những người viết mới ở miền Nam hiện nay, tôi yêu những truyện ngắn thật là truyện ngắn của Ngụy Ngữ, Trần thị Ngh. Còn những truyện ngắn quốc tế tuyệt tác thì trăm nghìn. Tôi đã đọc trọn tuyển tập truyện ngắn của Hemingway. Truyện nào cũng hay hết sức. Đạt tới nghệ thuật truyện ngắn cao nhất theo tôi, là các nhà văn Hoa Kỳ. Thể truyện ngắn là thể sáng chói nhất của văn chương Hoa Kỳ.

4.— *Truyện ngắn nào của ông được ông ưng ý?*

4.— Tôi không đặc biệt ưng ý một truyện ngắn nào của tôi hết. Thấy thường. Truyện « Cửa Sau » đưa cho Tuổi Ngọc đăng trong số này, một vài người bạn bảo được. Phải, được thôi. Đến nay, tôi vẫn chưa tìm được một lối viết truyện ngắn như thế nào để cảm thấy nó thật dễ dàng và thật hữu hiệu.

5.— *Trong một cuốn sách bàn về nghệ thuật viết văn, ông Nguyễn Hiến Lê đã viết, đại ý: Truyện dài là nhiều truyện ngắn kết hợp lại. Ông nghĩ sao? Và từ câu trên, ông có chấp nhận định lý đảo: Truyện ngắn là một phần rút ra từ truyện dài?*

5.— Nhiều truyện ngắn hợp lại thành một truyện dài? Và ngược lại? Ông Nguyễn Hiến Lê đã « định nghĩa » truyện ngắn, truyện dài một cách hồn nhiên và giản lược như thế sao? Tôi không tin. Vậy, miễn có nhận xét. Nhiều khi một câu văn trích dẫn là một tách rời để tạo nên ngộ ngạn. Phải đọc hết bài viết, hay ít nhất một đoạn dài, mới biết đích xác quan điểm và tư tưởng người viết.

6.— *Những người viết trẻ bây giờ thường thích viết truyện ngắn, ông có thể nói cho họ nghe một vài kinh nghiệm của ông?*

6.— Một trong những cái làm nên những cái hay của một truyện ngắn là sự vừa vặn. Nghĩa là biết bắt đầu, vào truyện, như thế nào. Thôi và chấm dứt ở chỗ nào. Giới hạn vô hình này chỉ có người viết biết được. Có điều là ở những người viết mới sự này hay bị quên đi. Tôi nhắc những người đó nhớ. Nhớ cái giới hạn vô hình ấy. Ngoài ra, truyện ngắn hay là hay. Không có tiêu chuẩn nào hết. Cũng nên đọc thật nhiều truyện ngắn hay của Việt Nam và quốc tế. Để biết thể truyện ngắn đã có những chứng tích phong phú và nhiều mặt như thế nào.

CỬA SAU

MAI THẢO

12 giờ đêm

CHÀNG YÊU NHẤT LÀ CÁI HÌNH BÓNG LAY ĐỘNG THẤP THOÁNG CỦA những chùm lá, dấu vết duy nhất còn lại của đời sống trên một vùng bao la mênh mông núi thiaib, khi con đường khuất nẻo sau chợ Phú-nhuận đó, lúc chàng trở về, chỉ còn là một mặt nhựa khép kín năm với đêm giữa hai dãy nhà thấp đã tắt ngấm đèn lửa và đóng chặt mọi cánh cửa. Đêm. Đêm trong vắt, đêm lững lờ, đêm như một con mắt đăm đăm sát gần và phóng lên đến vô tận, đêm của một thứ đêm riêng đêm của riêng chàng, vừa bắt đầu, lúc này chàng đã trở về. Chiếc taxi đậu lại cách nhà chàng một quãng xa, cèn pha lóa lên, vệt ánh sáng xoay tròn về một hướng đối nghịch, chàng đứng lặng nhìn chiếc xe trở đầu và mất hút. Trí nhớ, tản lãng, nhận chìm theo nó mờ ghi nhận chấp chừa đeo bám hững hờ vào thần trí lảng đãng suốt dọc

đường trở về, ngồi thu mình trong một góc xe và ném một cái nhìn gần như e sợ bàng hoàng ra cảnh vật chung quanh. Đêm của chàng với nó, thành phố buổi ban ngày không còn gì đáng thấy, chàng bàng hoàng e sợ là vì thế, suốt một ngày chàng nhòa vào đám đông, lẫn vào tiếng động, chàng không có, nhưng đêm tới, và bóng bích chàng hiện lên và đêm là một tấm gương, nó dồn đuổi chàng suốt một ngày chạy trốn ở những vùng ngoài nó tới trước nó, và như thế, không bao giờ lẫn tránh được. Trí nhớ nhòe. Người tài xế nào? Mỗi đêm một người tài xế khác. Chiếc xe nào? Mỗi đêm một số xe một đời xe khác. Cái gáy y sần sùi, những ngón tay y đặt trên vành bánh, một khuôn mặt mơ hồ và trông nghiêng, lữ cây cối lữ lượt lùi ngược, lối vào một nghĩa trang im lìm với những hàng thập tự mờ sương sau cánh cổng sắt, rồi con đường nhỏ lại, sự thu hẹp bất chợt của hai bờ án ngữ tầm mắt đánh thức chàng khỏi sự mơ màng bất động, chàng đã về gần đến nhà, và một đêm mới, một đêm riêng đã bắt đầu, và chàng chỉ còn nhớ được có thể, trước sự nhòe ra mới, nhớ ra chàng đã lại đứng trước hình bóng lay động của những chùm lá nơi đầu con ngõ tối đen. Đứng sững. Rồi đôi chân khởi sự bước. Qua một đồng rác dưới những chùm lá Kboảng khắc, chàng không thấy mình đâu nữa. Cái ngõ tối thẳm hút lấy chàng như một cửa hầm. Nghe thấy tiếng giấy dội lên trong một âm thanh kỳ lạ. Ngửi thoảng thấy trong không khí, hương của một loài hoa đêm. Tôi đã đi hết con ngõ như một vô định mù lòa. Đến cuối ngõ là vùng ánh sáng cuối cùng và đôi chân tôi dừng bước lại. Tôi đã trở về. Với căn nhà của tôi, cái thế giới ấy của bắt đầu một đêm riêng tôi đối diện hoàn toàn với nó.

Tiếng khóa. Tách. Cánh cửa hé mở. Chàng đã lọt vào bên trong, và đêm trong nhà cũng sáng lên bằng một thứ ánh sáng riêng. Ngọn đèn treo lưng chừng và chính giữa căn phòng khách. Chàng ném mình xuống chiếc ghế bành ôm ấp lấy thân xác mỗi mệt, hai chân duỗi dài, đầu ngã vào thành ghế, và trong căn nhà này, trên cái ghế bành này, dưới làn ánh sáng lạnh lẽo, chàng dần dần tìm lại được chàng. Trí nhớ sắp xếp lại từ một tia hồng của mặt trời rụng xuống bên kia đường sau một bờ mái cao. Như thường lệ, chàng ra khỏi nhà đã muộn. Gió đã mát từ ngoài đầu ngõ, nhưng chàng đã bỏ lại căn nhà nóng bỏng như một lò lửa. Dừng lại trước một sạp báo đầu phố, chàng ném tiền mua mấy tờ nhật báo cuộn tròn lại, và bước lên một chiếc cyclo. Người phu xe quen, y biết chàng ngày nào cũng ra đi vào giờ này, chàng đến đâu y cũng biết trước. Thành phố nhạt nắng. Bánh xe trườn lăn nhẹ nhàng đưa chàng qua những con đường nhộn nhịp, những ngã tư xe cộ nghẽn ứ, chàng ngồi ngả người để mặc cho chiếc xe hàng ngày đón đưa quen thuộc chở chàng đến nơi chiều nào chàng cũng tới đó.

Đó là một tiệm ăn. Một tiệm ăn nằm dưới chân một cây cầu xi măng vắt qua dòng sông ở khúc ôm vòng lấy thành phố như một cánh tay âu yếm. Từ ngày hai người gặp nhau, chàng đã chọn nơi chốn nhất định này để chờ đợi nàng. Bàn chàng ngồi kê gần một khung cửa sổ có những chùm hoa đỏ chói rủ xuống, những chùm hoa thật mùa hè, nổi bật lên nền xanh thẫm bao

ja của trời chiều, mỗi cành hoa, có một vẻ đẹp bất thường không yên tâm do nơi buồng rủ rọt đọng lưng chừng của hoa, và qua những cánh đỏ như từng điểm tựa cho tâm mắt, chàng thu được vào cái nhìn toàn vẹn cái hiện tượng phơi phơi rực rỡ là dòng sông trước mặt chảy qua. Những buổi chiều yên tĩnh hơn những buổi chiều khác, gió từ bãi thấp vượt qua những chân cầu và con đường thoải thoải đổ dốc phả đến tai chàng nhịp điệu luân lưu ri rào của nước xuôi dòng, âm thanh vãn vương ôm ấp triển miên không dứt của nước gợn gợn sóng sánh vào bờ cỏ chàng không nhìn thấy được từ chỗ này. Thời gian đợi chờ, như nước của dòng sông trước mặt, trôi chảy êm đềm, hoà hợp với sự đợi chờ của chàng thư thái và bình yên. Nàng có thể đến chậm. Dăm, mười phút. Nhưng chưa lần nào nàng không tới. Nàng bảo chàng tình yêu là không lỗi hẹn bao giờ, lời này, nàng nói, bằng một giọng thật nghiêm trọng, chàng nghe, mỉm cười và nín thinh. Cuộn tròn mấy tờ báo trong tay, chàng lững thững đi vào tiệm ăn vắng người, và phải mất công một chút trong sắp đặt thể ngồi làm sao cho nàng có thể nhìn thấy chàng từ xa, khi nàng từ phía bên kia bờ sông đi sang. Tà áo múa trong gió chiều, nàng đến. Cái bóng dáng thanh thoát trên cây cầu cao cất vạch lên nền trời, nàng tới. Những chùm hoa đỏ màu đỏ chói chang của mùa hè, chỗ ngồi gần cửa sổ, trước cái khăn trải bàn trắng phau tinh khiết không một vết bẩn, bãi cỏ xanh nõn thoải thoải đổ xuống một dòng sông với những sóng nắng trùng trùng gợn gợn, nụ cười sung sướng của nàng khi hai người nhìn thấy nhau, tiếng chân nàng bước êm ở sau lưng khi một cánh cửa vừa mở ra và đóng lại; cảm giác ấm áp tỏa ra khắp cùng thân thể, khi từ phía sau bàn tay nàng đặt nhẹ trên vai, đó là buổi chiều của chàng, hạnh phúc duy nhất của chàng, với riêng nó, chàng được sống và không suy nghĩ. Chàng thường theo dõi từng bước một, khi nàng từ bên kia cây cầu hiện ra và đi sang. Lúc nàng kéo ghế ngồi xuống trước mặt chàng, chàng cũng ít nói như lúc nàng chưa tới, như lúc nàng lớn dần, rõ dần, đẹp dần và thực dần trước tầm mắt trên cây cầu chàng nhìn từ dưới thấp nhìn lên. Cảnh trí tiêu thuyết. Không khí hoang đường, thơm tho, ngọt ngào và im lặng lớn. Phải thế là tình yêu? Cái đang có và đang mất, đang tới và đang qua, một buổi trưa dịu dịu trong ca dao, niềm rung rung của một giọt nắng vàng, nổi hắt hiu của một màn mưa thoáng? Suốt một đời người, như mọi người, chàng đi tìm kiếm tình yêu, như tìm màu đen thăm thẳm kỳ lạ của một đài hoa khép kín, lối đi nhỏ chưa khám phá ẩn chìm dưới cỏ hoang ngút ngàn một cánh rừng vĩ đại, điểm lán tinh sáng muôn đời nơi rốn biển mịt mù, sự rung động không phải chỉ nơi của trái tim, mà phía bên trong kia của cánh cửa đóng kín, căn phòng thơm hương của một thạch động ngoài đời và bí mật. Riêng tây, không phân giải được, nhịp vờn đầy dịu dàng, sự lãng quên thần thánh, một búp ngà muốt trên làn mi rủ xuống, ngồi với nhau không nói, gần gũi đây nhưng một đời xa vắng, đó là tình yêu, trạng thái trong vắt và khoan thai của sự chết trong huy hoàng rực rỡ tỏa lan bao trùm và chiếm ngự dần dần. Chàng yêu như thế, sự rớt đọng lưng chừng đầy hoài nghi của chùm hoa đỏ

treo hăng trước khung cửa có dòng sông vàng nắng chảy qua, một chiều nào và câu trả lời là buổi chiều nay, một nơi chốn nào và câu trả lời là chỗ này, khăn bàn trắng muốt, không khí động hồ chạm nhẹ vào làn khói thuốc như một tơ chỉ trắng vút, chùm hoa đỏ này và khung cửa sổ này, nơi chàng vượt hết một phần thành phố tới đây, ngồi, đợi chờ nàng hiện hiện trên cây cầu và từ từ tới. Chỗ này. Và không thể ở một nơi chốn nào khác. Chiều nào chàng cũng muốn giữ nàng ở lại đây với chàng thật lâu, mãi mãi, cùng nhìn buổi chiều xuống trên bãi cỏ thắm màu đầy dòng sông xa và sâu hơn, cho tới khi những vì sao thứ nhất mọc lên, cho tới khi những hình thù gần gũi cũng nhạt nhòa cùng bóng tối, cho đến khi chung quanh đã trở nên hoàn toàn xa lạ, khi đó chàng tận hưởng một im lặng kỳ diệu khác thường, và giọt sương hoa kia cũng đọng dần thành một giọt lệ hân hoan.

Nhưng mà cuối cùng rồi hai người vẫn phải đứng lên. Và nàng đã tới nhà chàng nhiều lần, nàng đã ăn ở với chàng bao nhiêu lâu, chàng đã là một đường quen một nẻo thuộc với nàng, nàng với chàng cũng vậy, và nàng không muốn; kéo dài mãi những buổi chiều mơ mộng và lãng quên như thế. Chúng ta phải trở về. Tình yêu phải khác đi. Nó phải là một đũa tới. Anh ngồi với em đây, nhưng tình yêu theo nàng còn phải là đêm nay và buổi sáng ngày mai.

một giờ sáng

Đã một tiếng đồng hồ trôi qua. Rồi khỏi cái ghế bành, nơi đêm nào lọt vào tới trong nhà, chàng cũng đến ngồi ở đó một lát, nghe đêm yên tĩnh chung quanh và để cho trí nhớ nhạt nhòa sáng rõ trở lại, chàng đứng lên, đi từ buồng khách vào phần trong của căn nhà. Ngăn chia bởi một bức tường mỏng, phần trong này so với căn phòng khách bỏ lại ở ngoài là một thế giới khác, bé nhỏ tầm thường và thân mật hơn. Chàng cởi quần áo, vắt trên một thành ghế, chống tay đứng nhìn quanh quất. Đêm mênh mông và đêm đang đi qua. Chàng châm một điếu thuốc hút một hơi thật dài, đợi tàn thuốc nơi cái gạt tàn đặt trên cái bàn gỗ cũ, đã long một chân, nơi mỗi buổi sáng nàng đứng chải đầu khi chàng còn ngủ thiếp, nàng dậy thật sớm nàng mở cửa sau và nàng bỏ về lúc nào chàng thường không hay, khi chàng trở dậy, cánh cửa sau mở ngỏ và căn nhà trống không buồn bã. Lúc này, chỉ có mình chàng với căn nhà, và chàng đứng đó, tần ngần, ngó nhìn quanh quất. Thấy đều cũ kỹ. Chàng yêu lắm, sự cũ kỹ đó. Cái bàn cũ, tay xoay thân rung lên. Mấy cái mắc áo treo trên một hàng giầy thép, dưới cái ống máng kềm chạy dài mà những ngày mưa lớn, nước sôi qua những kẽ thủng ào ào khiến cho nền nhà cũng lênh láng ướt sũng như khoảng sân nhỏ là cái diện tích lộ thiên duy nhất và tận cùng ở phía sau. Nàng vẫn đứng chải đầu ở đây, ngó ngó nghiêng nghiêng trước tấm gương hình chữ nhật, bàn tay nàng lùa đầy trong mái tóc óng ả, cử chỉ đó thật đẹp, thật đàn bà, thật là của riêng nàng, và chàng quay lại, cũng nhìn chàng, khuôn mặt chàng phản

chiếu trong gương. Soi gương, lúc một hai giờ sáng, sau một cơn say và một buổi tối choáng váng trở về, cái nhìn thấy về mình lạ lắm, chàng mở lớn đôi mắt và tự nhủ thầm. Sóng mũi, đôi mắt, vàng trán, của ai đây? Ta. Nhìn thêm: sự khẳng định đã trở thành một hoài nghi chớm nhú. Không phải, chàng lại nhủ thầm, nét mặt chàng lạnh lùng rùng rùng không một thoáng gợn lặn chìm của cảm giác, chàng đưa bàn tay lên bịt kín lấy khuôn mặt đàn ông nào đó trong gương, và cúi đầu đi qua một khung cửa thấp, ra khoảng sân sau. Nước lạnh làm chàng tỉnh táo. Chàng nhận chìm thật lâu khuôn mặt chàng trong làn nước mát, nhắm nghiền mắt lại mà nghe cái âm thanh luân lưu dạt dào, nhịp vỗ đầy mơ hồ không dứt đó của một dòng sông. Khi ngừng đầu lên vòi nước chảy lướt thướt trên người, tự bao giờ, những vì sao đêm đang trầm ngâm ngó xuống. Người đàn ông đứng bất động thật lâu, hai cánh tay duỗi thẳng theo thân, và đêm, đêm menh mông, đêm lặng lẽ nhìn người. Tôi yêu những cái cúi đầu, những cái bắt hiu, những cái nhỏ mọn, những cái chẳng ra sao, những cái chẳng thành hình. Đêm. Đêm. Chàng thở dài thật nhẹ và trở vào nhà tắt đèn đi ngủ.

ba giờ sáng

Nàng đến. Nàng đến và kim đồng hồ trên tay nàng chỉ đúng ba giờ sáng. Như thế này là nàng đã đến muộn hơn mọi đêm về trước, những đêm trước nàng tới sớm hơn, đôi khi nàng phải ngồi ngoài phòng khách đọc sách, hoặc để đèn sáng trong buồng ngủ, đợi chàng trở về. Đến muộn thế cũng phải, đêm cuối cùng mà, nàng tự nhủ thầm khi chiếc xe thả nàng xuống sát ngay đầu ngõ. Nàng rảo bước thật nhanh qua con ngõ tối đen, nhưng khác với chàng, đi hết con ngõ, nàng không đứng lại trước cửa vào phía trước, mà men theo hông tường tay mặt, đi vòng về lối cửa sau. Nàng là người duy nhất vào nhà chàng bằng lối cửa sau này. Cửa khóa ở ngoài. Chàng giao chìa khóa cho nàng giữ. Như thế tiện hơn, nàng có thể đến lặng lẽ và tự nhiên, lúc nào cũng được, ngay cả những lúc chàng đi vắng, ban đêm nàng tại không làm phiền bạn chàng nếu như chàng phải mở cửa cho nàng vào phía trước, vào bằng cửa sau như thế này hàng xóm chung quanh không hay biết, và sự đi về thầm lén như tạo được một cái gì nồng nàn và đắm thắm hơn nữa cho tình yêu. Nàng vẫn mặc cái áo dài buổi chiều khi nàng đi qua cầu đến gặp chàng ở tiệm ăn bên bờ sông. Nàng vẫn còn buồn bã và ức giận vì những lời nói gay gắt quyết liệt hồi chiều vẫn còn vang vang trong đầu óc, và bởi vậy mà nàng đã trở lại, lúc này thì kim đồng hồ trên tay nàng đã chỉ đúng ba giờ sáng. Đèn ngoài phòng khách buồng ngủ đã tắt, nhưng cánh cửa mở ra sân sau vẫn mở và đèn vẫn sáng trong căn nhà bếp. Cái áo, cái quần của chàng vẫn trên thành ghế kia. Chàng về từ lúc nào. Nàng xô ghế đứng lên, trong giây phút mất hẳn bình tĩnh, nàng đã lỡ tay bắt đổ ly nước vỡ tan trên nền đá hoa, chàng ngồi lại, nín thinh trên ghế nhưng sau phút nàng bỏ đi rồi, chàng đi đâu, làm gì cho hết buổi tối, chàng về nhà với ai hay chàng về nhà một mình? Phải tìm được ngay, tức khắc, trả lời

cho câu hỏi này. Theo một thói quen rất đàn bà, trong bất cứ một trường hợp nào cũng không bỏ được, nàng bước mấy bước và đứng lại nhìn nàng trong tấm gương. Khuôn mặt này của tôi là một khuôn mặt đau đớn, trông mắt trong gương kia là một vùng mê yêu chân thành, và cái ý nghĩ đang hiện hình kia là ý nghĩ về một tan vỡ chừng như thế nào rồi cũng phải xảy đến và nó đã xảy đến đêm nay. Thật không ngờ. Sự tan vỡ dễ dàng và mau chóng thế ư? Nàng chỉ đòi hỏi chàng điều mà người đàn bà nào cũng đòi hỏi ở người yêu sau một cuộc tình đắm thắm đã kéo dài và không thể ở yên trong tình trạng cũ. Chàng muốn gì? Nàng phải hỏi, phải bắt chàng trả lời. Ít nhất cũng một lần. Rồi chỗ đứng của nàng trước tấm gương, nàng mạnh bạo đi lại phía buồng ngủ, mở mạnh cánh cửa và bật đèn.

Nàng định nói thật lớn. Nhưng nàng không nói được nữa và nàng nhìn. Chàng đang ngủ. Thật say. Nàng đến và chàng không hay biết gì hết. Trên mặt đệm phẳng phiu chàng nằm nghiêng, quay mặt vào tường, một cánh tay hơi co lên bàn tay hững hờ trong không khí, chàng ngủ, bần bật, đoán thấy nét mặt phẳng lặng khép kín, nhịp thở liên tục đều hòa. Lần đầu tiên, nàng ngó thấy chàng ngủ, như thế này, một mình dưới ánh đèn, trong khi nàng đứng đó, cái bóng in nghiêng lên một vì tường và cũng là lần đầu tiên, nàng bàng hoàng vì thấy chàng xa lạ, chàng xa lạ quá chừng, chàng hoàn toàn xa như nàng mới thấy chàng lần đầu và không hay biết gì về chàng hết. Không, chàng không thuộc về nàng. Chẳng bao giờ như thế hết. Hơi thở đều hòa kia, những sợi tóc bỏ lan trên gáy, cánh tay và thân thể và da thịt kia không bao giờ thuộc về nàng. Hiện hữu chói chang và bất động với ánh đèn ấy dội đập vào nhận thức thẳng thốt của nàng tự cách biệt và riêng tây một đời của nó. Một đời. Đời nàng và đời chàng nàng hằng nghĩ tới bằng nước mắt, bằng tiếng cười, bằng ái ân hoan lạc nồng nàn, bằng những sâu chuỗi mơ mộng triển miên đắm đuối như một hòa nhập ý tưởng và tạo cùng không chống cưỡng được của định mệnh, hòa nhập đó chỉ là hư vọng và ảo tưởng, nàng và chàng chỉ là hai bờ lưng tiếp giáp, gần gọi đó nhưng sự kể lèn đã mang hình ảnh và ý nghĩa của muôn trùng và nghìn dặm cách chia nhau? Thế còn kỷ niệm của những đêm nàng tới đây, tâm hồn thơm hương, của những buổi chiều qua cầu gió bay tà áo, chàng ngồi đó đợi chờ nàng dưới chùm hoa đỏ như những trái tim bé nhỏ thắm thiết của mùa hè, dòng sông rực rỡ vắng, bãi cỏ vàng đáng chiều, tâm hồn nàng dào dạt hân hoan, và chàng cũng vậy chứ, bao nhiêu kỷ niệm, làm sao cho hết, bao nhiêu sợi dây hồng đã đứt tung từng mảnh hay sao? Nàng gặp chàng lần thứ nhất trên một chuyến xe đò từ miền Tây về Sài Gòn. Buổi chiều vàng bụi. Phần nắng lung linh, lúa đồng dào dạt. Chàng nhìn sang nàng và chàng mỉm cười. Hạnh phúc hé cánh từ một hoài nghi kỳ thú. Tình yêu nổi lên như một dòng sông xanh trên từng bờ kỷ niệm có đàn, và nàng với chàng cùng nổi chìm giữa một dòng lướt thướt. Kỷ niệm. Những đêm nàng tới đây, hương của loài hoa đêm

(Xem tiếp trang 57)

N

NHÀ BÁO

HỒI KÝ MƯỜI NĂM LÀM BÁO

**Vũ
Mông
Lông**

Kính tặng nhà báo lão thành Trần Tấn Quốc, người đã theo rồi, khích lệ và hy vọng tôi trở thành kỹ giả lý tưởng nhưng tôi đã không đạt nổi cái vinh dự ấy.

đoạn mở

Đến một tuổi nào đó và phải có một cái gì thật rục rờ trong nghề nghiệp của mình, người ta mới viết hồi ký. Đến một tuổi nào đó đủ đủ độ lượng phán xét người và đủ can đảm phán xét mình. Phải có một cái gì để cho cái tôi đỡ vô duyên, bớt lố bịch khi nhắc tới nó, nói về nó. Trước ngày ông Vũ Bằng xuất bản cuốn *Ba mươi năm nói láo**, đã có cuốn *Nghề làm báo*** của ông Nguyễn Văn Đính (tôi không nhớ rõ họ và tiếng lót của tác giả *nghề làm báo*, ông còn là chủ nhiệm tuần báo *Chân Trời* xuất bản giữa năm 1964 và là một kỹ giả kỳ cựu của làng báo Nam Kỳ). *Ba mươi năm nói láo*, hầu như, chỉ ghi lại những vui buồn và kỷ niệm khó quên rờn rã ba mươi năm làm báo của tác giả *Phù dung ơi, vĩnh biệt* và không truyền lại cho những người trẻ tuổi yêu nghề báo những kinh nghiệm làm báo, kỹ thuật và nghệ thuật viết báo

* *Nam Chi tùng thư* xuất bản (1969)

** Sách in ở Sài Gòn khoảng 20 năm về trước. Người viết quên tên nhà xuất bản

của lớp nhà báo tiền chiến. *Ba mươi năm nói láo* sẽ hoàn toàn lảm nếu nhà văn Vũ Bằng phán xét vô tư về nghề báo dưới thời cố tổng thống Ngô Đình Diệm. Sự phán xét có phần thiên lệch này đã được kỹ giả Thiên Hồ của báo *Xây Dựng* lên tiếng hơi nặng nề, mặc dù, Thiên Hồ tức linh mục Nguyễn Quang Lãm từng là nạn nhân của chế độ Ngô Đình Diệm. *Nghề làm báo* của ông Nguyễn Văn Đính thì chỉ viết về chuyến ngao du xứ Bắc Kỳ và một vài đồ kỹ, tranh chấp nhỏ nhen trong làng báo. Cuốn sách dày mấy chục trang của ông Nguyễn Văn Đính cũng không truyền lại chút kinh nghiệm làm báo nào. Mấy năm trước, ông Nguyễn Ngọc Linh có dịch một cuốn sách dạy làm báo, viết báo. Cuốn sách thật lý tưởng, đúng là cầm nang của người làm báo, viết báo. Nhưng ở Mỹ hay ở những nước tiền tiến cơ. Ở Việt Nam nghề dạy nghề, không có thầy nào, sách nào dạy nổi nghề làm báo, viết báo. Những người tốt nghiệp tại các trường báo chí bên Pháp, bên Mỹ về Việt Nam xuất bản báo đều đã thất bại. Trái lại, những người không hề học ở một trường nào như bà Bút Trà, ông Đính Văn Khai đã là những chủ báo rục rờ hôm qua và Việt Đính Phương, Nguyễn Văn Bé đang là những chủ báo rục rờ hôm nay. Mỗi thành công rục rờ đều có giá trị riêng của nó, không thể so sánh. Nhà văn Chu Tử, ông vua không ngại trong làng báo, từng đầy nhật báo *Sống* tới mức vinh quang chói lọi. Thời gian chói rạng hào quang của *Sống* là thời gian độc giả của nó thiếu nó thì ăn không ngon, ngủ không yên. *Sống* là báo trẻ trung và tiến bộ. Nếu nó không chết, nó không bị giết chết, làng báo Việt Nam đã thay đổi hẳn khuôn mặt. Bởi vì *Sống* luôn luôn tung ra những sáng kiến, những đổi thay, liên tiếp mở kỷ nguyên. Chính khách Đặng Văn Sung đang điều khiển nhật báo *Chính Luận* và chắc chắn, sẽ làm cho *Chính Luận* sống muôn thuở. Nhà văn Chu Tử và chính khách Đặng Văn Sung cũng không hề tốt nghiệp ở trường báo chí nào. Ông Nguyễn Văn Thái, chủ tịch *Hội Những Người Viết Báo Chugên Nghiệp*, giáo sư báo chí của phân khoa báo chí Đại Học Vạn Hạnh chỉ thành công ở bán nguyệt san *Thời Nay*, một bán nguyệt san chuyên dịch các bài báo trong tạp chí *Constellation*, *Reader's digest*... và đã thất bại khi xuất bản tuần báo *Đời Nay*. Nhưng những ông Hồ Anh, Tuyết Sĩ, Nguyễn Đức Khiết, Nguyễn Văn Bé lại thành công rục rờ trong nghề làm tuần báo phụ nữ ở cái xứ này. Sự thất bại của ông Nguyễn Văn Thái có giá trị của nó. Nhà văn Nhật Tiến hay nhà văn Lê Tất Điền sẽ đầu hàng trước những chủ báo nhi đồng tranh ảnh ma quái Chợ Lớn và lò heo Chánh Hưng và ngã Ba Ông Tạ. *** Tôi nêu vài thí dụ để nhấn mạnh rằng, ở Việt Nam mà làm báo, viết báo đúng theo sách vở thì sẽ vô nợ. Nhưng tôi vẫn muốn các bạn trẻ theo học ở trường báo chí, vẫn khích lệ cổ vũ. Tôi không quan niệm giản dị như ông Nguyễn Vỹ: «Chỉ cần có trình độ trung học phổ thông, theo học tôi (Nguyễn Vỹ) ba tháng trở thành kỹ giả chuyên nghiệp» Những Nam Đình, Trần Tấn Quốc, Từ Chung, Hồ Hữu Tường, Chu Tử, Hiếu Chấn, Vũ Bằng... chắc cũng

*** Địa chỉ tòa soạn loại báo này thấy đề ở Lò Heo Chánh Hưng, Ngã Ba Ông Tạ...

không nỡ nói thế. Dù hào quang phủ lấp một Nguyễn Vỹ nhà báo. Hồi chủ trương tờ *Phương Đông*, học giả; Hồ Hữu Tường đã mở lớp dạy làm báo cả lý thuyết lẫn thực hành mà vẫn chưa cung cấp nổi cho làng báo Việt Nam một ký giả xuất sắc, nữa là. Trở lại câu mở đầu của tôi, tôi nghĩ rằng, những người đầy đủ tầm quyền viết hồi ký truyền dạy kinh nghiệm làm báo, viết báo cho đàn em phải là Trần Tấn Quốc, Hồ Hữu Tường, Nam Đình, Chu Tử, Hiếu Chân, Như Phong, Mặc Đổ... Nhưng họ chưa viết. Vì bận rộn hay vì khiêm tốn? Chỉ những người tôi vừa kể hoặc những ký giả lừng danh Sức Mấy, Lô Răng, Uyên Thao, Hoàng Hải Thủy, Dương Hùng Cường, Quốc Ấn, Tam Mộc, Ngọa Long vân vân mới có một cái gì để nói về cái tôi trong nghề viết báo, làm báo của họ. Tôi chưa đến một tuổi nào đó, chưa có một cái gì, lại không phải là một nhà báo theo đúng nghĩa của nhà báo chuyên nghiệp và mỗi lần xuất bản báo là một lần thất bại nặng nề nên tôi không được phép, không được hõm láo viết về cái tôi làm báo với hy vọng « truyền dạy » kinh nghiệm cho các bạn trẻ đang ấp ủ mộng viết báo. Mười năm viết báo (1960 — 1970) của tôi, dù gắng sức học hỏi, phấn đấu, tôi đã hoàn toàn thất bại và gây ra nhiều đồ vỡ cho đời tôi. Và tôi hiểu tôi không thể trở thành một nhà báo lý tưởng, một chiến sĩ trong đạo quân báo chí, một ký giả nhiệt tình. Bởi vì, trước hết, tuổi trẻ và lòng tự phụ đã giết chết sự nghiệp báo chí của tôi, sau hết, tôi thiếu kiến thức đại học lại lười đọc, lười học ở đồng nghiệp của mình. Và tôi quyết định vĩnh biệt nghề báo, một nghề mỗi ngày ta đều gặp chuyện mới, sự mới nó quyến rũ ta khiến ta yêu nó hơn cả yêu nhân tình. Những trang giấy tôi sắp viết sẽ không thể có cái vinh dự của *Ba mươi năm nói láo* hay *Nghề làm báo*. Bạn đọc sẽ đọc ở đây những giòng chữ chân thành nhất mà tôi viết về lý do đưa đẩy tôi vào nghề viết báo, tôi khởi nghiệp ra sao, đi từ báo nào đến báo nào, viết những gì, viết ra sao, gặp những tai nạn nghề nghiệp nào, ra tòa bao nhiêu lần, bị vây đánh mấy bận, bị những tai tiếng nào, tại sao lại đồ vỡ. Điều tôi mong mỗi ở các bạn trẻ sắp nhảy vào làng báo là các bạn hãy đọc kỹ những trang tôi viết về sự đồ vỡ. Tôi hy vọng những đồ vỡ của tôi sẽ giúp các bạn trẻ suy nghĩ và nếu có thể tránh được thì nên tránh để trở thành một nhà báo lý tưởng. Tôi vẫn yêu lý tưởng báo chí, vẫn thèm được coi như một nhà báo lý tưởng. Nhưng sự thèm thường đó đã quá xa tầm tay với của tôi. Xã hội chúng ta sau một chu kỳ phân hóa, tan rã vì những nghi ngờ, ngộ nhận thì, hầu như, mọi lãnh vực, mọi cơ cấu, mọi người đều bị bôi bẩn ít nhiều. Người ta đã « chửi nhau » đến cấp lãnh đạo quốc gia, đến uy quyền tối cao của dân tộc. Cực suy tất sẽ cực thịnh. Xã hội đang chayền mình hướng thiện. Làng báo Việt nam sẽ phải rực rỡ, sẽ phải đoạt lại giá trị, quyền uy thiêng liêng của nó và, như thế, làng báo đòi hỏi những người ký giả, những chiến sĩ cầm bút có học, có lý tưởng. Những ký giả lý tưởng sẽ đi tiên phong trong công cuộc làm đẹp cho xã hội. Trình độ dân trí sẽ lên cao. Đất nước sẽ tiến bộ. Người ký giả sẽ gặp sự cạnh tranh khốc liệt, của vô truyền truyền thanh, vô tuyến truyền hình. Nếu không có tài năng sẽ bị đào thải. Bài tường thuật một cuộc họp báo sẽ chậm hơn vô tuyến

truyền thanh, truyền hình thu trực tiếp ít nhất mười hai giờ. Độc giả đã nghe cuộc họp báo, đã nhìn cuộc họp báo. Bài tường thuật không có gì khác lạ hơn những gì độc giả đã được nghe rõ ràng, đã được nhìn tường tận và tin tức chậm trễ thì báo chí sẽ lẻ nhạt, sút độc giả. Bây giờ, tôi tin chắc, độc giả không còn mua báo để coi tiêu thuyết, để học cách đánh số đuôi, số đề. Khả năng của vô tuyến truyền thanh, truyền hình trong tương lai sẽ ghê gớm lắm. Người làm báo nên e dè. Đó là lý do làng báo cần phải phục hồi cái chất *chân chính* và *lý tưởng*. Quy Ước Báo Chí phải được thi hành triệt để, kỹ thuật ấn loát, nghệ thuật viết báo, phương tiện phát hành phải được cải tiến, sáng tạo không ngừng. Nhiệt tình và lòng phục vụ sẽ mãnh liệt hơn. Nhất định nó sẽ như vậy. Cuối cùng, tôi xin long trọng thưa cùng bạn đọc: Đoạn nào tôi cho rằng đã làm đồ vỡ sự nghiệp viết báo của tôi, đã khiến tôi không thể trở thành nhà báo, tôi sẽ góp đôi chút ý kiến.

Cuốn sách này được viết không để công kích một cá nhân, một đồng nghiệp cũ nào, hay để trút nốt những bất bình còn sót lại. Khi đã già từ, người ta già từ luôn cả hòn đá đã chủ ý ném vào đầu mình. Sự bông bột của tuổi trẻ chỉ có giai đoạn. Điều tôi cho tốt nhất để trả thù là hãy làm đẹp lấy đời mình.

LỚP DA CỦA NGƯỜI VIẾT VĂN

Tôi không nhớ rõ vào khoảng năm nào tôi đã coi cuốn phim *Vacances romaines*. Cuốn phim tuyệt diệu cho những người chiêm ngưỡng tình yêu thơ mộng. Audrey Hepburn là hình ảnh khó quên. Nhưng tôi xúc động, thật sự xúc động khi nhìn anh phóng viên nhiếp ảnh mập mạp, thô lỗ cầm chiếc phong bì lớn chứa hàng trăm kiểu ảnh mà anh ta đã chụp được công chúa Anne Audrey Hepburn vượt qua bức tường phong kiến buồn tẻnh, dẫn thân vào một cuộc tình với anh chàng ký giả—chưa đâu, mới chỉ là anh phóng viên đợi chờ nổi tiếng, nghèo nàn Gregory Peck để tặng nàng. Trần trọng tặng. Chân thành tặng. Công chúa ngỡ ngàng. Đồi mắt chớp mau. Nàng bắt gặp chàng phóng viên Gregory Peck đứng ở một góc phòng họp báo. Chàng mỉm cười. Nàng cũng mỉm cười. Bây giờ, trở về đời sống vương giả, trở về sau một ngày đêm thoát đi sống như một cuộc đời dân giả, sống như một cô gái vừa lớn hồn nhiên và yêu lần đầu, nàng mới hay tình yêu bất chợt, bông hồng của tình thứ nhất nàng đã trao cho anh phóng viên. Những tấm ảnh sẽ là một « xi căng đan » ghê gớm. Hoàng gia Anh cát lợi sẽ bị nhục mạ. Anh chàng phóng viên Gregory Peck thì sẽ nổi tiếng và giàu to nếu anh chàng quyết định lợi dụng cuộc tình du của nàng công chúa. Nhưng chàng và bạn chàng không thích nổi tiếng kiểu đó. Và thế giới không ai biết công chúa đã đi hoang một ngày một đêm.

(Còn tiếp)

(5-10-1971)

VŨ MỘNG LONG

duyên anh

Vậy đó bỗng dung mà họ lớn
Tuổi hai mươi đến có ai ngờ
Một hôm trận gió tình yêu lại
Đúng ngàn trông với áo tiềm thư

Như thi sĩ Đỗ Trọng Thủy, trong thi nhóm Sang Độc, còn dùng thơ của mình để phá hoại kinh tế Ba Tàu, chấn hưng kinh tế dân tộc. Chàng đã gây cảm tình với các cô sầm bán bia «bốc» dọc đường Nguyễn Trãi. Chàng cũng uống chịu. Uống độ vài trăm bạc, chàng bèn «vỗ cánh bay đi» sang quán bia khác cách quán bia quen thuộc cả mấy trăm thước. Tiếp tục gây cảm tình, uống chịu rồi quyt. Gọi là phá hoại kinh tế Ba Tàu hạ tầng cơ sở. Khuynh hướng Sang Độc thừa khả năng ăn quyt nhưng vẫn thiếu khả năng sửa sang hình thức cha đẻ của nó. Bởi vậy, cây lục huyền cầm đàn lên tiếng tư não nuốt *Biệt ly nhớ nhưng từ đây mà nằm* trong tủ hiệu cầm đồ bình dân.

Nhờ có cây đàn, nhờ có nền cầm đồ bình dân nên tôi có một «hình thức» không... Sang Độc. Hình thức không Sang Độc phủ ngoài nội dung Sang Độc. Rất đông nghệ sĩ Việt Nam đã là khách hàng quen thuộc của các tiệm cầm đồ bình dân. Văn hóa xư ta chưa khá, vì thế. Vì Phủ Quốc Vụ Khanh Đặc Trách Văn Hóa hôm nay và Văn Hóa Vụ ngày xưa không phải là nơi nghệ sĩ có thể đem đồng hồ, bút máy, đàn, sáo, kèn trống và quần «sa teng» của vợ cầm cố để lấy tiền chi vật mà phục vụ văn hóa dân tộc. Tôi ước áo, thuở nào đó, người lãnh đạo văn hóa dân tộc tôi xuất thân từ

ngành cầm đồ bình dân thì cái áo thung ngã màu cháo lòng của nghệ sĩ sáng tác cũng mang một giá trị thiêng liêng như tác phẩm của họ. Bây giờ, tôi nói về tôi, về Thi Sĩ Trương Chi, trưởng thi nhóm Sang Độc, suýt giải nghệ... nghệ sĩ, đi làm cu ly đồn điền cao su nếu không được bạn vàng Lý Thông đặt mua thơ văn chống Cộng. Tôi đã đánh răng lu bù. Đánh răng giả nợ những hôm thiếu thuốc đánh răng. Trong cái «hóa đơn» tiêu tiền của tôi, tôi quên tình gói kẹo chewing-gum. Tôi định bụng, trước giờ gặp gỡ người yêu, sẽ nhóp nhép nhai kẹo cho miệng nó tăng thêm mùi thơm! Thuở ấy, kỹ nghệ hót tóc (trương tự kỹ nghệ lạnh và sửa máy lạnh, tủ lạnh) chưa sáng chế ra bộ môn ép, sấy. Và mái tóc «à la mode» nhất của đàn ông vẫn là mái tóc cánh phượng bóng nhẫy «brillantine». Tôi có mái tóc y hệt mái tóc Rudolf Valentino, tài tử phim câm quốc tế. Mái tóc của tôi, cứ một tuần lễ, phải bón cả hộp «brillantine» nhãn hiệu *The evening in Shanghai*, thứ «brillantine» nghệ sĩ nhất, nghĩa là rẻ tiền nhất. Hãy tưởng tượng một mái tóc mà loài chấy không thể sinh sống và gặp mưa, hắt đầu một cái, nước văng đi hết. Đó là mái tóc vảy linh. Mái tóc của tôi đó. Đom đàng ra phết, chứ bộ. Nghệ sĩ mà em. Bằng mái tóc ấy, hàm răng trắng ớn và bằng bộ quần áo đã giặt tởn nửa cục xà phòng đen hi hục đốt than bàn ủi, ủi lướt là, tôi sửa soạn chờ đợi người em gái văn nghệ di cư đến từ xóm «Vực». Em sẽ đi qua đống rác vĩ đại bên kia cầu Eyriaud des Vergnes và tới thăm anh ở Nhà Hát Tây.

Em sắp đến. Em thơ của thi sĩ Trương Chi sắp đến như em thơ của thi sĩ Huy Cận đã đến. *Áo trắng đơn sơ mộng trắng trong. Hôm xưa em đến mắt như lòng. Lạy trời, mắt em đừng viền vải tây điều em nhé!*

12

Nàng đã đến. Và như lần trước, nàng không thêm bước vào căn nhà nghệ sĩ của tôi, chỉ lưỡng lưỡng mở cặp sách lôi ra một phong thư dày cộm đưa cho tôi. Rồi về ngay. *Trên đường về nhớ đây. Tôi tưởng tượng vậy.* Nàng ác quá. Con gái phần đông đều ác. Họ bắt con trai leo lên mộng tưởng và bắt thình lình chặt gốc. Và những thằng con trai giàu mộng tưởng đã ngã đau. Thế là mất cây đàn. *Đàn ơi, tan nát tim ta nhiều rồi...* Nàng đâu cần biết, để chuẩn bị đón nàng, cây đàn của tôi đã nằm trong tủ hiệu cầm đồ bình dân. Chương trình học tập của quý môn đệ Quỳnh, Nhân, Thủy cũng đành... tạm gác. Tôi nghĩ, có lẽ, nàng chỉ muốn đi qua đời tôi chứ không muốn đi vào đời tôi. Hoặc nàng muốn đóng vai trò của Châu Long khích lệ Lưu Bình sáng tác văn nghệ. Đề ngày kia, Lưu Bình lãnh giải truyện ngắn *Tiếng Chuông*, Lưu Bình mới lần kèn xuống đất, võ lễ Châu Long là vợ lẽ của bạn Dương Lễ? Tôi nổi giận. Đang còn tức giận, thi sĩ Thạch Sanh «vén» cửa bước vào cười toe:

— Nàng góm căn nhà nghệ sĩ hả, «ông»?

Tôi nghiêng răng ken két:

— Chúng mày hại tao ?

Môn đệ Thạch Sanh ngơ ngác :

— Tôi đã làm gì ?

Môn đệ Nguyễn Xuân Nhân, bút hiệu Vạn Lịch cũng lù đù dẫn xác vô. Tôi cần nói về « sự tích » bút hiệu của môn đệ của tôi. Thằng này, thuở ấu thơ, bà nội nó hay đọc truyện *Đồng tiền Vạn Lịch* :

Đồng tiền Vạn Lịch

Anh thích bốn chữ vàng

Công anh đan diu với nàng đã lâu

Bây giờ nàng lấy chồng giàu

Nàng cho anh gửi trăm cau nghìn vàng

Trăm cau để trả ơn nàng

Còn nghìn vàng để giải oan lời thề

Nó mê anh thuyền chài thất tình và cao thượng này. Lớn lên, đi tìm tình yêu, suýt bị ăn đòn, Nguyễn Xuân Nhân bèn học làm thơ và lấy bút hiệu Vạn Lịch. Còn Lê Như Quỳnh thì tưởng mình có tài khẩy đàn như Thạch Sanh :

Đàn kêu tích tịch tình tang

Ai đem công chúa dưới hang lên lầu

Đàn kêu tích tịch tình tang

Sao mày phản bạn hở thằng Lý Thông

Nó ký bút hiệu dưới những bài thơ Sang Độc của tôi. Đỗ Trọng Thủy xi bút hiệu Đỗ Quyên, ý giả chàng đã vi chàng giống con cóc kêu rí rả lời yêu đến tóe máu cổ mà em Hòa vẫn cứ quay nhìn chàng, nhờ nước miếng khinh bỉ. Cuộc đời văn nghệ Sang Độc của tôi có khá đồng môn đệ. Các môn đệ đã lần lượt phản bội tôi chẳng khác gì Lý Thông phản bội Thạch Sanh. Thầy tưởng bảo cung nó bọc của tôi quá xấu. Thí dụ anh thi sĩ thời danh mang cái bút hiệu của một ngôi chùa : thi sĩ Phổ Đà. Lúc này anh Phổ Đà nhận mình là một vì sao mọc cạnh những vì sao Vũ Hoàng Chương, Đinh Hùng, Thanh Tâm Tuyền vân vân... Anh đã đi ngâm thơ khắp nước. Nghe nói, anh sắp sang nước Lào phát huy nền thi ca vừa ngâm vừa nhin thiên hạ ăn thịt bò bầy món. Mười năm trước, tôi sống khổn khổ trên căn gác xép ở ngoại ô Hòa Hưng, anh thường đội mưa tắm nắng tới nhờ tôi nhuận sắc những bài thơ siêu Sang Độc của anh. Anh đã quên chuyện đó. Khi người ta nổi danh, người ta thường giả vờ quên dĩ vãng, quên cái cốt khí của mình. Thấy tôi làm nghề bán thuốc lá lẻ, thi sĩ Phổ Đà mặt vác lên. Ra cái điều ta là thi sĩ siêu Sang Độc, ta anh đừng xuất bản giai phẩm đấm đá thầy ta là Thanh Lăng và Phạm Việt Tuyền những cú tôi độc gồm cả nước miếng bầy ngày chề đánh răng, xúc miệng. Đời đã có thi sĩ Nguyễn Cao Kỳ, thi sĩ Phổ Đà, tưởng không nên có

thi sĩ Trương Chi. Do đó, những pho thơ Sang Độc của tôi đành đem bán ký cho Ba Tàu đem về gói mắm, muối, tiêu, hành tỏi... Tôi không dám xuất bản nên không được coi là thi sĩ !

Thi sĩ Vạn Lịch đổ dầu vào lửa :

— « Ông » làm ăn ra sao mà vừa đến, nàng đã phú lính ?

Tôi gắt :

— Tại chúng mày !

Thi sĩ Đỗ Quyên xõng xộc vô, chưa hiểu ắt giáp chi cả, khen nhặng :

— Nàng đẹp thật. « Ông » tài ghê. Em Hòa của tôi chỉ đẹp bằng một phần ba nàng thôi mà tôi tán mãi vẫn không nổi.

Thạch Sanh kê Đỗ Quyên :

— Im mồm mày đi, « ông » ấy đang cáu sườn.

Đỗ Quyên hỏi :

— Sao vậy ông ?

Tôi đáp :

— Nàng biết chúng mày nấp quanh quần đây để thực tập nên nàng giận, nàng về..

Vạn Lịch thở dài :

— Uổng quá !

Vạn Lịch, Thạch Sanh, Lý Thông đều là những thi sĩ thuộc loại... tiểu học ái tình. Nghĩa là, chúng nó mới đủ khả năng nói chuyện với các em bán quýt, bán hột vịt lộn, các em sầm Chợ Lớn bán bia « bốt ». Chứ chưa có « thơ » nói chuyện với các em nữ sinh trung học. Bởi vậy, nhân dịp em Ngọc lên Nhà Hát Tây thăm tôi, tôi đã tổ chức buổi thực tập nói chuyện với người yêu cấp trung học ái tình. Tôi ra lệnh cho mỗi đứa nấp bên tường giấy nghe ngóng. Mỗi đứa được phép dùng kim gút chọc thủng hai cái lỗ để nhòm vào mà quan sát. Rất tiếc cho chúng nó và cho cả tôi, tình yêu gặp trực trặc kỹ thuật, sự phụ và môn đệ đánh... cãi nhau.

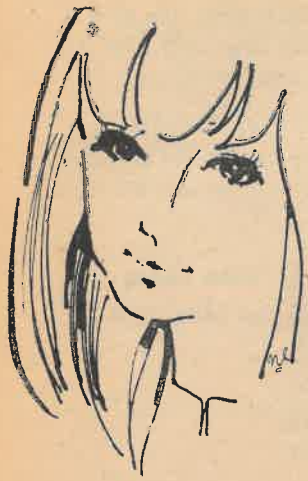
— Chúng mày ngu hơn chó. Thằng Thủy biết nàng đẹp hẳn mày đã nhìn nàng như thằng ăn mày nhìn đĩa cơm sườn nướng. Tao nghe rõ thằng Quỳnh hát câu *Ta ước mơ từ nay thôi dối, em đến chơi cam vài ba gói và cho nhiều kẹo*. Thằng Nhân thì ông ông câu *Tình tôi dấy người ơi...* Nàng sợ quá phải về vội. Chúng mày hại tao.

Tôi dơ hai tay lên cao :

— Than ôi, tắm rửa, đánh răng, chải đầu, thay quần áo bằng vô ích.

Tôi vớ hộp kem Colgate định đập nát. Lại nín. Môn đệ bấm nhau chuẩn ra ngoài. Tôi cố phăng bộ mỗi, hiện nguyên lối thi sĩ Trương Chi với áo trung, quần xà lỏn, nằm dài trên ghế bố, đọc thư tình trên giấy nháp. Nàng đã viết cho tôi bầy bức thư... rưởi. (Còn tiếp)

VIẾT NGẮN

lời cho chiếc đương cầm

TRỜI BÊN NGOÀI ĐÃ BẮT ĐẦU MÙA, NHỮNG HẠT NƯỚC trong veo li ti reo nhẹ trên mặt kính của khung cửa sổ, trống hàng ngọc lan trắng, trên những bông hoa sứ hồng, hạt mưa lấp lánh như những giọt sương khuya lắng đọng còn sót lại khi buổi ban mai đến ngự trị trên nền trời được dang tay đón mời bằng những tiếng hát trong thanh liu lo.

Em ngồi lặng bên cây đàn, tay đan vào nhau dựa vào cung phím, hồn em chừ như đang lạc lõng nơi đâu, em vẫn còn nghe man mác buồn, buồn quá đi mất thôi cây đàn yêu dấu chừ lại sắp sửa xa em rồi.

Thế là hết. Hết thật rồi. Chi của em ơi chừ em đã hết tất cả rồi. Sẽ không bao giờ em đàn cho Chi của em nghe được nữa. Em buồn ghê, Chi có buồn như em không? Hồi Phạm Vũ Anh Chi yêu dấu của em hãy trả lời cho em biết đi, Chi có buồn không hở? Em chắc Chi cũng buồn như em vậy. Nghĩ tới những buổi chiều nắng nắng sẽ đến em và Chi đâu còn gửi hồn mình trong ngàn điệu nhạc, tiếng hát trong của Chi không còn quẩn quít bên âm thanh ngọt dịu của cây đàn nữa. Thật là đáng buồn Chi nhỉ! PIANO yêu dấu. Em chắc chỉ còn đàn lần này là lần cuối, lướt nhẹ ngón tay trên phím màu ngà ngà em nghe chừ như một nốt buồn đã gióng trong em. Buồn làm sao một buổi chiều nào người khách lạ tới hỏi mua đàn, mẹ ân cần mời mọc. Đề đến khi người lạ ra về, thì em nước mắt đã đong đầy, em van xin mẹ đừng đưa cây đàn cho người ta. Mẹ em chỉ lắc đầu và từng hạt nước mắt bà lẽ chã rơi mau. Em không còn đủ can đảm nhìn mẹ khóc, em vùng chạy vào phòng ập cửa lại và em còn nghe thấy tiếng thở dài thật nhẹ của mẹ, bà lặng lẽ rời chỗ tới ngồi bên cây đàn và đàn một bản thật buồn, em nhìn dáng mẹ ngồi đàn mà thương quá. nghe nỗi xót xa trong đáy mắt vừa thành em òa khóc chạy ra xin lỗi, mẹ ạ cho Mai xin lỗi mẹ nhé, Mai đã làm cho mẹ buồn thôi mẹ đừng khóc nữa. Mẹ em nở một nụ cười, nụ cười làm cho bà càng nên héo hắt hơn. Rồi ngày mai đến, ngày mai người ta sẽ đem cây đàn ra khỏi nhà em, em nghe có một chút gì ngậm ngùi đắng cay trong lòng, trong cõi mờ xa của tâm hồn em sẽ mang theo niềm luyến nhớ dành cho cây đàn sẽ còn mãi trong tâm tưởng trong tim bé nhỏ. PIANO yêu quý của em ơi hãy yên nghỉ hình bóng trong em trong muôn vàn nỗi nhớ hoài hoài nhé.

MAI MÂY

ngôi nhà ven quốc lộ

HUYỀN PHAN ANH

Tôi không còn bàng hoàng buổi sáng chợt thức giấc trong gian phòng lạ cùng với những chuyến xe ngựa đầu tiên đưa bạn hàng đi nhóm chợ gỗ đều trên mặt đường mở đầu sinh hoạt một ngày sau những giờ giới nghiêm. Tôi có thể tiếp nhận từng động tĩnh bên ngoài tâm hồn bình thản, một sự chuẩn bị chu đáo nhờ giấc ngủ đầy đủ đêm qua, một thói quen vừa tập được. Tôi nấn ná chưa muốn trở lại thành phố. Tôi không muốn vội vàng với những thời giờ rối rảnh trước mặt.

Ngôi nhà nằm ven quốc lộ, thuộc vùng ngoại ô tỉnh lỵ. Ở đây người ta có thể nghe từng đoàn xe quân đội rầm rập chạy suốt ngày, hoặc trở về, hoặc xuất phát từ một căn cứ quận cách châu thành non 10 cây số. Hai bên đường, cỏ cây im lìm già đi dưới những lớp bụi. Bụi ở đây có thể nhiều hơn ở bất cứ nơi nào. Trong ý nghĩ của tôi, bụi gắn liền mật thiết vào nơi chốn này, một vùng rợp bóng cây ăn trái cũng là một vùng oi ả mặt trời. Tôi được dành riêng một gian phòng nhỏ cạnh phòng khách. Trẻ con được lệnh không bén mảng tới. « Chỗ của chú nghỉ ngơi ». Cửa sổ mở ra lối đi dẫn về phía sau nhà: khu vườn, ao cá, con rạch, đồng cỏ và vòm trời bát ngát. Buổi chiều, từ ngôi nhà bên cạnh thường vọng sang những tiếng nói cười khúc khích. Những mẩu chuyện con gái bên một bờ ao. Bóng họ thấp thoáng sau những tàn cây mờ dần trong bầu không khí chạng vạng, hình ảnh sau cùng trong ngày còn ghi nhận được từ chỗ ngồi bên cửa sổ trước giờ giới nghiêm, đêm... Đêm thường bắt chợt, bầu không khí lắng xuống từ bao giờ cùng với tiếng động và bụi đường, tất cả chỉ còn là một nỗi nghe ngóng

dại dẳng, niềm u ầu rình rập canh chừng. Buổi cơm tối dọn ở nhà sau. Tiếng người vợ giục giã đưa tờ giấy pha cà phê. Một người đàn bà còn trẻ, con cái và công việc gia đình không làm mất đi một vẻ đẹp nhà quê. Trong buổi cơm hay sau đó, bên ly cà phê, người chồng sẽ kể lại một đoạn kiếm hiệp vừa mới đọc.

Tôi nằm lại trên giường, buổi sáng, da thịt nghe nóng nản thân mật và tâm hồn mở toang đón đợi. Tôi nghe đồng hồ gõ tám giờ. Tiếng chim hót bên ngoài (loài chim nào, từ đâu tới). Tiếng chân bước, chạy nhảy sát bờ tường (những gót chân son hồng ửng. Tiếng ly chén va chạm, tiếng nước chảy vội, tiếng nói chuyện... Có những tiếng động được nhận ra tức thì, đã trở thành quen thuộc, những tiếng động không thể thiếu sót trong một khoảnh khắc nào đó. Có những tiếng động mơ hồ, thoáng qua không tài nào bắt kịp. Có những tiếng động dờ dang, non yếu, chưa thành. Tiếng động hay chỉ là ảo tưởng về một tiếng động. Tôi thường hồi hộp đón rình tiếng động một loài chim sâu vỗ cánh vụt bay đi, nhẹ như hơi gió lùa thổi trên một mái tranh đầu đó.

Tôi sẽ rời khỏi chỗ nằm, bước tới cửa sổ. Năng đã lên cao và trên bức tường nhà bên cạnh đã bắt đầu in bóng những tàu dừa phe phẩy. Buổi sáng ở đây, gió nhiều, đến từ những ruộng lúa, những đồng cỏ mênh mông.

Tôi hít thở lấy hương thơm từ một góc trời xa lạ, nơi hẹn hò mơ tưởng tôi. Tôi có thể nhìn thấy, nếu không quá muộn màng, các cô gái nhà láng giềng sửa soạn xách giỏ đi chợ. Vần âm thanh những tiếng nói cười khúc khích đã nghe hơn một lần (vẻ hồn nhiên tươi thắm của tuổi tác, của thân thể, của da thịt). Tôi có thể đứng hàng giờ bên cửa sổ nhìn lũ trẻ đang chơi trò nhảy nhà, theo dõi từng bước chân non dại trên những ô vuông kẻ bằng phấn trắng hay bằng một miếng ngói bề, lắng nghe từng nhịp chân trên nền đất mịn... Tôi sẽ nghĩ gì, trí tưởng như từng trận gió cuốn trôi màu trời.

Khu vườn lâu ngày không chăm sóc. Một cảm giác tiêu điều. Tôi lần bước trên một lối đi tro những mảng đất gồ ghề, khô cứng, giữa những tàn cây mĩa dãi, sắc, giao với nhau, đan lẩn nhau, mùi lá úa nghe cay nồng, ngầy ngất.

Bầu không khí sa sầm, thu hẹp lại quanh tôi. Tôi tưởng chừng đang nghe rõ những tiếng động từ một thình không nào xa lạ. Tôi bước mau trên cảm giác ớn lạnh của mình. Lần đầu tiên tôi đặt bước tới đây, bỗng dung bé nhỏ và lạc loài. Tôi dừng lại bên một gốc dừa nghiêng đổ. Con rạch chạy ngang ngăn đôi hai bờ đất. Tôi phóng tầm mắt về phía bãi cỏ trước mặt, một vùng biển xanh dưới bóng mặt trời. Tôi lắng nghe thính giác cơ hồ buông thả lửng trôi. Tôi ngibi ngờ cả tiếng reo của con rạch êm đềm dưới chân tôi. Tôi đứng nép mình dưới một tàng cây những cánh lá mỏng, tưởng chừng nhìn thấu suốt. Những cái bóng lổ đổ không hình thù khế lay động trên vai tôi. Mặt trời hẳn gay gắt ở trên kia.

hồng hồng cho tình đâu

một chỗ cho nhau

M.

Những ngày mưa bắt đầu luôn qua ô cửa lớp học, giạt đứt vài cánh phượng rơi xuống hành lang và cơn gió tới cuốn xoay. Mưa buồn. Niềm học sắp hết. Giờ Triết ban B chỉ còn lại chỗ ngồi của những kẻ biết say mê thứ ngôn ngữ dẫn dụ vào ngõ rối. Tôi không ưa thích môn học này đến phải đánh đổi giờ gạo bài tới nghe giảng những đề tài bên lề, không ăn nhập gì đến đề thi khi chương trình học chấm dứt. Dĩ nhiên tôi có lý do của riêng tôi. Thâm kín. Dịu dàng. Đủ gam tôi vào cô đơn, ray rứt. Một mình thui thủi dựng ý nghĩ thành giấc mơ diêm ảo, dù biết rằng ngôi nhà cát rời sẽ bị sóng xóa tan.

Tôi lạnh lùng tự nhủ dịp may chỉ một lần đến trong đời và tôi chờ, mỗi khi bước vào lớp học mà thời khóa biểu ghi hai giờ Triết. Tại sao đến lúc này — khi loài phượng chia cánh tay đổ rực hối thúc cuộc chia ly, tôi mới chợt nhận ra mình ngỡ ngác thoáng chút bàng hoàng khi trực diện đôi mắt đăm đăm. Chừ bao lâu nay đôi mắt đó chằm chằm ấy sao? Tôi nghe đâu đây tiếng bước chân chim sẽ cuống quýt chuyển cành. Một cái bẫy quá êm ái, như mơ.

Làm sao tôi dấu diếm tôi được nhỉ! Khi mà hàng mi hạ xuống máy nhẹ trong cơn xúc động bàng quơ. Bục gỗ đó. Bảng đen đó. Và người đó. Đây ấp tư tưởng trong vầng trán cao vời, lời nói thoát ra từ đôi môi giàu nghị lực quyến rũ lạ lùng. Tôi ôm sự việc không tên gọi ấy vào giấc ngủ. — Không tên gọi hay tôi không dám gọi tên? Tôi ngồi dậy soi mặt vào gương. Khuôn mặt lạ hoắc. Lạ của hôm qua và của những ngày trước đó.

Tôi ngỡ ngàng với lời tự nhủ tâm tư mình đã gửi cho người, nên tôi lơ đãng một cách đáng ghét. Giờ Toán quên đem thước kẻ. Quyền nhật ký viết trước khi đi học bỏ quên trên bàn. Ngồi ở lớp cứ thắc thỏm, ngong ngóng tiếng chuông tan. Có một lúc nhìn vạt trời xanh pha trên nền cravate đen của người tôi quên băng tất. Có thể cửa phòng khép kín, không ai vào. Tôi có tật cự nự, làm dữ với mọi người khi biết ra ai đặt chân vào phòng khi tôi vắng mặt. Một sự khép kín, bơ vơ! Và tôi ngồi yên xao xuyến thật nhiều. Bài giảng của người đi vào cuộc đời một cách máy móc, khô khan. Tôi yêu thích mọi sự phá rào, nói thẳng. Và vì vậy tôi muốn làm

nhân vật Almitra của Gibran cất tiếng thưa : xin hãy nói về Tình Yêu ! Sao tôi gan góc và bạo mình đến thế. Dù trong ý nghĩ. Trong tâm tư 18 muốn đồ cơn mưa lớn phủ mặt mù dẫu chân bé bỏng, rụt rè của tuổi 15, 17, và xây thành kỳ bí cho con đường trước mặt mời gọi bước chân đam mê, tự tin và kiêu sa.

« Mới đầu tuần tôi đã trông thứ bảy. Đề tên em thành tấm lịch hẹn hò ». Tiếc thay người trông ở đây không phải là chàng trai rỏi rảnh, đa mang mộng tưởng ; mà là cô học trò năm thi. Tôi có chồng cours ngủ hờn trong khăn kéo, bước chân thời gian đánh thức cơn hốt hoảng từng đêm. Choàng tỉnh nghe mưa đập tí tách vào cửa kính ngỡ mình đang ngồi trong lớp học, bối rối lo âu trước đôi mắt đăm đăm.

Tôi có căn phòng, cửa sổ mở ra vòm cây. Cánh rừng của tôi đó. Buổi chiều, vòng tay trên thành cửa sổ tôi tựa cằm, đôi mắt yên lặng mở lên bầu trời thấp thoáng đằng sau hàng xao xít lá. Đó là lúc lời giảng của người trôi về ký ức menh mang như gió chiều theo mây trời phiêu du. Không, không phải là tiếng nói, mà là thứ âm thanh mơ hồ khua động theo nhịp môi, ánh mắt và cánh tay nhịp nhàng với lẫn phần trắng. Sao người để giọt nắng rơi vào mắt đến phải chớp nhanh ? Sao người để trái cổ di động khi lời giảng dừng hẳn ? Sao người kín đáo u buồn khi tia mắt lướt qua hàng phượng ? Và sao tôi hồi hồi quá đổi ? Mà thôi, không chừng tôi thủ hai vai trong một vở kịch mất rồi ! Cứ thế thì tim tôi bỗng buồn rung rơi theo từng cánh lá me. Cho đến lúc cánh rừng của tôi tiếp nhận bóng tối, đám lá khép nép trong

giấc ngủ, những vì sao lấp lánh nhỏ giọt tím qua kẽ lá gọi mộng mơ và hy vọng nồng nàn đến với tôi. Đừng bắt tôi làm « con ốc biển thu mình, nắp trong làn vỏ mỏng, nhìn đáy nước lạng thina ».

Một hôm, sau hai giờ Triết tôi gõ gót giày nhẹ nhàng, thong thả xuống cầu thang. Đến lối ra hành lang chạm phải nhỏ Kim từ phòng học trống đứng định bước ra. Con bé mắt trước mắt sau, cái bộ mặt nghiêm chỉnh đến tức cười : Kính chào đồ đệ của ngài Triết ạ ! Tôi không giật mình chút nào. Phải ta là đồ đệ, nhưng ai cấm nổi đồ đệ sờ tay vào trái cấm ? Ta biết trước sau gì mi cũng giữ giọng đó. Một câu nói như thế, hay tương tự, cũng thể thôi Kim ạ. Mi đừng bày đặt gác cổng thiên đường cũng sẽ phạm chung một tội với ta. Ta vài trời ngày lạnh nào đó hoa hồng nở

tình yêu

— Tình yêu sống bằng cản trở mà chết vì được thỏa mãn.

Chu Tử (Sống)

— Yêu nhau không phải là đo lường yêu nhiều hay ít hơn nhau.

Mai Thảo (Sống chỉ một lần)

— Tình yêu là một sự thô bỉ khi người ta bắt đầu nó quá sớm.

Võ Hồng (Những giọt đắng)

— Tình yêu là một đồng phân trấu

Hemingway, (Tuyết trên đỉnh Kilimandjaro)

(Tranh, Cam Ranh ghi)

giữa tim mi. Mi sẽ không khỏi cưỡng quít vút lủ sách vở vào một xó đề mà suy tư, trầm mặc. Mi sẽ mất thì giờ chăm chút trước gương. Và cái gai hoa hồng dẫu thật hiền chỉ gạch khê vào gót chân của mi tí xíu cũng đủ cho mi khóc lóc, u sầu. Thôi nhé. Tôi không cần làm mặt giận với Kim đâu. Mặc dầu đã bảo không giết mình vậy mà đi được một quãng đường tự nhiên tim tôi thắt lại, đôi má nóng ran và hàm răng cắn chặt lấy môi.

Và cũng phải đến lúc này thôi. Không ai chờ. Không ai đợi. Không chuẩn bị. Cũng không dư sẵn lời nói già từ. Bao nhiêu xôn xao, mơ ước, nhớ nhung, luyện ái đã lạc vào thình không, phút chốc bỗng trở nên xa lạ. Tôi thấp nền lên đưa tiễn hai linh hồn giao cảm nhiệm màu, soi sáng cho nhau nỗi buồn say đắm. Một lần cho tôi thành thật trọn vẹn rồi chối bỏ. Hơn lúc nào tôi hiểu thấu lời người giảng, hiểu với nỗi đơng đau khôn tả. Vâng, chối bỏ là thái độ chấp

nhận mãnh liệt hơn bao giờ. Ngán lần cho tôi xin tan theo gió, bay theo mây bỏ lại chỗ ngồi cưỡng níu, mê mỗi này. Nhưng tôi vẫn còn làm tượng đá với đôi bàn tay trợ vợ, hai rèm mi khép chặt cửa vườn yêu đương mà tôi là kẻ đặt chân vào trái phép, là người đành đứng lại bên ngoài cổng rào lễ giáo uy nghi. Đừng tìm nhau trong mắt. Đừng nói gì. Mắt nhìn nào rồi cũng rời xa, lời nói nào rồi cũng bay vào quá khứ. Chỉ có im lặng là vĩnh cửu. Hãy bước ra cho cổng trường khép lại, cho hàng phượng nói hộ lời chào. Coi như người già từ bực gỗ, bảng, phấn, một bóng mắt ấp yêu từ trên ngõ xuống để tâm hồn dừng lại nghỉ ngơi sau lời giảng một đời mệt nhọc. Coi như tôi già từ lớp học, chỗ ngồi, khuôn mặt yêu dẫu từ dưới hướng lên bỗng thấy dụi dụi rung cảm. Có cần tôi phải khóa chặt cổng ngôi vườn cấm trước khi lui gót hay không ?

Mưa buồn. Niên học đã hết.

9 GIỜ SÁNG CHỦ NHẬT 17-10 PHÁT HÀNH

THƠ HỒNG

TẬP THƠ ĐẦU TAY CỦA TỪ KẾ TƯỜNG

- NHỮNG KHÚC TÌNH CA TUYỆT VỜI, LÀM SỐNG LẠI KỶ NIỆM VÀ NUÔI THÊM MƠ ƯỚC
- NHỮNG BÔNG HỒNG MÃI CÒN TƯƠI TRONG LÒNG NHỮNG NGƯỜI YÊU NHAU

TỪ KẾ TƯỜNG SẼ DÀNH 200 BẢN GIẤY ĐẶC BIỆT CÓ GHŨ KỶ ĐỢI BẠN NGỌC TẠI LẦU I SỐ 75 CRYSTAL PALACE SÀI GÒN BẠN NGỌC TỚI SỚM KÈO HẾT BẢN THƠ HỒNG GIẤY BẠCH VÀN GIẤY GIÓ HAY GIẤY BẠCH VÀN ĐỀU BÁN VỚI GIÁ 150đ DÙ BẢN GIẤY BẠCH VÀN KHÔNG ĐỀ GIÁ BÁN

eskimeow

Eskimeow là nguyên ngữ của Eyquimaux theo Pháp ngữ và Eskimos theo Anh ngữ. Eskimeow có nghĩa là «người ăn thịt sống» được dân da đỏ ở Châu Mỹ tặng cho một giống ở Bắc Cực thuộc những vùng đất bao quanh miền duyên hải Bắc Băng Dương từ Groenland đến ven lục địa Bắc Gia Nã Đại, eo biển Bering và Alaska. Groenland rộng gấp 4 lần nước Pháp là một hòn đảo thuộc Đan Mạch. Còn Alaska là một bán đảo nối liền với eo biển Bering thuộc Bắc Mỹ Châu đã trở thành tiểu bang thứ 49 của Hợp Chúng Quốc Hoa Kỳ vào tháng Giêng 1959.

Người Eskimeow tự đặt biệt danh cho họ là Inuit có nghĩa là «giống người giỏi nhất». Có lẽ vì quan niệm tự mãn này, cho nên người Eskimeow tự coi họ là một chủng tộc duy nhất sống trên mặt địa cầu.

văn minh eskimeow

Sinh sống ở Bắc Cực với một dân số 47.000 người, chủng tộc Eskimeow đã đóng khung cuộc đời họ trong một vùng băng giá quanh năm. Khí hậu

trung bình ở Bắc Cực là 35 độ dưới 0 độ bách phân. Nếu có mùa Hè ở Bắc Cực chỉ là những ngày hè thật ngắn. Gọi là mùa hè, nhưng chưa ai tìm thấy mùa Hè ở Bắc Cực kéo dài khoảng vài tuần lễ với khí hậu trên 0 độ. Vì suốt đời làm bạn với băng giá, cho nên người Eskimeow hầu như không biết gì ngoài Tạo vật vây quanh họ. Hiện nay, họ vẫn sống trong tình trạng bán khai. Sức mạnh thiên nhiên là Thần Linh ngự trị trên đời sống của họ. Đối với họ, Mặt Trăng là vị Thần có quyền uy tốt đỉnh. Thần Trăng trừng phạt kẻ xấu và ban thưởng người lành. Thần Trăng chang những sản sóc đời sống tinh thần mà còn ban phát thực phẩm để nuôi sống họ. Người đại diện cho Thần Trăng trong cộng đồng xã hội của chủng tộc Eskimeow trên mặt đất là những «Sciamano». Theo quan niệm của người Eskimeow thì Sciamano được ví như những thầy phù thủy của các bộ lạc da đen ở Phi Châu. Đại diện cho Thần Trăng, những Sciamano hành nghề thầy thuốc kiêm nhiệm luôn nghề thầy cúng. Sciamano chữa trị cho người bệnh, đồng thời hành lễ chôn cất người chết. Một người Eskimeow chết đi, họ thường được Sciamano chôn theo họ tất cả những vật dụng như cung, tên, dao, búa, phi lao v.v... trong lúc sinh thời họ dùng tới để tìm kiếm đời sống.

nguồn gốc eskimeow

Căn cứ vào hình dáng, nhiều nhà nhân chủng học cho rằng, cũng như dân da đỏ hiện sống ở Châu Mỹ, sắc tộc Eskimeow gồm những người Á Châu di cư qua Bắc Mỹ Châu sinh sống từ vài chục ngàn năm nay. Cũng như dân da đỏ, tóc và mắt người

LINH VIỆT

Eskimeow màu đen rất giống người Mông Cổ. Họ đều là người da vàng và nếu có khác chỉ là người Eskimeow đã không dùng màu đỏ nhuộm da như người da đỏ. Và cũng như dân da đỏ, người Eskimeow đã theo eo biển Bering qua Châu Mỹ để sinh cơ lập nghiệp. Từ eo biển Bering, nếu người da đỏ đi dần về hướng Nam thì ngược lại, người Eskimeow tiến lên hướng Bắc được giới hạn trong vùng Đại Hồ Ours và hồ Athabaska.

đời sống eskimeow

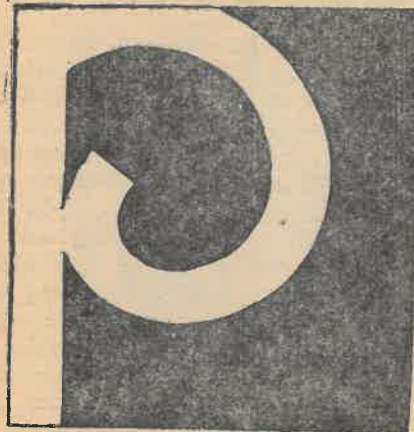
Mùa Xuân là mùa săn bắn của người Eskimeow. Thú săn của họ là hải cẩu, hải tượng, hải mã, hải ngưu, gấu trắng, cá voi xanh và những giống chim ở Bắc Cực. Trong số các thú săn, hải cẩu là loài được người Eskimeow ưa thích nhất. Thịt hải cẩu để ăn, da hải cẩu để dùng làm quần áo và mỡ hải cẩu dùng để thắp đèn. Là môi săn được người Eskimeow ưa thích nhất, hải cẩu cũng khó săn nhất. Hải cẩu thường nằm dưới sâu trong lòng băng dương, cứ mỗi 15 phút mới nhô lên hít thở không khí một lần qua khe hở nhỏ của mặt băng dương. Người thợ săn phải thật chuyên nghiệp để cầm sẵn chiếc phi lao phóng xuống chiếc đầu nhẵn bóng của hải cẩu. Nếu lỡ tay một lần thì đừng hòng phóng chiếc phi lao lần thứ hai. Nhưng khi đã phóng trúng rồi thì hải cẩu hết đường thoát thân và việc kế tiếp người thợ săn phải làm là cầm tạ Thần Trăng đã ban cho họ thực phẩm. Một phút khẩn vái trời qua. Con vật còn dẫy dụa. Nhanh như cắt, người thợ săn lách lưỡi dao nhọn vào bụng con vật để lôi ra buồng gan trước tiên. Tiếp đó, đường dao lướt nhẹ trên thớ thịt con vật để lột bỏ bộ da. Thế là một khối thịt sống hiện nguyên hình để giải quyết cho gia đình người thợ săn một bữa

ăn ngay tại chỗ hoặc được lấp dưới những lớp nước đá thiên nhiên dành cho những bữa ăn kế tiếp.

Da hải cẩu còn được người Eskimeow dùng để lợp nhà với sườn nhà làm bằng gỗ hay xương cá voi. Nhà ở của người Eskimeow là một khối tròn như nửa trái banh gọi là Igloo được nước đá bao phủ. Mùa Đông đi qua. Họ lại dựng lều hay di chuyển đến những căn nhà dựng bằng ván cây cao ráo, thoáng khí để sống những ngày hè, tuy ngắn ngủi, nhưng thật đẹp và tươi sáng. Vào mùa Hè, người Eskimeow thường dùng những Kayaks tức là những chiếc thuyền nhỏ làm bằng gỗ bọc da hải cẩu để săn bắn. Còn phương tiện di chuyển của họ trong những ngày hè là những Oumaks có nghĩa là những chiếc thuyền lớn và rộng hơn để chuyên chở hàng hóa.

Cách phục sức của người Eskimeow cũng giống như người Mông Cổ thời xưa. Cũng quần áo và giày ủng ngắn gọn với những chiếc mũ lông chùm kín đầu cổ. Như dân da đỏ, người Eskimeow là những dân du mục. Nơi nào nhiều thú săn thì nơi đó có đời sống của người Eskimeow. Thú săn di chuyển đến đâu thì người Eskimeow cũng di chuyển đến đó. Cũng như người Touareg ở sa mạc Sahara, mặc dù là dân du mục nhưng người Eskimeow cũng thiết lập được những làng xã cố định. Nếu người Touareg chọn vùng núi Air để chăn nuôi, cây cấy thì người Eskimeow cũng chọn được ven đảo Groenland để định cư và khai thác những mỏ hiếm như mỏ Cryolithe chẳng hạn để xuất cảng ra ngoại quốc.

Hiện nay ở Sài Gòn có một loại cà rem được đặt tên là cà rem Eskimeow. Đó là một loại cà rem có bọc một lớp chocolat ở ngoài vỏ. Gọi là cà rem Eskimeow, có lẽ người ta muốn ví sự lạnh giá của loại cà rem này với khí hậu rét buốt mà người Eskimeow chịu đựng quanh năm tại Bắc cực.

5 câu hỏi dành cho tuổi vừa lớn

1. Ở tuổi bạn, vấn đề nào được coi là « vấn đề lớn », chi phối nhiều thời giờ nhất, tại sao?
2. Bạn quan niệm như thế nào về tình yêu ở tuổi học trò, sự giao thiệp rộng rãi giữa trai và gái có nên khuyến khích hơn chăng?
3. Ý kiến của bạn ra sao về các phong trào trẻ bây giờ. Có phải bạn là người lúc nào cũng bận rộn tới chuyện theo đuổi « một » ?
4. Có bao giờ bạn bạn nghĩ tới chọn nghề nghiệp trong tương lai? Điều đó làm bạn băn khoăn nhiều không?
5. Hiện bạn có rất nhiều ước vọng, bạn muốn nói điều gì với những người chưa quen biết?

TRÍ HÙNG
16 Pétrus Trương V. Ký

1.— Vấn đề lớn là «Giao động của xã hội tạo cho tôi, như con chim sợ những cánh công, và cảm thấy chới vơi giữa biển rộng.

5.— Trong những mối tình thì mối tình tình khiết và khó quên nhất có lẽ là tình yêu ở tuổi học trò. Khi đã có một môi trường tốt đẹp thì rất đáng khuyến khích những sự giao thiệp giữa trai và gái.

3.— Các phong trào trẻ được xem như đề tô điểm cho cuộc đời con người bởi đi sự nhạt nhẽo, nhưng đừng quá điểm nữa. Đôi khi «mốt» cũng làm cho mọi người mỉm cười đầu là cười mỉm.

4.— Sự lo lắng cho việc chọn nghề trong tương lai rất thường hay nghĩ đến hậu quả của những đêm không ngủ.

5.— Hỏi các bạn, tương lai vận mạng của quốc gia sẽ ở trong tay chúng ta, hãy làm gì để xứng đáng với trọng trách sắp được giao.

PHAN PHƯƠNG HUYỀN
20 tuổi, Đại Học Y Khoa

1.— Vấn đề được coi là lớn và chi phối nhiều thì giờ nhất của Huyền là « học ». Huyền thích sự thành công, mà sự thất bại trong việc học gây khó chịu và buồn rầu nhất. Kết quả tốt đẹp của sự học chứng tỏ sự vững vàng, bình tĩnh và tự chủ của Huyền trước mọi quyến rũ quá đáng của những vấn đề khác, chẳng hạn như tình yêu, sự vui nhộn vật chất của tuổi trẻ.

2.— Khó có tình yêu ở tuổi học trò nào bền vững. Nhất là đối với những bạn thích mơ mộng, lãng mạn hay suy nghĩ, thích xét đoán. Thường có những cảm xúc lăm lăm với tình

yêu, dù là những cảm xúc rất mãnh liệt, phủ ngập đời sống. Tuy nhiên, tình yêu ở tuổi học trò rất dễ thương nhờ những vụng về, nhút nhát, thăm lặng không nên khuyến khích thêm nữa sự giao thiệp rộng rãi giữa trai và gái. Tình yêu đặt cao giá trị tinh thần vẫn là tình yêu đẹp và đúng nghĩa nhất.

3.— Phong trào trẻ bây giờ có vẻ thiên về hình thức và bày tỏ cá tính ồn ào quá. Họ đòi hỏi quá nhiều ở xung quanh mà ít nỗ lực cải thiện cho chính mình. Huyền rất thích chiêm ngưỡng thời trang, thích nhìn các bạn đồng tuổi diện đẹp, mát mắt, thích có bạn đẹp. Nhưng gọi là « bận rộn » tới chuyện theo đuổi « một » thì Huyền không. Bởi Huyền lười, Huyền thích mình đẹp giản dị, quần áo rắc rối hay hở hang quá làm Huyền nản dù thật đẹp, nhưng Huyền lại rất thích nếu được ngắm người khác mặc bộ áo ấy.

4.— Lúc còn ở trung học, Huyền thích làm luật sư, có lý tưởng đảng hoàng, lúc đó Huyền còn rất nóng tính, cứng rắn. Bây giờ, hể ức quá là Huyền khóc nên chắc làm luật sư không được. Vào y khoa, nước mắt chắc chỉ khuyến khích thêm cho Huyền chứ không hại gì, Huyền không bán khoán nữa. Huyền tin mình rất yêu nghề.

5.— Vâng, Huyền có rất nhiều ước vọng, nhiều tham vọng nữa là khác. Huyền tin là đa số bạn trẻ đều đồng ý với Huyền, với ước vọng được quen nhiều người bạn biết ghét ích kỷ; có tinh thần tự lập, tự chủ và công bằng với chính mình cũng như với người khác.

ĐỖ THỊ LẠNH LÙNG
16 tuổi, Trưng Vương

1.— Vấn đề lớn có thể gọi « mơ mộng » chi phối nhiều thời giờ ghê lắm!

2.— Không có gì đẹp cho bằng

Chỉ tiết tham dự cuộc phỏng vấn này đã đăng liên tiếp trong TN số 19 và 20.

tình yêu của tuổi học trò, vì nó không suy tư, tính toán và vụ lợi. Còn giao thiệp rộng rãi giữa trai gái nên khuyến khích nhưng đừng quá đáng.

3.— Phóng túng quá nên tấp lại là hơn, âu cũng là ảnh hưởng của chiến tranh. Tôi rất thích «mốt», nhưng phải có vẻ Đông phương tí tị, và lại «Đức Trần Hưng Đạo» chưa cho phép a !

4.— Rất lo lắng về tương lai, không biết mai sau mình chọn nghề đó có giúp ích lợi gì cho xã hội chăng ?

5.—Ồ ! Nhiều lắm không sao kể xiết được.

YẾN DUNG TỬ 19 tuổi vừa đỗ tú tài II

1.— Tôi là một đứa con trai trong hạn tuổi quân dịch. Tôi dành rất nhiều thời giờ để gào mong cuối năm thi cho đỗ mà được hoãn dịch, nếu mà rớt thì nhà nước mời vào « đại học Quang Trung » mất.

2.— Nhỏ quá đừng nên bắt chước những nhân vật trong tiểu thuyết, hay xi nê mà yêu đương vớ vẩn, vì suy nghĩ chưa chín chắn. Nên dành thời giờ để học và đào luyện con người. Có thể tạm chấp nhận tình yêu ở lứa tuổi được thi tú tài. Nên khuyến khích trai gái giao thiệp rộng rãi với nhau miễn là trong chiều hướng tốt. Đừng cấm cản một cách vô ý thức kiểu « nam nữ thọ thọ bất thân » nặng nề phần hình thức như thời xưa nữa.

3.— Các phong trào trẻ bây giờ làm hư hỏng thanh thiếu niên nhiều quá. Những người có trách nhiệm gần nhất là cha mẹ, rồi đến thầy giáo, những bậc đàn anh nên giải thích lẽ

thiệt hơn và giúp họ biết dùng thời giờ để học hành và phát triển con người trên mọi mặt, nhất là cho họ ý thức được nếp sống cộng đồng với những người trẻ cùng lứa tuổi với họ. Đề nghị chính quyền nên dành một ngân khoản lớn lao gấp bội để đầu tư vào công cuộc giáo dục thanh thiếu niên.

3.— Mốt à ! nó bộc phát và cũng chóng tàn. Theo làm chi cho mệt. Ta cứ theo cái đạo Trung dung mà « ăn chắc mặc bền ».

4.— Có chứ, nhất là khi vừa lấy xong mảnh bằng tú tài 2 và sửa soạn lên Đại học bản khoản kinh khủng ! Có thể thức sáng đêm sáng ra bạc cả đầu như Ngũ Tử Tư thời Chiến quốc. Nhưng khó mà chọn được một cái nghề cho hợp với khả năng lắm vì bị nhiều thứ ngăn cản. (Như cha mẹ, hoàn cảnh, xã hội...)

5.— Với những người chưa quen biết, nói làm gì ước vọng hay tâm sự của ta, họ sẽ đứng đưng, không hiểu được, có khi còn cười ta nữa chứ.

DU HOANG 18 tuổi, Vô tuyến điện

1.— Tình yêu. Bởi vì phải mơ mộng.

2.— Tình yêu của tuổi học trò thật thánh thiện và ngây thơ. Nên có sự giao thiệp rộng rãi giữa trai và gái.

3.— Hãy để cho tuổi trẻ sống theo phong trào trẻ bây giờ. Miễn là không lạm dụng. Đứng một phần.

4.— Có. Bởi giờ đã có nghề nghiệp. Không có bản khoản nhiều lắm đâu.

5.— Hẳn là có nhiều ước vọng. Không đúng lắm.

HOÀNG NGUYỄN Y UYÊN 16 tuổi, Gia Long

1.— Ở tuổi tôi vấn đề tình cảm được coi là « vấn đề lớn », chi phối nhiều thời giờ nhất. Vì tình cảm giữ một vị thế rất quan trọng, với tôi, nhờ đó tôi có thể giữ được niềm hy vọng sự tin tưởng rằng cuộc đời còn nhiều cái đẹp.

2.— Tình yêu ở tuổi học trò là thứ tình yêu dễ thương và thơ mộng. Tuy nhiên sự giao thiệp rộng rãi giữa nam và nữ nên giữ mức độ vừa phải, không nên khuyến khích.

3.— Không có ý kiến về các phong trào đó. Vì chỉ biết qua sách báo mà không hiểu rõ thực thể. Tôi không phải là người lúc nào cũng bận rộn tới chuyện theo đuổi «mốt».

4.— Tôi vẫn thường nghĩ tới chuyện chọn nghề nghiệp trong tương lai. Đôi lúc cũng bản khoản khó nghĩ, tuy nhiên với tôi điều đó chưa cần biết vội.

5.— Tôi có nhiều ước vọng. Nhưng điều đầu tiên tôi muốn nói

với những người chưa quen biết là đừng nhìn tôi với ánh mắt nghi ngờ.

DƯƠNG LĨNH 17 tuổi, Võ Trường Toản

1.— Ở tuổi của Linh, vấn đề « học hỏi ở trường, ngoài đời cũng như bằng những sách báo giáo dục » được coi là « vấn đề lớn », nó chi phối nhiều thì giờ nhất.

Lý do thật giản dị : Hy vọng nhờ đó mà tương lai được sáng sủa và khỏi bị sa ngã khi « giáp mặt cuộc đời. »

2.— Tình yêu ở tuổi học trò phải là tình yêu thật cao đẹp. Trong đó, cả hai luôn lo cho nhau một tương lai tốt đẹp trước khi nghĩ đến vấn đề hôn nhân.

Sự giao thiệp giữa trai và gái nên được khuyến khích. Nhưng không được rộng rãi quá.

3.— Đứng trước một bạn đề tóc dài thật chải chuốt, mặc một bộ đồ may đúng «mốt» thì có gì là xấu đâu. Linh thấy giới « yé yé » Việt Nam rất hiền. Và ta thấy thường thường họ đều có một kiến thức khá.

Linh là người không bận rộn tới chuyện theo đuổi «mốt» nhưng mỗi năm Linh cũng may khoảng ba bộ đồ theo thời trang.

4.— Linh đã nhiều lần nghĩ tới việc chọn nghề trong tương lai. Điều này làm Linh bản khoản không ít.

5.— Linh có nhiều ước vọng. Nhưng ước vọng lớn nhất chính là mong sao cho hòa bình trở lại trên quê hương này, để Linh được về quê Bắc...

NGUYỄN LẠI BÌNH
18 tuổi, Chu Văn An

1.— «Vấn đề lớn», chi phối nhiều thời giờ nhất dĩ nhiên là vấn đề học hành. Bởi tuổi trẻ Việt Nam hiện nay chỉ có 2 con đường để chọn: con đường dẫn đến trường và con đường dẫn vào «vườn tao ngộ».

2.— Tôi nghĩ, khi còn là học trò mình nên tôn trọng tình yêu. Hãy dành cho tình yêu ở tuổi học trò hết thảy những mơ mộng, cao thượng, và thánh thiện. Sự giao thiệp rộng rãi giữa trai và gái nên để tùy đương sự quyết định, không khuyến khích, không cấm đoán. Vừa thôi.

3.— Thế nào là các phong trào trẻ bây giờ? Phải chăng đó là phong trào hippy, xuống đường...? Tôi không có «ác cảm» với họ; chỉ ửng hộ khi phong trào nào có tiêu chuẩn, mục đích hợp ý tôi. Tôi không phải là người theo đuổi «mốt».

4.— Chọn nghề nghiệp trong tương lai ư? Tôi chưa nghĩ đến, tôi còn muốn học mãi. Thực tế, xã hội hiện tại đã vạch cho chúng tôi hai nghề: nghề lính và nghề... (phải cầm chắc giấy hoãn dịch mỗi năm mới dám nghĩ đến nghề nghiệp tương lai của mình).

5.— Vâng, tôi có nhiều ước vọng. Với những người chưa quen biết, tôi muốn nói, tôi sẵn sàng dành nhiều thiện cảm với họ.

DƯƠNG THỊ BÌNH YÊN
18 tuổi, Đoàn Thị Điểm (Cần Thơ)

1.— Ở tuổi này, theo người viết «vấn đề khoa bảng» là quan trọng hơn hết. Học dĩ nhiên là phải mất nhiều thì giờ, chả riêng gì húi cua mà, chính

kịp tóc cũng phải hiệu điều ấy. Vì đó cũng là tương lai của ta và là ước vọng của bậc làm cha mẹ.

2.— Tình yêu ở tuổi học trò rất dễ thương và «sạch sẽ» lắm vì ít có màu café, tuy nhiên cũng tùy loại tuổi học trò. Tuổi học trò học đại hay đại học chi đó thì cần phải xét lại. Về sự giao thiệp rộng rãi giữa trai và gái cũng chẳng có chi quá đáng, nhưng không nên khuyến khích, có nên thì nên một chút ngăn cấm «để phòng bệnh».

3.— Tùy từng loại phong trào. Chẳng hạn phong trào nhạc trẻ khá lắm. Còn vài phong trào trẻ khác hơi nhưc đầu đấy tạm gọi là «bệnh của thời đại». Người viết không phải là người lúc nào cũng bận rộn tới chuyện theo mode. Tuy nhiên rất thích sưu tầm mode.

4.— Nghĩ rất nhiều về nghề nghiệp trong tương lai. Chỉ sợ «mưu sự tại nhân mà thành sự tại thiên», nhưng vẫn nhớ «xưa nay nhân định thắng thiên cũng nhiều».

5.— Khó nói vì sợ những người chưa biết cho rằng ba hoa chích chèo. Dầu vậy vẫn thích nói những ước vọng của mình. Muốn sau này là một con kiến thợ trong một trại cỏ nhi hay trong bệnh viện cùi.

tuổi ngọc

In tại nhà in
NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG
38, Phạm Ngũ Lão, Sài Gòn
giá bán

Một số 40đ.
Ba tháng 480đ.
Một năm 1920đ.

TỔNG PHÁT HÀNH ĐỒNG NAI
270 Đê Thám, Sài Gòn

TỪ KẾT TƯỜNG

My cũng đã phát giác ra điều bất ngờ này nên reo lên:

— Hay quá. Mình đi con đường cũ. Hôm trước có Lũy cùng đi đấy.

Câu nói của My như một cơn sóng, đẩy người Cúc Huyền lao chao, bập bênh, con đường như cũng có trái tim, và nắng mưa là những sợi máu đưa về cho trái tim hồng. Cúc Huyền nghe bước chân của mình cưỡng quýt dẫm lên nhau. Những tầng lá trên cao vẫy bụi mưa xuống. Và trong buổi chiều này, như thế, là con đường cô đơn, không còn bóng anh nữa. Tiếng chim hót hên trên tít tít. Tan loãng vào cái nhạt nhòa của mưa, cây lá. Cúc Huyền không dám ngước nhìn My, vì sợ My ngó thấy đôi mắt ướt nước của mình.

— Bây giờ Cúc Huyền nói đi?

— Nói gì?

— Lúc nãy Cúc Huyền hứa đó. Không nhớ à?

Cúc Huyền lắc đầu:

— Không nhớ.

— Nói chuyện về Lũy.

Cúc Huyền đỏ mặt :

— Cúc Huyền đâu có biết gì mà nói. Đâu có hứa nói chuyện này.

— Cúc Huyền khôn ghê, trở chuyện nhanh như trở bánh.

— Lũy về với thành phố của Lũy. Và im lặng. Cúc Huyền chỉ biết có như thế. Và My cũng biết như thế nữa mà.

— Còn về bức thư định gửi cho Lũy ?

— Định thôi. Chứ chưa chắc. Cúc Huyền chưa viết thư cho người lạ bao giờ, nên ngại ghê.

My cười hóm hỉnh :

— Sao lại lạ. Gọi Lũy là người lạ à ?

Cúc Huyền cười, quay đi nhìn những giọt mưa rơi từ trên cây lá xuống mặt đường phía trước. Trong bầu trời này. Trong thình không vũ trụ này, Lũy đang ở nơi nào gần gũi nhất với kỷ niệm của chúng ta ? My đang bắt Cúc Huyền nói chuyện về Lũy đó. Chuyện của Lũy chỉ nói một câu thôi cũng đủ hay nói một triệu câu cũng chưa đủ. Chỉ biết Lũy là một dấu chấm trên những trang vở hồn nhiên của Cúc Huyền, là một cánh chim bay từ đại dương, êm đềm và xao xác nhất. Về Lũy, em có biết gì đâu. Ngoài những ngày tuyết rơi qua đi trong thị trấn này. Cúc Huyền nghe âm vang của tiếng «Em» chạy dài, suốt trong cơ thể. Tiếng «Em» lần đầu, nhỏ bé, xinh tươi như một búp non trên cành. Cúc Huyền thêm viết tiếng «Em» một triệu lần lên trang giấy mỏng, thêm được nhỏ bé, xinh tươi như một búp non sau cơn mưa xuân kỳ diệu của đất trời.

— Thăng trong cư xá nó theo phía sau mình kia.

— Đừng thêm nhìn lại.

— Cúc Huyền sợ nó hả ?

— Không có sợ. Nhưng chả muốn nhìn cái mặt trơn như cái bánh bò.

— Đợi chút nữa nó tới My gọi nó là «thằng bánh bò» nhé. Hai đứa cười khúc khích. Nhưng thăng trong cư xá chỉ đạp xe ở phía sau, không dám qua mặt. Chắc hôm nay có My đi với Cúc Huyền nên nó ngại. Thăng trong cư xá không gọi lên trong lòng Cúc Huyền một điều gì cả. Chỉ thấy buồn cười. Và thấy nhớ Lũy thêm hơn. Hãy làm người vắng mặt đi Lũy nhé. Và đừng sợ.

— Nói đi Cúc Huyền chuyện về Lũy.

— Bộ My cũng...

My đỏ mặt, đập vào vai Cúc Huyền sừng sộ :

— Ê đừng nói bậy.

— Chớ sao My cứ đòi nói về Lũy.

— Vì Lũy bây giờ là của Cúc Huyền. Hai đứa là bạn, Cúc Huyền phải có bổn phận giới thiệu cho bạn của mình biết chứ.

Cúc Huyền cười :

— Lý do không đứng vững.

— Thì thôi.

— Hỏi thật nhé. My có «mến» Lũy không ?

— «Mến» là làm sao ?

— Là... mến. Nghĩa là như một người thân, ở gần mình vui, đi vắng mình thấy buồn.

— Rồi sao nữa.

— Trả lời câu Cúc Huyền hỏi đi, và thành thật.

— Tự nhiên Cúc Huyền hỏi gì kỳ.

— Thế đó, Cúc Huyền có ý riêng nên mới hỏi, chứ bộ.

My ấp úng :

— Khó ghê. Mến... tức là mến thôi chứ chưa có nghĩa như Cúc Huyền đâu nhé.

— Nghĩa gì ?

— Nghĩa gì Cúc Huyền biết chứ ai mà biết.

— Trả lời đi. Thành thật, thành thật.

My bối rối một lúc rồi gật đầu. Cúc Huyền kêu « ừ » một tiếng trong miệng rồi mỉm cười một mình.

— Cúc Huyền cười gì đó ?

— Vui lắm.

— Kề cho My nghe được không ?

— My biết rồi kề làm gì.

My tròn mắt :

— My có biết gì đâu.

Cúc Huyền chỉ con đường nói :

— Biết từ hôm nào, con đường này là con đường kỷ niệm.

— Vẫn chưa hiểu.

— Nếu chưa hiểu tối nay về suy nghĩ thì hiểu.

Cúc Huyền cười. My cũng cười theo. Hai đứa đi hết con đường và không thấy bóng thăng ở cư xá đi theo phía sau nữa. Mưa vẫn chưa tạnh hẳn. Cúc Huyền thích như thế, thích mưa là những giọt nước thật nhỏ, thật êm đềm trên cây lá màu xanh

— Mùa thu rồi phải không My ?

— Hình như thế.

— Mùa hè hết nhanh chóng quá. Lúc nào Cúc Huyền cũng không hay. Năm nay mùa thu tới sớm quá. Lúc ve còn kêu vang trên những cây hoa Đại quanh trường mình. My yêu mùa hè hay mùa thu ?

— Mùa hè làm cho người ta vui tươi còn mùa thu làm cho người ta thêm nhớ nhung. My không thích nhớ nhung.

— Nhưng mình cứ bắt mình phải nhớ nhung thì sao ?
 — Thì... cứ việc nhớ nhung, chứ biết làm sao bây giờ.
 My cười. Cúc Huyền la :

— My ba phải ghê. Như thế là My cũng đang nhớ nhung khi mùa thu tới rồi đó.

Cúc Huyền ngó My. Chợt Cúc Huyền bắt gặp đôi mắt của My long lanh. Làm sao chối cãi được rằng đôi mắt của My đang buồn, đang nhớ nhung. Có phải những bước chân hồn nhiên ngày nào cũng vừa ra khỏi My, để đi trên lá chết. Đứng đối lòng mình My ạ, Cúc Huyền đã biết. Và như thế đã có sao đâu.

— Cúc Huyền có viết thư cho Lũy nhớ nói My gửi lời thăm nghe.
 — Chắc không viết thư đâu My ạ.
 — Sao thế ?

— Tự nhiên thấy xa vắng tất cả. Ngày mai My có đi biển chơi không ?

— Cúc Huyền rủ thì phải đi rồi. Mang tập lên trên đó học bài nữa nhé.

— Sợ không học được thôi.

— Phải rán. Năm nay mình thi. Rớt thì tức cười lắm đó. Con đường phải rẽ sang tay phải. Cúc Huyền chưa muốn về nhà. Muốn đi mãi đến cuối đường này, rồi sang những con đường khác. Và mưa cứ như thế, đừng tạnh. Vì tạnh mưa Cúc Huyền sẽ chẳng biết làm gì. Xung quanh nghe như những bước chân đi xa dần, những gì tưởng là gần gũi nhất rồi cũng không còn, mất hết, tan mau.

— Thôi My về.

Cúc Huyền sững sờ hỏi :

— Đây là đường nào ?

— Huyền Trần Công Chúa.

— Người ta gắn bảng tên đường lên chưa ?

My dòm về phía trước nói :

— Chắc là chưa. Mình đang ở cuối đường. Xa quá My không thấy. Thôi My về nhé.

Và My rẽ vào đường về nhà mình. Cúc Huyền đứng lại tần ngần bên lề đường nhìn những giọt mưa rơi từ trên cây lá xuống. Bây giờ Cúc Huyền mới hay mái tóc của mình ướt đẫm nước. Những sợi tóc còn thơm mùi bồ kết, lẫn với mùi mưa và hình như còn cả mùi hương của nó nữa. Không gì thương cho bằng nghe chính mùi hương của mái tóc mình. Cúc Huyền sang bên kia đường, tưởng đang đi trong một vùng sương mù lạnh lùng và tan tác nhất.

Về nhà. Cúc Huyền mệt lả, chỉ kịp ném chiếc cặp lên trên bàn và thay chiếc áo dài bê bết bùn đỏ là nằm quay trên giường. Mưa vẫn còn, và sẽ còn mãi ngoài kia với bầu trời, mặt hồ, cây lá.

(Còn tiếp)

tu ke
tuong

những chuyến xe mùa hè

sẽ không có đôi mắt dịu dàng
 nhìn xao xuyến pha chút bàng hoàng
 anh thấy rõ những ngày tháng rỗng
 chỉ có những người nhìn anh đứng đưng

sẽ không có mái tóc đại khờ
 ngời che một nửa khi anh qua
 những sợi yếu thương như đã mất
 sợi ân tình chừng như rất xa

sẽ không có màu áo hẹn hò
 áo xanh áo tím áo vàng mơ
 nắng soi kỷ niệm buồn rưng rức
 muốn hỏi thăm ai cũng hững hờ

sẽ không có những lời ngọt ngào
 kẻ vai nói những lời yêu nhau
 những giận hờn dù cho chốc lát
 nhưng là thương nhớ mãi ngàn sau

nên rời xe đến với xe đi
 ôi những chuyến xe của mùa hè
 chỉ chở những người không quen biết
 còn em tìm mãi chẳng hề ra

lòng lạnh lùng pha những nhớ mong
 trên cánh cao phượng đã tàn bông
 hy vọng đã bắt đầu khôn lớn
 sẽ thấy em những sáng mai hồng.

AN CHÂU LAN

đôi mắt

Nón em che nửa mặt người
 Sợ đôi mắt nhớ nhau rồi nằm mơ
 Buổi chiều ấy có ai ngờ
 Tình yêu — đâu có — nhớ hờ vụng thối.

đóa hồng

Rời vui như chiếc lá xanh
 Chia nhau sợi tóc chẻ thành tình yêu
 Chia nhau ước vọng chất chiu
 Chia nhau cả những buồn thiu giận hờn

và một mai

Tình trâm thành những tiếng ru
 Tặng em chiếc lá vàng thu một mình
 Vì dầu mai có mù khơi
 Hương xưa hồn mộng rung hoài cung tơ
 T.D

dáng mộng

khi mặt nhật cuối ngày chia bóng nắng
 anh thương thăm nẻo phố áo em bay
 tóc bông xõa diềm trang niêm cổ quanh
 nên tình anh xa những dấu chân nai

trong mắt đó hồn nhiên sâu chưa
 nhuộm
 ngón xuân nồng đan chút nắng reo vui
 em mười sáu ngọp trời bay tuổi bướm
 chiều tư duy chân đất cũng ngậm ngùi.

vườn chim

cây đã lớn vườn anh trên trái chín
 chim hiền ngoan bay xuống trú mưa
 hồng
 hót ngọt giọng chia tình vui mấy nhánh
 thuở nồng nàn xa trời đất tịnh không
 VŨ HOÀNG

người trong mộng

Tối qua em vừa nằm mơ thấy mình đi với một người con trai, mà em và người ấy lại... yêu nhau. Người đó không giống bất cứ người nào mà em đã gặp. Thế người ấy có phải là người trong mộng, người mà hình ảnh sẵn trong vô thức của em không, chị Ngọc?

HỒNG TRẮNG (Sài Gòn)

Là người trong mộng đó. Yêu không được đâu bởi vì giết cũng khó. Thi sĩ Hàn Mặc Tử đã tuyệt vọng khi muốn giết người trong mộng: Trời hỏi làm sao cho khỏi đói, Gió trăng có sẵn làm sao ăn? Làm sao giết được người trong mộng, Để trả thù ân ái phủ phàng. Em nên quên người trong mộng đi kéo lại đời giết « người ta » thì tội nghiệp lắm đấy.

âm nhạc

Em có một máy cassette nhỏ. Mỗi bận học bài hay làm toán xong một buổi, em thường mở máy ra nghe để giải trí và lắng bài học tiếp. Chị Ngọc thân ái, có loại nhạc nào mình nghe xong thì hăng hái ngay không hở chị? Chắc phải là nhạc vui và kích thích. Ở Sài Gòn, chỗ nào có bán chị chỉ dùm em nghe. Em cảm ơn chị nhiều lắm.

MỘT EM GÁI (Huế)

Mở đầu các cuốn dạy âm nhạc, thường thường, thấy câu này: Âm nhạc là nghệ thuật dùng âm thanh để diễn tả tình cảm lúc vui lúc buồn của con người. Có lẽ, lúc vui là lúc ta hăng hái. Nhạc vui của ta, hình như, rất hiếm. Chỉ thấy loại nhạc vui thời trang, nghe xong, ta sẽ nổi giận và chán nghe lần thứ hai. Loại nhạc kích thích mà em nói lại là nhạc beat (Beat music) hay Jazz của Âu Mỹ mà

ta quen gọi là nhạc trẻ. Nhạc trẻ rất ồn ào, sống động. Nếu em thích ồn ào, sống động, loại nhạc này bầy bán vô số ở Sài Gòn. Chịu khó đọc nhật báo, em sẽ biết địa chỉ sản xuất băng nhạc loại này. Sau khi làm việc mệt mỏi, ta nên nghe nhạc cổ điển Tây phương hoặc những bản nhạc nhẹ nhàng không có lời ca (tức là chỉ có giàn nhạc hòa tấu chứ không có ca sĩ hát) như những bản Secret love, Smoke gets in your eyes, Only you, You never smile, You don't know me vân vân... (những bản nhạc này không phải là nhạc cổ điển nhưng đã trở thành bất hủ). Đọc báo, kiếm địa chỉ thư băng, hỏi mua một cuốn. Rất tiếc không thể nói nhiều với em về âm nhạc.

tình yêu là gì

Chị Ngọc ơi, em 15 tuổi, tuổi vừa lớn đó, em thường nghe nói tình yêu nhưng em không hiểu yêu là gì cả chị giải đáp nỗi thắc mắc của em nghe chị.

LÊ PHI (Kiến Tường)

Tình yêu là gì? Để trả lời em, phải viết cả một pho sách tràng giang

đại hải và chị không đủ khả năng. Vậy xin trả lời vắn tắt, thông thường theo kiểu « giải nghĩa » của thi sĩ và điện ảnh gia. Tình yêu là vật đẹp muôn màu (Phim Mỹ do Williams Holden, Jonifer Jones đóng). Tu là cõi phúc tình là giấy oan (Kiều, Nguyễn Du). Yêu là chết ở trong lòng một ít (Xuân Diệu). Ai hãy làm tình chớ nói nhiều, Để nghe dưới nước dáy hồ reo, Để nghe tơ liễu run trong gió, Và để nghe trời giải nghĩa yêu (Hàn Mặc Tử) Làm sao cắt nghĩa được tình yêu, Có nghĩa gì đâu một buổi chiều, Nó chiếm hồn ta bằng nắng nhạt, Bằng mây nhè nhẹ gió hiu hiu (Xuân Diệu). Câu trả lời của em tạm ngưng ở đây nhé!

ý nghĩa của hoa

Em đã có một lần tặng cho một người bạn trai một đóa hoa hồng màu trắng. Em có nghe người ta bảo là cho hồng trắng là gieo tang tóc, còn nếu cho hoa hồng là chúc người ta có một người mẹ. Theo ý chị thì sao?

ĐA THẢO (Sài Gòn)

Dưới đây là mẫu sưu tầm về hoa hồng của Thanh Vân (cộng tác viên của Chạp Phô). Chị mượn để trả lời em:

Trắng: Tình bạn sắp sang tình yêu. Tình cao đẹp.

Hồng lợt: Tình yêu đơn giản đẹp xinh.

Hồng: Thề non hẹn biển.

Vàng: Xấu hổ, bất chung tình.

Đỏ: Tình yêu sâu đậm, nồng nàn dữ dội.

Hồng nụ có gai: Hy vọng yêu đương xen lẫn sợ sệt.

Hồng nụ không gai: Trái tim không biết yêu.

Em bị ảnh hưởng bài hát *Bóng hồng cài áo* nên tưởng hoa hồng màu hồng là để cài lên áo mẹ chứ gì!

NGÔ THỊ HẢI LIÊN (Vũng Tàu)

Tâm trạng của em y hệt tâm trạng của nữ sĩ Thu Hồng thuở xưa lớn. Người đi tới thấy làm sao ấy, và cảm bên mình nổi tịch liêu. Cứ để cái sự làm sao ấy kéo dài cho nỗi buồn man mác. Ý nghĩ của em về tình yêu rất... gia đình Việt Nam. Nghĩa là đoạn kết của chuyện tình là một cái đám cưới. Cũng hay chứ.

SONG THƯƠNG (Gò Dầu Hạ)

Không có thư c gì cả. Nếu em sợ, hôm nào đó, trận gió tình yêu lại, em nên để phòng như người ta để phòng bão theo « lệnh » của Nha Khí Tượng. Khở nỗi, gió tình yêu nó thổi lay trái tim mình lúc nào mình không biết. Và Nha Khí Tượng cũng không thể biết để tiên đoán thời tiết cho tàu chạy ven biển. Bị cậu tài cơ mang kính cận. Có sao đâu.

L.T.S. (Phan Thiết)

Chị ấy hơn em những 8 tuổi, lại gọi em bằng em thì em nên gọi chị ấy bằng chị ấy đi, em gai của Ngọc thân ái ạ!

VIẾT MỘT CÂU HỎI TRÊN MỘT MẶT GIẤY GỬI VỀ CHO:

NGỌC THÂN ÁI

Bạn sẽ được trả lời câu hỏi mà bạn không biết hỏi ai

CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM
ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

tân tự điển

Trong lớp học kiến, thầy giáo kiến già đang bực tức đi lại trên bục gỗ. Kiến già nhìn xuống lũ kiến học trò đang lấm lét trước cơn giận dữ, nói như hét :

— Hừm ! hừm !... Cả lớp như vậy mà không biết 2 chữ «phụ tử» và «từ mẫu» là gì à ?

Chợt ở cuối lớp một chú kiến ngây thơ dụt dề giờ tay lên :

— Dạ ! thưa thầy... «phụ tử» là... «Chưa chết» còn «từ mẫu» là... là... «bỏ mẹ» ạ !!...

Cả lớp cười như sấm trong lúc thầy giáo kiến già trợn mắt vênh râu.
KHA KHA

đẹp một xíu

Các bạn của Ti ơi, một chút bông gòn thấm nước ấm, ấp nhanh nhanh lên lớp phấn trên mặt, khuôn trắng của các bạn sẽ tươi và trong sáng thêm 12 tiếng đồng hồ đó.

TI TI

không chịu thì thôi

Trên một chuyến xe hỏa, một ông nọ thấy ông ngồi bên cạnh đang lắc lư cái đầu từ bên trái sang bên phải rồi ngược lại, không ngừng, chịu hết nổi ông nọ hỏi.

— Ông làm gì mà lắc lư cái đầu hoài thế ?

— À ! Tôi quên mang theo đồng hồ. Tôi lắc để thay thế cái đồng hồ.

— Thế bây giờ là mấy giờ ?

Ông quái gở kia lăm nhăm rồi đáp :

— 3g 30 phút.

— Sai rồi ! Bây giờ là 3g 45 phút.

— Ồ ! Thế là tại tôi lắc chậm.

Nói xong ông ta lại tiếp tục lắc đầu mau hơn. Thật là... Chịu hết nổi.
KIẾN CẬN

đời sống

— Người ta bước vào người ta than khóc. Đó là sự sống.

Người ta ngáp dài, người ta bước ra. Đó là sự chết.

A. de CHANCEL

— Ba tên mù dẫn đầu thế giới : TÌNH YÊU, TIỀN TÀI và THẦN CHẾT. Cuộc sống là một buổi khiêu vũ khởi đầu bằng tiền tài, hướng sau đó hướng dẫn đến tình yêu, rồi đến thần chết vào bế mạc.

ILLUSTRATION UROPÉENNE

P.T. Minh Trúc ghi

à thì ra thế

Chương còn thấy cụ già ngồi trên cái nón của mình, tức quá làm bộ hỏi lẽ :

— Thưa cụ nếu ai ngồi trên cái nón của cụ, cụ sẽ làm thế nào ?

— Tôi à, tôi sẽ chửi nó, sẽ đá nó dấm nó và cuối cùng sẽ tặng nó một bạt tai.

— Thưa cụ, cụ đang ngồi trên cái nón của cháu ạ ! Cụ già : ???

KÊ MAO CÔN (Ba Xuyên)

đồ bỏ

Trong một cuộc trưng cầu ý kiến nhỏ ở Quiévrain thì «Đàn Ông không đáng một ký lô nào cả». Vì khi hẳn ta vừa lọt lòng, người ta hỏi ? «Mẹ nó mạnh khỏe thế nào ?». Khi cưới vợ, người ta hỏi : «Vợ anh ấy đẹp không ?» Và khi chết : «Ông ta có để gia tài gì lại cho bà vợ góa không ?»

CÔNG MINH (QN)

ngân hà

Ngân Hà do hơn 100 tỷ tinh tú kết thành (tỷ : 100 triệu). Một phần lực cơ có tốc độ bằng ánh sáng (300.000 km/seconde) phải bỏ ra trên 100.000 năm mới đi từ đầu này đến đầu kia sông Ngân Hà được. Bạn thử tính hộ giùm chiều dài của Ngân Hà đi nhá !
LÊ NGUYỄN HOÀI THƯƠNG

cũng vậy

Trong 2 bài thi, 1 bài số 128 làm 3 câu đầu đến câu cuối thì kẹt bèn ghi :

— Tôi không biết.

Trong bài thi kia số ký danh 129 cũng làm 3 câu đầu hơi sửa 1 chút và đến câu cuối để :

— Tôi cũng vậy.

LƯU HƯƠNG

mẹo vặt

Ăn măng cụt lỡ dính mũ dơ áo thì làm sao ? Giặt bằng nước gì cũng chẳng ra. Để mà ! Chỉ cần lấy múi (thịt) măng cụt chấm vào vết mũ là sạch ngay.

NGỌC VĂN

những con số

Trên một tờ giấy, bạn viết hàng số thứ nhất từ 1 đến 9, hàng thứ hai từ 9 trở lại 1, hàng thứ ba lại từ 1 đến 9 và hàng thứ tư 9 trở lại 1, sau đó sang hàng thứ năm bạn viết tám

con số 0 và con số cuối cùng là số 2. Bạn hãy cộng lại :

$$\begin{array}{r} 1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6\ 7\ 8\ 9 \\ 9\ 8\ 7\ 6\ 5\ 4\ 3\ 2\ 1 \\ +\ 1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6\ 7\ 8\ 9 \\ 9\ 8\ 7\ 6\ 5\ 4\ 3\ 2\ 1 \\ \hline 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 2 \end{array}$$

NGUYỄN THỦY
(Sài Gòn)

giỏi sử

Thầy : Hãy kể tên một ông họ Lý mà trò biết ?

Trò : Thưa thầy đó là Lý... Toét ạ.
KÊ MAO CÔN SƯ VƯƠNG

đơn vị tiền tệ một vài nước cần biết

Đông Đức	Ostmark
Tây Đức	Deutsche Mark
Áo	Schilling
Ba Tây	Cruzeiro
Cam bốt	Riel
Đan Mạch, Na Vy	Krone
Mỹ	Dollar
Ý	Lira
Nhật	Yen
Lào	Kip
Phi luật Tân	Peso
Bồ Đào Nha	Escudo
Thái Lan	Baht
Nga Sô	Rouble
Anh và Bắc Á Nhĩ Lan	Pound Sterling
Hòa Lan	Gulden
Tây Ban Nha	Peseta
Bảo Gia Lợi	Lev
Ba Lan	Zloty
Và Việt Nam	Đồng

PHAN CÔNG CHÍNH

cáo
lỗi

Vì đồng dục nên từ trước tới nay chữ nghĩa trong CPTN chen lẫn nhau dăm dả nhau tứ tung, lỗi lầm đia. Xin quý vị tha lỗi. KV hứa sẽ cải thiện hơn từ những số tới.

buôn bán

Một ông bước vào một hiệu tạp hóa sang trong và hỏi mua nửa chục trứng gà. Sau khi trả tiền, ông ta chờ mãi mà không thấy gói hàng nên hỏi chủ tiệm :

— Trứng của tôi đã gói xong chưa ?

— Xin ông chờ tí nữa, chủ tiệm trả lời.

— Đến bao giờ ?

— Khi những con gà đã đẻ xong.

Ông khách tức giận thật sự :

— Thế tại sao lại lấy tiền của tôi ?

— Hôm nay là ngày 31, hiệu của chúng tôi phải tính sổ cuối tháng, chủ tiệm thân nhiên đáp.

A CHÂU

xem tướng năm

— Năm sắp là người làm biếng, giàu sang.

— Năm giữa, xuôi 2 tay là người không biết lo xa.

— Năm nghiêng là người lo xa, phúc hậu.

— Năm để tay trên trán là người sau này khổ sở.

— Năm ôm gối, là người cần tình thương.

TRẦN CHẤN TRÍ (Sưu tầm)

cho bạn hay

— Một người trung bình sống 60 tuổi trên đời đã tiêu thời giờ như sau : 5 năm ở nhà trường, 13 năm làm việc, 21 năm ngủ, 2 năm ăn, 2 năm nghỉ mát và 20 năm nhàn nhã nghỉ ngơi.

— Tuổi lý tưởng nhất là 4 và 20 tuổi, lúc 4 tuổi người ta hiểu hết các câu hỏi và lúc 20 tuổi người ta biết hết các câu trả lời.

STANN

đồng thanh

Gia đình ông Đại Sứ ngồi ở bàn ăn và ông Đại Sứ hỏi :

— Các con, đây là phần thưởng...

Cả nhà đều chú ý ông nói tiếp :

— Con nào đã luôn luôn ngoan ngoãn, làm theo lời má bảo trong tuần trước, giống như con mèo tam thể ở nhà vậy.

Thế là các con cùng kêu lên :

— Ba !

Đờn Cò Nha Trang.

răng

— Người có hai răng cửa to là người thật thà, tế nhị.

— Hai răng mọc khênh hai bên, số giàu sang.

— Hai răng cửa cách xa nhau một tý là người hay gặp may mắn.

— Hàm răng có màu ngà bóng chứng tỏ có xu hướng mỹ thuật.

— Hàm răng dưới chìa ra quá hàm trên thì địa vị ngày sẽ kém dần.

EN TÊ (Sàigòn)

máy khâu thanh bé tí

Đó là cái máy do hãng R.C.A ở Mỹ chế tạo, chạy bằng pin, to hơn cục đường một chút xíu hà ! Máy khâu thanh này chỉ có 27 bộ phận với khuôn khổ 16 phân khối.

KÊ MAO CÔN (Ba Xuyên)

con trai và đàn ông phải biết

— Đàn bà ưu tiên được thay đổi ý kiến.

GINA LOLLOBRIGIDA
— Tất cả lý luận của phe đàn ông không bằng tình cảm của một người đàn bà.

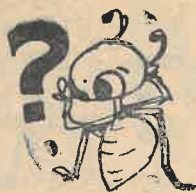
VOLTAIRE

— Đối với phần đông đàn bà, yêu một người đàn ông là bội tình với một người đàn ông khác.

E. REY

— Con gái làm cực lòng người ta hơn con trai.

MARGARET — MITCHELL
(Cuốn theo chiều gió)
Thanh, Cam Ranh ghi

THỀ LỆ CUỘC THI CƯỜI DO CPTN TỎ CHỨC

Nhằm gây không khí vui nhộn trong cửa tiệm, KV đã được cấp giấy phép của Chủ Nhiệm mở một cuộc thi chuyện cười và tranh cười.

Đề tài : cười là được.

Tiêu chuẩn : Ngắn tối đa.

Tham dự : Không hạn chế.

Điều kiện :— Viết một mặt giấy, mỗi chuyện riêng.

— Tranh vẽ bằng mực đen rõ ràng.

Giải thưởng : 6 giải cho chuyện cười và 4 giải cho tranh cười. Mỗi giải 3 cuốn sách của TN xuất bản.

Chi tiết : Đề tên Kiến Vàng ngoài phong bì :

Tham Dự Thi Cười — Nhớ tên thật hoặc bút hiệu và địa chỉ cuối bài dự thi.

Ghi chú quan trọng : Trích dịch, chép lại xin miễn.

thần đồng... một sách

Theo tin hăng thông tấn UPI mới đây một em bé gái 12 tuổi ở Hán Thành đã chiếm giải người đọc sách nhiều nhất của ông bộ trưởng Giáo Dục Đại Hàn Kwans-hikomin. Cô bé Hui Jin Chun là con gái của ông Chang Hun Chun một kế toán viên tại một hãng bảo hiểm. Cô bé đã đọc với con số kỷ lục 500 cuốn sách trong 18 tháng qua. Hầu hết là những tiểu sử của các nhân vật quan trọng, các chuyện cổ tích và chuyện tiểu thuyết.

Mỗi ngày cô bé dành riêng 4 giờ để đọc sách : 2 giờ tại thư viện quốc gia gần nhà sau giờ tan học và 2 giờ khác từ 9 giờ tối tại nhà sau khi cô làm xong việc nhà.

YẾN DUNG TỬ

nước mắt sát trùng

Nếu ta đem pha loãng nước mắt đến 6.000 lần, nước mắt vẫn có công hiệu giết chết vài loại vi trùng.

Tính cách sát trùng của nước mắt là do chất «Lysozyme».

Chất này có rất nhiều trong nước mắt.

TRẦN VĂN DIỆP (Huế)

làm lẫn

— Hãy thành thật trả lời tôi, thưa Bác Sĩ, ông có nghĩ rằng ông đã phạm một lỗi lầm rất nặng trong nghề nghiệp của ông không ?

— Có, cái đó đã đến với tôi cách đây 6 tháng : Tôi đã chữa khỏi một nhà triệu phú chỉ trong 2 ngày !

ĐỜN CÒ Nha Trang.

chiếc kính lúp nhỏ cho bạn chơi tem

— Tem quý nhất thế giới là con tem 1 xu, phát hành năm 1856 ở Guyane thuộc Anh. Nó đã được bán ở Nữu Ước với giá 2 triệu rưỡi quan mới của Pháp.

— Con tem theo chủ đề hướng đạo đầu tiên được phát hành năm 1925 ở Hung Gia Lợi.

— Con tem Hồng thập Tự đầu tiên là của Bồ Đào Nha năm 1889.

— Trên 100 con tem của 40 quốc gia trên thế giới đã phát hành cho hội chợ Osaka ở Nhật.

— Sau khi vụ Apollo 11 trở về 30 quốc gia đã phát hành loại tem «người đầu tiên chinh phục mặt trăng».

— Số tem hiện nay trên thế giới nhiều vô số nhưng khoảng trên 20 nhà in tem mà thôi. Những nhà in tem được biết tiếng nhất là: nhà in đại lộ Brune, Paris của Pháp, Thomas de la rue của Anh, Courvoisier của Thụy Sĩ, Harison and sons của Anh, Govt Printers của Do Thái và Japanese Gout Pig office của Nhật. Trong số này, nhà in ở đại lộ Brune, Paris danh tiếng hơn hết.

— Những con tem hiện nay của Việt Nam được in bởi nhà in Hakano Company Ltd Tokyo của Nhật

— Trong các danh nhân được in lên tem, nữ hoàng Elisabeth của Anh là được in nhiều nhất.

— Tổng thống Hoa Kỳ F.D. Roosevelt là một tay sưu tập bưu hoa được cả thế giới biết đến. Bộ sưu tập của ông cũng có giá trị rất lớn. LÊ NGUYỄN HOÀI THƯƠNG (sưu tầm)

vâng, đúng thế

— Tại sao Chúa Trời tạo ra người đàn ông trước rồi mới tạo ra người đàn bà sau?

Tại vì Chúa biết rằng nếu có người đàn bà trước thì thế nào người đàn bà cũng kỳ kèo chuyện này chuyện nọ trong lúc Chúa nắn ra người đàn ông. AIKAI ghi

kiến vàng ơi!

hãy gửi về KV câu hỏi mà bạn hỏi ai cũng bị chê là ngờ ngẩn.

HỎI: —... Kiến Vàng ơi! Nhà tu hành chắc không sát sinh. Khi ông ta đun nước uống thì vi trùng có chết không nhỉ? HÀ GIM

ĐÁP: Nhà tu hành «chính hiệu con nai vàng» không uống nước đun sôi mà chỉ uống nước mưa, vì thế có vi trùng hay lăng quăng trong nước, chúng cũng được tự do. Nhà tu «tân thời» không có vấn đề đó. Trong rượu trong bia, không có vi trùng.

HỎI. — Kiến Vàng ơi? Tại sao đầu cây viết bấm «thật vô thật ra» được còn đầu người ta lại «thật vô thật ra» không được? KÊ MAO CÔN (Ba Xuyên)

ĐÁP. — Có chứ, đó là khi ta bị ai ký đầu một cái.

HỎI. — Kiến Vàng ơi màu nâu có nghĩa là gì? Và khi người ta gâu nó thì người ta là người thế nào?

TIỀN LỬ (LVD)

ĐÁP. — Màu nâu. Màu đỏ. Màu đen. Màu đỏ tượng trưng cho vui tươi. Màu đen đại diện cho tang tóc. Người yêu màu nâu thường đã thấm thía buồn phiền rồi. Chẳng hạn như các nhà sư: Chán sự đời ta bỏ đời ta đi tu. Giải nghĩa thế, chịu không chịu thì thôi.

HỎI. — Kiến Vàng ơi con gái mà mơ mộng và lãng mạn quá thì có rằng không hở kiến vàng? NGỌC ANH (ĐN)

ĐÁP. — Có nghĩa là, những giọt nước mắt thì lúc nào cũng đợi để nói lên câu: ta mạn và đặng ngắt môi miệng. Tiếng khóc bao giờ cũng đến muộn hơn nụ cười, đó là sự xếp sắp tự nhiên có lý do.

trong nhật ký của quỳnh

truyện dài: ĐINH TIẾN LUYỆN

143

Chợt thấy Viễn tôi vội quay đi nhưng Viễn đã nhận ra và khẽ gật đầu cười với tôi. Tôi đáp lại bằng cái cúi đầu và những bước chân thiếu điều muốn dẫm lên nhau. Vào tiệm giày, bà Vân hỏi gì tôi cũng gật đầu và bà ta la lên, cái con bé này ngờ ngờ ngẩn ngẩn như ai chớp mắt hồn vậy.

Cả chiều tôi chả làm được gì, ngoài việc ngồi chép vài bài thơ ở tập thơ anh Uy cho ra giấy. Chép lộn và gạch xóa ba bốn lần.

Chẳng hẹn chẳng hò với người nhưng sao người lại đến. Người làm tôi choáng váng cả mặt mày. Có những ngày trời thích viển khung vàng cho những giờ khắc của người. Mà rồi giờ cũng theo ngày qua mau. Bước chân của Viễn cứ còn dạo qua dạo lại mãi trên những trang vở tôi mở ra (sắp sách vở ra làm như học, để lấy lệ, lừa dối mọi người, lừa dối mình mà ngồi nghĩ vẩn vơ. Buổi chiều Viễn đến, Viễn hỏi anh Uy nhưng tôi biết Viễn thừa nhớ rằng có chiều nào anh Uy ở nhà, nhất là chiều chủ nhật. Viễn nói chuyện rất vui và

cái tế nhị của anh làm tôi khờ dại cả người. Con bé Quỳnh búồng bình, lia lia cái miệng giờ chỉ ngồi yên như một con búp bê. Tôi dẫu anh, (mà nếu có nói ra, biết kể sao được) chiều hôm nào tôi ghé thư viện chẳng thấy anh đâu, buồn vô chừng. Viễn kể những chuyện nhỏ nhỏ về cô em gái út giống tôi mà chiều nào chash muối, những bước chân cuống quýt đã nghe. Ti nữa thì quên mất, tôi quên rót nước mời anh. Tôi bắt anh ngồi đợi cả giờ, anh nói thế, để cho tôi pha cho anh một ly nước quất. Anh khen rít rít làm con bé ngồi chỉ biết bẻ bẻ tay. Anh hỏi Quỳnh bết làm món ăn gì «nghề» nhất, tôi đáp là đốt đặc mọi thứ, chỉ may là thời cơm chưa khê thôi. Thế là nhất rồi, nhỏ Trang em anh trước còn không biết cả thời cơm nữa cơ. Viễn nói thế cho vui chứ con gái mà không biết thời cơm thì đáng nghi ngờ quá.

Buổi chiều lúc Viễn về mẹ hỏi ai thế. Những người bạn của anh Uy mẹ có bao giờ thêm biết đến. Nhưng mẹ cũng chỉ hỏi thế

thời. Anh Uy về tôi không nói gì và cũng làm như chẳng có ai đến thăm anh, nhất là chẳng có Viễn. Viễn khkng quen anh Uy nữa. Viễn quen tôi.

Tôi không muốn tính tới chuyện đi Cấp táu biển ít ngày nữa, nhưng đã trót hẹn với bà Vân, có lẽ cũng phải sửa soạn để một ngày nào trong tuần này thấy đẹp trời là đi ngay. Anh Uy sẽ đi nhưng đi sau.

thứ ba 15-6

Một tuần lễ tôi ở biển, chiều nay về soi gương thấy người ngòm mình đen hẳn ra. Tôi bảo với bà Vân, có lẽ mình phải đóng cửa «tu» một tháng trời sau mới dám ra phố. Tôi không nghĩ là da mình lại bắt nắng dữ đến thế. Anh Uy không ra sau như là anh đã hẹn (ông ấy hẹn cái gì có bao giờ đến nơi đến chốn). Dù thế cũng vui phải biết. Chúng tôi ra đó đi tắm lần đầu thì gặp đám bạn của bà Vân. Thế là vài ông con trai với một băng bọn con gái chúng tôi hẹn nhau đi tắm một ngày ở Bãi Sau. Thấy nước tôi ham nhưng uống mấy ngụm nước sặc mũi, chỉ muốn nả n phoi nắng suốt buổi. Buổi trưa cả bọn mua bánh mì kéo

nhau tới bãi dương ngồi ăn. Có lẫn vào những đám người lạ tôi mới thấy mình còn quá... hiền. Buồn cười mấy ông con trai sáp lại tấn công tôi và bà Vân, họ chịu khê... nịnh đầm làm tôi cuống cả lên. Có một ông ga lăng nhất đám tên là Tuấn ông ta khen tôi Quỳnh thế này, Quỳnh thế kia, tôi mà có cô em gái như Quỳnh có lẽ tôi sẽ phải chiều chuộng ghê lắm. Đại khái thế và tôi chỉ cười. (May quá cái đôi mắt tôi, nhờ cặp kính nâu đã «ngụy trang» cho tôi được bao nhiêu là nổi lương cuống. Tôi đã biết tập «nhìn đời, nhìn người» bằng đôi mắt dạn dĩ hơn, nhiều màu sắc lạ hơn và dễ dãi hơn). Lúc anh chàng Tuấn đòi xách cái xách tay của tôi, tôi ngưng, tôi nói với bà Vân thế và bà ta nói, đại vậy cô bé, cứ để bọn nó hầu hạ mình, mắt mắt gì đâu, lại còn được tiếng.. on nghĩa nữa là khác. Dĩ nhiên là bà Vân sành sỏi hơn tôi về những vụ ấy. Đã có cái đạo tôi theo bà Quyên và được nhận vô tội vụ những thứ quà của các ông «anh rề tương lai» chiều chuộng, tôi chẳng hiểu các ông con trai... Đại đội thế có nghĩa lý gì. Phải rồi, đã đến lượt tôi, và

trong nhật ký của quỳnh

những thứ tự nhiên nhận ra. Cũng như lần trong những câu chuyện mà chúng tôi nói đùa vui vẻ với nhau có những điều làm tôi nóng ran mặt và chia ra ít thì giờ để nghĩ, để suy luận. Rồi chắc chắn đến một lúc mà tôi sẽ biếu hết, một cách tuần tự, đôi khi là lý thú để lần mò trong những điều thắc mắc. Và câu giải đáp thì cũng vẫn chỉ đến một cách mơ hồ (Tôi đã nghe bàn tới vấn đề hiáo dục thanh thiếu niên mới lớn về các đề mục mới như «giáo dục sinh lý» và được khuyến khích ở nhiều nước, tôi không tin là sẽ được khuyến khích ở Việt Nam)

Có vài buổi chiều và Vân rủ tôi tắm, nhưng tôi cảm thấy không thích bằng đi loang quanh chơi trên bãi. Những lúc thế tôi chỉ muốn đuổi hết tất cả những người đang bơi lội ở dưới nước đi nơi khác. Buổi chiều bãi biển phải là của những gì thanh thoi, êm đềm, phải là của những ý nghĩ, mơ mộng. Và buổi chiều, tôi chỉ mong có Viễn ở bên. Kỳ lạ lắm, tôi cứ tưởng tượng là đột nhiên Viễn xuất hiện, anh đứng phía trước mặt tôi tự bao giờ mà tôi không biết, cho đến

khí ngừng lên và đôi mắt bờ ngỡ nhìn anh. Rồi tôi cùng anh đi dạo, có thể là bước chân anh và bước chân tôi song song cách xa nhau còn vừa đủ những ngượng ngùng. Có phải buổi chiều nay đẹp không Quỳnh. Vàng, ở thành phố mình sao mà có được. Anh thích nghe tiếng sóng, nó có nhiều âm thanh tưởng như quen thuộc, tưởng như xa lạ mỗi lần. Còn em, em thích gió, gió mang đầy một tâm trạng quyến luyến, ưa chiều chuộng. Anh cũng nghĩ thế. Có bao giờ mình đi tới tận cùng của bãi này không nhỉ. Mỗi rã rời chân ra. Ví dụ thế, giá mình đi tới cuối bãi đằng kia. Nhưng chúng tôi đi mãi, đi mãi, suốt buổi chiều cũng chẳng hết. Và đêm đến, tôi nhìn thấy những ánh sao yêu thương trong mắt anh.

Buổi tối, sau khi ăn cơm xong và thả bộ trên con đường ven bãi, tôi với chị Vân mua một túi đầy đậu phộng luộc và chúng tôi thường vác ghế bở ra hiên nhà để chuyện nhảm với nhau cho tới khuya, có khi chúng tôi ngủ quên trên ghế bở đến quá nửa đêm mới tỉnh dậy bỏ

trong nhật ký của Quỳnh

vào nhà. Bà Vân thật dễ dãi, có chuyện gì với ông bỏ bà ta lời ra hết, kể không một chút giấu giếm. Bà ta tả cảnh lần đầu tiên con trai cầm tay bà ta ra sao, cuống quýt thế nào. Cả những chuyện hai ông bà tâm sự với nhau. Đối với bà ta chẳng có gì là thầm kín cả, không ai điều tra mà đem ra khai hết. Đến lượt tôi được hỏi, còn Quỳnh, con gái TV không phải là vừa đâu nhé. Tôi bèn kể chuyện «cậu bé» Thức... pha đèn hôm picnic ở Lái Thiêu rồi đeo đuổi ở cửa trường, tặng nước hoa. Bà Vân trách tôi ác và lên tiếng khuyến khích tôi thử «chịu đèn» một lần. Bà ta nói, thú vị lắm cơ Quỳnh ơi. Cái lối ăn nói của bà Vân đúng là một người dễ dãi, không ưa đắn đo. Tôi cũng lía lịa cái miệng chẳng kém gì, nhưng không một lần tôi đã nhắc tới Viễn.

Xa vài dặm đường, lâu lắm ba ngày, tôi đã nghe tiếng gì như là tiếng «nhớ» trong những buổi chiều trên những bãi biển mênh mông. Tôi nhặt vài viên đá cuội tròn trĩnh xinh xinh ở trên bãi nhưng rồi khi nhét quần áo vào cái xách tay lại bỏ những viên đá ấy lại.

(Còn tiếp)

TRÍ DŨNG (Sàigòn)

Ăn uống được, không mắc bệnh phổi hay 1 bệnh nào khác mà vẫn gầy ốm, thường thường là có ký sinh trùng. Nên thử phân xem loại ký sinh trùng nào. Có thể uống Bryrel 1 tuần lễ liền. Da xanh nhợt chính là thiếu máu. Uống thuốc bổ máu như Hépatrol, chích Strat Hépar ít lâu sẽ thấy kiến hiệu ngay. Không nên thức quá khuya thường xuyên vì có hại.

NGUYỄN BÙI (Biên Hòa)

Kỳ kinh không đều và hay làm đau bụng là bệnh của đa số thiếu nữ đang ở tuổi trưởng thành. Khoảng cách trung bình giữa 2 kỳ kinh thường là 28, 29 hoặc 30 ngày. Một tuần lễ trước kỳ kinh cháu hãy uống Hémagène Tailleur hay Mélliomène. Hy vọng cháu sẽ yêu đời hơn.

ÁI CHÂU (Cần Thơ)

Chích Bépanthène, uống Extrait Placentaire ăn nhiều hột gà trong 1 thời gian xem có bớt không? Nếu không khả quan cháu phải tới một Y sĩ chuyên môn ngoài da để tìm rõ căn bệnh mà điều trị bằng những phương pháp đặc biệt.

NGUYỄN NGỌC QUI (Gia Định)

Trên đời có người thông minh thì cũng có người trí óc rất kém cỏi. Điều đó là do Thượng Đế an bài, cũng có thể do hoàn cảnh gia đình hay bởi di truyền.

Thuốc bổ óc chỉ giúp 1 phần không quan trọng. Cháu có thể mua dùng Glutalam, Tigrinan — Chúc cháu mau thuộc bài.

KỶ THỊ MAI (Sàigòn).

19 tuổi, cao và nặng như vậy không mập chút siu nào cả. Cháu nên bỏ ý thích ngược đời đó đi. Khi cơ thể gầy, ốm suy nhược ta không thể học thi được. Và chẳng Obésitol lại là loại thuốc độc hại, không nên dùng bừa bãi.

NHU BẢO (Đà Nẵng).

Thiếu nữ dậy thì hay bị huyết trắng. Phải làm vệ sinh hàng ngày bằng Aseptol, Mercryl Lsu, Rylé, uống Trichomycin, Albamycin Gu và thuốc bổ cho lại sức như Vitaminérais.

Kinh ít không cần phải điều trị. Có những người đàn bà suốt cuộc đời chẳng bao giờ có kinh cũng chẳng sao.

Đau lưng hãy dùng tạm thuốc Nidan, Glifanan.

TRÂM DẠ (Đà Lạt).

Cháu ở vùng núi cao, thơ mộng ấy vì khí hậu lạnh nên môi hay bị khô có khi bị nứt nẻ rất khó chịu. Mua 1 tube Vaseline để bôi môi sẽ đỡ ngay.

LƯU ĐÌNH ANH TRÚC (Cần Thơ)

1 — Toán học là 1 môn cần nhiều đến năng khiếu. Cháu phải thuộc lý thuyết mới mong giải được những bài toán khó. Nếu ít lâu nay cháu lại có chuyện lo lắng, mơ mộng viễn vông thì việc khó tìm ra đáp số những bài tập chỉ là lẽ dễ hiểu. Trí óc con người chỉ giảm sút sau những cơn bạo bệnh, tai nạn, xúc động mạnh và

NGUYỄN TUẤN ANH

tới tuổi già. Cháu có thể dùng Glutalamin, Tigrinan.

2. — Không có gì trầm trong cả. Cháu nên ăn nhạt và uống ít nước. Chưa cần dùng thuốc.

PHƯƠNG VŨ (Vĩnh Long)

Chúng đó là một thói xấu và gây rất nhiều hậu quả tai hại cho tương lai truyền giống và hạnh phúc hơn nhân. Phải cố gắng chấm dứt ngay. Đọc sách đứng đắn, xem phim ảnh lành mạnh, chơi thể thao, chọn bạn tốt là những điều nên làm.

ĐOÀN (Qui Nhơn)

Bệnh của cháu tiếng Pháp gọi là Coryza hay Rhinite Aigue, rất khó chịu và khó chữa.

Tạm uống : Aspirine, Antipyrine.

Hòa vào 1 bát nước nóng 1 muỗng cà phê dung dịch :

- Baume de Pérou 4
- Teinture Benzoin 10
 â 10
- Teinture Eucalyptus 10
 â 10
- Alcool à 90° 100

Rồi hít lấy hơi bốc lên từ 10 tới 15 phút mỗi ngày ba hay bốn bận.

Nhỏ mũi bằng dung dịch Tyrothricine Éphédrinée.

Cách điều trị còn nhiều, cháu hãy dùng tạm cách này nếu ít lâu sau không bớt, báo cho chú biết sau.

NGỌC (Sài Gòn)

1. — Bệnh của cháu, chính chú ngày xưa khi còn là học sinh bé nhỏ chú cũng mắc phải. Cháu cũng nên nói rõ cho chú nghe lớp cháu học có phải là lớp hỗn hợp chăng. Cháu thuộc loại dễ xúc động đấy. Muốn chữa hãy luôn luôn tâm niệm rằng mình sắp làm « lạc mất » bạn bè bởi sự thuộc bài của

minh. Cũng có thể uống chút đỉnh thuốc Tranquinal.

2. — Uống Génatropine trong 10 ngày liền và đừng ăn của chua như me, trái cóc, (trái thơm) v.v..

NG-H (Vĩnh Long)

1. — Bệnh cả thẹn của cháu chính là nét đặc biệt của « Bệnh mới lớn ». Khi tâm hồn bắt đầu xao động vì sự tiếp xúc người khác phái thì chính là lúc ta chợt cảm thấy mình đang thực sự trưởng thành. Muốn khỏi hãy cố gắng xua đuổi tà ý để coi bạn gái cũng như trai và cố chứng tỏ ta là 1 nam nhi đúng nghĩa.

2. — Cháu là trai mà lại có nữ tính thích ăn vặt và « sai » toàn của chua. Nào là ô mai, mận chín, me chua chấm muối ớt. Cháu lém chú ghê cả răng. Và chú cũng đành chịu chẳng có cách nào giúp cháu bỏ được ý lạ đời đó cả. Con trai gì mà đến nỗi mê ăn đồ chua bỏ cả học hành !... Có lẽ chú phải mách Ba Má cháu từ nay không cho tiền nữa mới được.

NGỌC QUỲNH (Đà Lạt)

1. — Với tuổi cháu, cao và nặng như vậy là vừa đấy cháu ạ.

2. — Sau khi thổi lửa, phải cúi và dùng sức quá nếu có hơi chóng mặt thì cũng chẳng sao đâu. Hơn nữa Đà Lạt là miền núi cao, đường khí có hơi ít nên triệu chứng đó cũng thường. Tạm uống Bromanauine và Vilacamphe.

3. — Cháu nói lạ « không ăn gì ngoài rau » ! Cơm cũng không ăn nữa chăng? . Nếu đúng như vậy cháu có thể kiếm để ông Đạo Dừa để xin làm đệ tử được rồi đấy !..

V.T.T (Chợ Lớn)

Thuốc mập và thuốc giúp cơ thể cao thêm không thiếu, có thể kê vài trang giấy cũng được. Cháu tạm dùng vài món sau đây : Ca cigéol Vitaminé, Calcium Sandoz, Vitaminérais v.v... Nhớ ăn nhiều thịt cá, trứng.

Phụ trách NGUYỄN THANH MINH

Cố vấn KS. NGUYỄN THỊ HIỆP

Nhân đợt cải tiến kể từ số 21, anh D.A. có nhã ý nhờ tôi viết thường xuyên cho Tuổi Ngọc về những Trò Chơi Khoa Học (Khoa Học Tuổi Ngọc). Thật sự mà nói một mình tôi chẳng bao giờ dám nhận nhưng được sự khuyến khích của một số giáo sư trường Cao Đẳng Hóa Học. nhất là của kỹ sư Nguyễn Thị Hiệp nguyên Trưởng Phòng Học Vụ Trường Cao Đẳng Hóa Học, tôi đã nhận lời.

Đến với Bạn Ngọc, mong rằng những trò chơi nho nhỏ của chúng tôi mang lại cho Bạn nhiều thích thú. Một cuộc họp mặt nào đó, Bạn có thể trở lại... ảo thuật cùng bạn bè. Hoặc tự tay thực hiện những món quà nho nhỏ xinh xinh để tặng nhau. Ước vọng duy nhất của chúng tôi là giúp bạn vừa mở mang kiến thức, vừa có được những phút giây giải trí Hay Vui Lạ và Lành Mạnh Những Câu Đố Khoa Học được đặt ra cũng trong mục đích đó.

Hy vọng rằng một buổi đẹp trời nào đó nhóm KHTN sẽ có dịp đến trường thăm các Bạn, cùng các Bạn trở lại.

N.T.M.

chiếc khăn đót không cháy

Trong một cuộc họp bạn, Ngọc bỗng đứng nổi hứng đòi biểu diễn đốt khăn. Mặc cho mọi người ngăn cản, Ngọc bảo Ngà ra đằng sau múc một ca nước. Đoạn nhúng khăn vào. Vắt ráo. Châm lửa Trong lúc mọi người chăm chú theo dõi, ngọn lửa bốc rục lên. Cháy lan nhanh Và rồi... Cùng lúc với sự ngạc nhiên của mọi người (Khăn ướt mà cháy thì ?!) ngọn lửa tắt dần. Còn trơ lại chiếc khăn nguyên vẹn!

vật liệu cần thiết

— Một chiếc khăn tay.

— Một bình nhỏ chứa khoảng 100 ml dung dịch gồm 1 phần rượu êtylie và 6 phần nước.

— Một ít Borax cho vào dung dịch.

— Thực Hành

Nhúng khăn vào dung dịch trên. Đoạn châm lửa đủ để cho khăn bắt đầu cháy. Điều cần nhớ là chỉ làm đủ để cho ngọn lửa bắt đầu cháy mà không phải là để nguyên chiếc khăn trên ngọn lửa. Coi chừng đó nhá !

Giải thích

Sự bay hơi của chất lỏng trên có tác dụng sinh hàn nên chiếc khăn không thể cháy được. Borax cho vào làm ngọn lửa có màu xanh biếc. Nếu không có Borax cũng chẳng sao. Khi ấy ngọn lửa sẽ có màu vàng.

lửa cháy trên tay

— Biểu diễn

Lại một trò chơi khác, Ngọc đổ vài phân khối caôt lỏng (được pha

sẵn trong bình) trên lòng bàn tay. Sau đó bảo Ngà châm lửa đốt. Một ngọn lửa vàng sẽ bốc cháy trên tay Ngạc.

VẬT LIỆU CẦN THIẾT

Với trò ảo thuật này bạn cần dùng những chất sau đây :

60 ml. Sulfur—Carbon.

40 ml. Tétraclorur-Carbon.

— Thực hành :

Trộn hai chất trên lại với nhau. Đổ vào lòng bàn tay (Đổ vài phân khối thôi) và châm lửa đốt. Đừng sợ nó làm phỏng tay bạn nhé. Lửa màu vàng, hơi hơi xanh xong đẹp ghê lắm kia đấy.

BÀI RU THẮNG TÁM

Bé hãy ngủ thật ngoan
Dịu dàng như mộng ước
Trời đầu thu đã sang
Hững hờ ngôi tóc mượt

Đấy ấm vai anh gầy
Bình yên em cứ tựa
Đề nghe cõi tình say
Đã đây trên đất hứa

Trên những cánh hoa vàng
Mỏng manh như lá cỏ
Cũng đã đầy mệnh mang
Trăm ngả hồn thương nhớ

— Giải thích :

Do sự bay hơi nhanh chóng của dung dịch làm lạnh tay bạn và do ngọn lửa cháy nhanh nên tay không bị phỏng. Tuy nhiên bạn cần chú ý những điều sau đây :

— Lượng dung dịch trong lòng bàn tay phải ít, vừa đủ để khỏi chảy ra ngoài bàn tay của bạn.

— Thí nghiệm này không gây nguy hiểm và bất cứ ai cũng có thể làm được. Nhưng bạn nên cẩn thận vì bạn đang... đùa mí lửa đó nhá.

— Cần nhất là phải biểu diễn ngay sau khi điều chế dung dịch xong vì nếu để lâu, tetraclorur-carbon sẽ bay hơi đi và hỗn hợp còn lại sẽ gây nên vết phỏng. (Eo ơi).

Khi bước chân em về
Xôn xao lời chim sẻ
Áo lụa bao chiều hè
Rung tình anh mấy thuở.

Bé hãy ngủ thật ngoan
Tay đời em hãy gối
Thơm ngọt ngón tay đan
Vỗ về làn tóc rối.

Mắt hãy nồng hương xuân
Răng hãy đều như ngọc
Môi ngọt hương bồ quân
Lúc buồn em hãy khóc.

Nước mắt se niềm đan
Trong hồn anh thánh thót
Đề cho anh vụng về
Áu yếm trong lời dỗ.

Bé hãy ngủ thật ngoan
Như áo vàng nhung lụa
Đấy ấm vai anh buồn
Bình yên em cứ tựa.

ĐINH TRUNG HẠ

CỬA SAU

(Tiếp theo trang 15)

Đón bước chân nàng nơi mở vào con ngõ tối đen, chiếc chìa khóa chàng giao cho nàng như một bằng chứng của ung thuận cho nàng được làm chủ, được chia sẻ, được có mặt, nàng mở cánh cửa sau nhà, bước vào trong nhà, ra sân sau rửa mặt dưới vòm trời sao, trở vào thay quần áo. Và một lát sau, nàng đã vén nhẹ cái mùng, mặt đêm đón đỡ lấy thân thể nàng nóng dẫy ngả xuống. Chàng tựa mình tình thức, chàng còn buồn ngủ một chút, em đẩy ư, bàn tay chàng tìm kiếm và bắt gặp nàng mau chóng trong bóng tối dày đặc hoa mắt. Nàng trả lời bằng lần áp vào chàng, tiếng cười của hai người trong thân mật kể liền trọn lẫn rồi là giấc ngủ một mối thân tiên lúc tăng sáng. Đôi khi nàng tiếp đi trong thoáng nghe thấy như một xôn xao một tiếng thùng quây nước, tiếng chân người lạt sạt trong tình sương khô khan ngoài hẻm nhỏ sát hông tường nhà là nơi nàng đến với chàng trong đêm. Đã tỏ đường đi. Đã thuộc lối về. Đã vào đời nhau. Đã những chiều tình nhân, đã những đêm vợ chồng. Nàng còn nhớ được mãi cái cảm giác thư thái ấy của những buổi sáng nàng thức giấc và ra khỏi giường trước, nàng di động thoải mái trong căn nhà còn đắm chìm trong yên tĩnh, từ buồng trong ra buồng ngoài, từ buồng ngoài ra sân sau. Buổi sáng trải rộng. Nàng dư thừa thì giờ. Nàng đứng chải đầu thật lâu trước tấm gương, nhìn ngắm và yêu mến, hơi thẹn thùng một chút, nhưng sung sướng biết chừng nào, những dấu nếp mỗi một còn lẳng đọng nơi khóe mắt là dấu tích của trận tình dữ dội đêm qua. Cảm giác sung sướng kéo dài thênh thang khi nàng mặc áo, mở cửa buồng ngó vào để thấy chàng vẫn bần bật ngủ say, sau đó, nàng khép cánh cửa sau lại, đi ra với những lòng đường bên ngoài đã chan hòa ánh nắng. Những buổi sáng ở nhà chàng về, nàng muốn hót như chim, muốn xanh như trời, trong nàng con suối nhỏ của tình yêu róc rách thủy tinh, nàng vừa đàn bà biết bao nhiêu và cũng biết bao nhiêu ở nàng là sự trẻ trung dậy thì thiếu nữ. Trên hè phố, nàng tiến những bước hồng. Dưới bóng cây, nàng đi từng điệu biếc. Nàng nhìn đám người đi đường, nàng muốn nói lớn với họ là tình yêu của nàng và của chàng tràn đầy hơn hết thấy mọi cuộc sống của mọi người cộng lại, và chiều nay tình yêu lại gặp nhau, và đêm nàng lại đến.

Tại sao nàng đòi chàng thay đổi? Tại sao nàng đòi chàng đi hơn một bước nữa, tại sao nàng muốn thực hiện một chiếm hữu hoàn toàn? Chàng trả lời một câu gì đó, mơ hồ không đúng với mộng ước của nàng. Thế là nàng đã tức giận, đã đi ra. Bây giờ, nàng đã trở lại đây lặng người trong ngắm nhìn trần trần chàng năm đó, dưới ánh đèn, và bao nhiêu chi tiết chưa giấu của một sự thực chưa giấu nhất loạt và thình lình ngoi bằng lên bề mặt. Không, bây giờ, chỉ bây giờ, chỉ giây phút này, trong đêm khuya, trong ánh sáng, trong chàng đang ngủ và trước nàng đứng đó, nàng mới nhận thức được, bàng hoàng và thấu triệt là chàng chưa từng một phút thuộc về nàng.

Lúc chàng ngồi chung một ghế với nàng trên chuyến xe đồ từ miền Tây về Sài Gòn của lần gặp gỡ thứ nhất, buổi đi chơi với nhau ở vùng ngoại ô bên kia bờ sông của lần hò hẹn đầu tiên, những buổi chiều ngồi đối diện nhau trước cánh cửa sổ tiệm ăn chân cầu có những chùm hoa đỏ chói, trên mặt đêm, trong tay nhau, không một lúc nào, ở đâu, cảnh trí và trường hợp nào, chàng hoàn toàn thuộc về nàng Mọi ý tưởng trái ngược lại chỉ là nhằm lẫn. Không ai thuộc về ai bao giờ. Không một cuộc đời nào là vĩnh viễn của một cuộc đời nào. Không. Không. Bây giờ nàng mới thấy, và sự mới thấy này, tuy mới chỉ là một thoáng sơ, một linh cảm, chưa phá đổ tan tành một thế giới. Nước mắt nàng chảy ra, ướt đầm hai gò má. Nàng khóc không tiếng, nước nở. Rồi cuối cùng chỉ còn kỷ niệm là không còn gì nữa. Nàng muốn nói, vừa nói vừa khóc : đáng ân hận cho anh, cho em biết chừng nào. Ân hận. Phải, nàng đã, nàng đang ân hận rồi đó. Nàng biết hết thấy mọi cố gắng tuyệt vọng chỉ là vô ích. Con mắt chàng đôi khi nàng bắt gặp bất thần nhìn về một hướng khác, những khoảng khắc im lặng bất thường khiến cho nàng lo âu và xao xuyến không đâu, mỗi lần nàng ra về trong đêm khuya hay trong buổi sáng, chàng không một lần nào đưa tiễn nàng ra đầu ngõ, những lần gặp nhau ở tiệm ăn, khi nàng đứng lên, sự đứng lòa của nàng đã là một chia tay, phút này nàng mới nhớ lại được hết thấy những chi tiết bé nhỏ đó, nàng quay đảo điên cũng trong cơn lốc choáng váng của tình yêu, nàng mù lòa không nhìn thấy, đến phút này mới đồng loạt hiện hình. Điều làm nàng đau đớn nhất không phải là nàng sẽ không bao giờ trở lại nơi này nữa, mà là sau tan vỡ là vĩnh biệt, cũng sẽ không có một chuyện gì ghê gớm và khốc liệt xảy ra đâu. Nàng sẽ trở về đời sống trước đó của nàng, hay nàng sẽ thay đổi. Chàng cũng vậy, nhưng không ai chết. Những người tình nhân sẽ gặp nhau ít lâu sau, trên thành phố này hay ngoài thành phố này hay một thành phố khác, trên một chuyến xe đồ hay trong một tiệm ăn, sẽ cũng bắt ngờ một chút, nhưng sẽ lấy lại được bình tĩnh và nụ cười, hỏi thăm nhau một vài câu, chào, rồi đi sang hè phố bên kia. Và chuyện cũ chỉ còn là nhánh hoa mùa hè đỏ chói ấy buông rủ bất động trên một thành cửa sổ nào. Nàng vẫn nhớ chứ. Mỗi lần nhớ có thể vẫn là một lần nhỏ lệ. Chàng cũng vậy. Dấu vết vẫn còn như kỷ niệm không bao giờ vụn toàn và vĩnh viễn thuộc về nhau.

Nàng nhìn chàng ngủ say một lần nữa, rồi tắt đèn. Căn nhà tối thăm. Bóng nàng đi ra lẫn vào đêm tối.

năm giờ sáng

Thân thể chàng thoát đầu chỉ cảm thấy mong manh và chập chờn như một bức tường khói mỏng, tiếng động ngu ngơ thứ nhất đầu ngày chạm tới và đi suốt qua, không ngăn giữ lại. Tiếng động đó phẳng phất như tiếng thờ dài tàn phai của một vì sao nào vừa rụng xuống ở một cuối trời nào. Rồi chàng tỉnh thức dần dần, và nghe thấy rõ hơn nhiều tiếng động khác kể tiếp nổi lên, bên ngoài cánh cửa sau, trên con đường men theo hông nhà đoán

thấy còn nhờ nhờ bóng tối. Bà lão già người Nam vẫn sáng sáng quấy nước cho chàng đã từ ngoài máy trở về. Tiếng chân người trong ban mai chìm chìm, cùng với tiếng nước sóng sánh trong đôi thùng va chạm lạnh canh. Đôi thùng và bước chân ngừng lại bên ngoài, ngay chính giữa cánh cửa sau mở rộng. Trong im lặng bất chợt, tiếng bà lão già, giọng đầy ngạc nhiên nói với người chồng đã thức từ bao giờ trong căn nhà nhỏ sát đó :

— Úa ! Cửa sau nhà thầy Hai mở kia.

— Thật hả ? Giọng người chồng, khàn khàn.

— Mở mà !

— Vậy chắc là cô ấy đến hồi đêm và quên không đóng lại.

Bà lão hỏi :

— Có ta đến hồi đêm sao ?

— Đến hồi đêm. Đến thường mà, bà không biết sao ?

Chàng trở dậy, đi ra cùng một lúc với bà lão già quấy đôi thùng bước vào. Chàng đứng trước tấm gương, và trong khi tiếng nước đổ ào ào vào chum ở sân sau, chàng nhìn thấy trên cái kệ thủy tinh gắn trước tấm gương, cái lược, ở đó còn vương lại một sợi tóc dài, sợi tóc dài của nàng đã đến và bỏ lại. Đồ nước xong, bà lão quấy thùng đi trở ra. Liếc nhìn vào buồng ngủ của chàng, bà lão đứng ngăn người. Một lát rồi bà lão hỏi nhỏ :

— Chứ cô đâu thầy ?

Chàng đáp, không quay đầu lại :

— Về rồi. Bà đóng cửa vào cho tôi.

Chàng tắt đèn trở vào giường. Trời sáng dần. Chàng rũ chân đắp lên ngang ngực, nằm quay mặt vào tường. Và ngủ tiếp. Trong giấc ngủ lại này, những chùm hoa đỏ đã tàn và một mùa hè đã đi qua.

tư tưởng hay

— Khi người ta nói xấu bạn : nếu đúng sự thực thì bạn nên sửa mình và bạn hãy mỉm cười nếu là đối trá. (Epitète. Ier siècle)

— Tôi yêu mến gia đình hơn bản thân, tôi yêu tổ quốc hơn gia đình nhưng còn yêu nhân loại hơn tổ quốc. (François de Salignac de La Mothe Fénelon 1651-1715)

— Người tự do là người thống trị được tư tưởng của mình. (Comte Adrien de Casparin 1783-1874)

— Sẵn sàng làm trọn nhiệm vụ mình vẫn chưa đủ cần phải biết rõ nhiệm vụ ấy. (François Guizot 1787-1874)

— Đối tượng của giáo dục không phải là tạo nên những máy móc nhưng là tạo nên con người. (Janet Paul 1823-1899)

— Có rất nhiều người chỉ có nền luân lý, đạo đức toàn diện : đây là tấm vải mà không bao giờ họ may áo. (Jeseph Joubert 1754-1824)

nhìn xuống

cuộc đời

(Tiếp theo trang 5)

như là bị lạm phát. Người ta càng hò hét chống đối phim Tàu bao nhiêu thì nó càng du nhập đông đảo bấy nhiêu. Bước vào cửa rạp hát hình ảnh phim Tàu chiếm chỗ gần hết. Cái khéo của họ là đập vào hiểu thị của người Việt nam. Những hình ảnh phi thân, chặt đầu, cái xảo thuật đâm chém đến mức cao siêu. Và cũng vì đó, mà hầu hết các trẻ con Việt nam lúc nào cũng sẵn sàng chém với giết. (Có phải chăng đề thích ứng với hoàn cảnh nước ta hiện giờ chăng?). Người ta không còn thấy những loại phim **phiêu lưu, khoa học, lịch sử**. Hỡi các ngài liên hệ phim ảnh! Xin các ngài cho chúng tôi một phim giá trị tinh thần, du nhập vào nước này những hình ảnh êm đềm du dương. Hãy cho chúng tôi hiểu biết những tiến bộ khoa học. Chúng tôi mang ơn các ngài. Hãy thương hại tuổi thơ đã và đang bị đầu độc bởi phim ảnh, báo chí, chém giết và số đề số đui... (Trần Xận Bạc Liêu)

hãng phim và tiểu thuyết phóng tác thành phim

Ở Việt Nam chưa có người viết truyện phim nên, đa số, các phim đã quay đều được phóng tác từ tiểu thuyết. Cỗn phim bắt đầu hình thành từ truyện phim. Không có truyện phim là hết quay. Người ta bỏ cả 15 triệu để quay một cỗn phim màu. Nhưng tác giả nhận khoản thù lao quá khiêm tốn. Ở Việt nam, tác giả đừng hòng chia **phần trăm** lợi tức với hãng phim. Rẻ là 50 ngàn. Đắt nhất là 100 ngàn. Một người hách nhất ra giá 300 ngàn cỗn tiểu thuyết lên phim là Nhã Ca. Chủ hãng An Pha kiêm đạo diễn Thái Thúc

Nha nói với đạo diễn Đỗ Tiến Đức: «Tôi có thể vất đi một triệu cho buổi tiếp tân nhưng không mua cỗn tiểu thuyết với giá 300 ngàn. Mua thế, nó thành tiền lệ và hợn nhà văn đâm ra hờn!» Cay cú câu nói của đạo diễn nửa mùa Thái Thúc Nha, Duyên Anh vừa cho LIDAC thực hiện cỗn *Nhà Tôi* với giá 400 ngàn đồng. Anh khăng khăng đòi nửa triệu nhưng nể tình có Túy Hồng, Thanh Thúy trong công ty nên bớt 100 ngàn. Tiểu thuyết lên phim đã có cái giá của nó: 500 ngàn. Trong tương lai, nó sẽ lên tới 1 triệu. Khi được hỏi mua tiểu thuyết của mình đưa lên phim, các nhà văn đứng bán dưới 500 ngàn đấy.

ông thái thúc nha và cái mền gói văn hóa dân tộc

Ông «đạo diễn» Thái Thúc Nha, người quan niệm rằng phim Việt nam là phim gói «mọi phong tục, tập quán và văn hóa của một quốc gia» lại vừa cho ra mắt cái mền của ông: *Sám Hối!* Phong tục, tập quán và văn hóa của quốc gia Việt nam được ông Nha mô tả bằng những pha tống tình rẻ tiền giữa bà già giết giặc Bích Thuận và ông kếp cải lương trẻ măng Minh Vương. «Hôn một phút, hôn hai phút, ba, bốn, năm... và hôn tổng kết!» Ngoài ra lại **đấm đá!** Và, noi gương *Mãnh lực đồng tiền*, ông Nha đưa Mỹ vào phong tục Việt nam rồi cho tập quán Việt nam giết Mỹ! Một người Ý, qua Việt nam du ngoạn, về nước bèn viết cỗn *Người Việt mến yêu* (Hồng Cúc dịch). Nếu bây giờ những cỗn phim **đấm đá, bán ba, lấy Mỹ được đem sang Ý chiếu**, người Ý đã ca ngợi dân tộc Việt chắc sẽ phải làm một màn «*ơ tút!*» Ông Nha, nếu ông còn nghĩ tới văn hóa xứ này, xin ông đừng làm văn hóa bằng những phim cóc nhái của ông nữa. Cứ việc sản xuất phim hốt bạc nhưng chớ nên lộng ngôn (Ý Đức).

tuổi ngọc

và bạn ngọc

■ **CHOÀNG VŨ TIÊN NHAN (Sàigòn)**: Nhớ chứ sao lại không. Việc em đề nghị thì anh hoan hô cả hai tay lẫn hai chân rồi. Nhưng ngặt nỗi «cẩn gác xép» lại thiếu ghế em ạ. Chỉ có bốn cái ghế cho 4 người, chật như nêm. Đề em vừa đứng vừa bóc thư thì... tủi quá. Nên cứ giữ lấy thi giờ rảnh mà đi chơi, vui hơn.

■ **NHẬT LỆ NGUYỄN THY (Phổ Bình)**: Bài viết mà quên đề tên tác giả tòa soạn cũng hay «quên» chọn lắm. Vậy lần sau cháu cố mà nhớ... tên mình nhé.

■ **CHUNG LÃNG (Chợ Lớn)**: Tờ báo ấy không xuất bản nữa vì một lý do riêng. Đúng như bạn đoán. Được chứ sao không. Nhưng cái tên đó có gì hay ho đâu mà bạn phải mượn. (Thành thật đấy nhé).

■ **THÁI THUY TRANG (Cần Thơ)**: Việc bói quẻ để xem em là húi cua hay kip tóc thì anh xin hàng. Thư trả lời chậm vì thư nhiều chữ chả có giận hay ghét gì hết tron.

■ **NGUYỄN THỊ ĐĂNG NGỌC (Đà Lạt)**: Đã đi được 20 bước đường rồi mà vẫn chưa vừa ý một bước nào hết. Như thế cô khỏi phải lo Tuổi Ngọc «ngủ mơ trên chiến thắng» mục đó sẽ thực hiện trong vài số tới.

■ **ĐĂNG NGỌC LỆ HÀ (Huế)**: Lâu quá mới nhận thư của em. Bây giờ

làm cô Tú kếp hách ra phết, em nhỉ? Cám ơn những điều nhắc nhở của em, chả bao giờ anh dám như thế đâu.

■ **NGUYỄN ĐÌNH HIẾU (Ban Mê Thuột)**: Sẽ nhờ nhà phát hành gửi thêm Anh Em Kiến Vàng lên Ban Mê Thuột gáp. Mấy bản vẽ của em đang xem.

■ **LUƠNG BẢO VI CƠ (Gia Định)**: Yên chí, sẽ mua cho thầy cò một cặp kiến cận thị để ông ấy không lộn tên em nữa. Trả lời câu hỏi của em đây: Kiến Vàng sẽ bám trên tóc của em; chớ em ra khỏi nhà kiến ta đương nhiên sẽ thoát. Dễ ợt.

■ **ÁO VÀNG (Đà Nẵng)**: Biên thư và hy vọng. Đó là nỗi sung sướng nhất của người yêu mến Tuổi Ngọc. Sẽ đọc bài đó của cháu. Học khoa học, cứ quá nhỉ?

■ **MIU (Đà Nẵng)**: Lần này thì thư em được trả lời rồi đó. Chả oán trách nữa nhé! Đề xem lại bài đó. Nếu đã chọn đăng sẽ đăng ngay.

■ **ĐỖ NGỌC HOÀNH (Qui Nhơn)**: T KT cảm động khóc rờn rờn khi được cháu sát cà chua vào mắt. Chớp làm gì cho mệt. Mua ngay một quyển Thơ Hồng dày cộm ta khỏi phải vất vả cái tay.

NGUYỄN THỊ HỒNG HẠNH (Đà Lạt) Tòa soạn không biết địa chỉ của DTQ nên không chuyển thư của em được.

■ PHAN XUÂN TRANG (Đa Lạt) : Khi nào báo đóng tập sẽ loan báo trên Tuổi Ngọc. Bạn theo dõi nhé.

■ DIỄN (Cao Lãnh) : Những mục đó nếu có thường xuyên thì nhảm. Thỉnh thoảng có mới hay. Bây giờ Tuổi Ngọc trở lại những lời em yêu cầu rồi đó.

■ HÀ VI (?) : Thư và bài của em tòa soạn đã nhận được đầy đủ.

■ MẠC HÀN (Phan Thiết) : Thơ Hồng của TKT giá 150 đồng. Em gửi bưu phiếu về tòa soạn để tên Đặng Xuân Côn. Sách sẽ gửi tới em sau đó.

■ TÓC TÍM (Gia Định) : Đều có loan báo trước những số đặc biệt đấy chứ. Chỉ tại cháu không để ý đó thôi. Số tới là số «thơ văn mùa thu» (22). Cháu gửi bài nhanh về đi, may còn kịp.

■ VŨ THỊ BÍCH THÁI (Biển Hòa) : Tên thật của cháu hay như thế này mà chê, lấy Nguyễn Vũ Kha Tym làm chi cho ông sắp chữ cứ lớn rồi trách. Đề nghị cháu lấy tên thật. Chào chờ tên thật của cháu.

■ ANH LY (Biển Hòa) : Cám ơn lá thư dài. Cảm động của em. Lúc nào Tuổi Ngọc cũng cố gắng. Chưa dám tăng trang vì, tăng trang là phải tăng tiền. Mà trong lúc này báo đang trên đường .. đi xuống.

■ NGÔ TUYẾT MỸ (Sài Gòn) : Cứ coi như là còn mắc nợ đi. Hôm nào TKT sẽ lại khê nê 3 cuốn TN số 1 đến Bưu Điện một lần nữa, với hy vọng. Đề nghị tỏ thiện chí. Chờ nhé.

■ TRÚC HOÀNG LAN (Hiếu Thiện) : DA, TKT, ĐTL cám ơn bức thư của cháu. Khi nào rảnh, và có dịp, tòa soạn sẽ viếng xứ Hiếu Thiện của cháu.

Nhưng cháu dọa là sẽ bắt trời các chú lại, ghê quá. Ai dám tới:

■ LÊ TRUNG CHÁNH (Phan Thiết) : Tòa soạn thiếu nhân viên nên không thể gửi báo dài hạn. cho cháu được Nếu cháu vẫn giữ ý định ủng hộ Tuổi Ngọc, đề nghị cháu mua sách dài hạn tiện gửi hơn.

■ TRƯƠNG ĐÌNH THU (Cần Thơ) : Quà tặng của cháu Nguyễn Mai đã gửi đi từ lâu. Cháu không nhận được chắc lạc rồi, theo như địa chỉ của cháu nói.

■ PHẠM THỊ ANH NGA (Huế) : Vâng Anh Nga chứ không phải Anh Nga. Tòa soạn cám ơn Mẹ cháu, và cám ơn cháu đã cố gắng Tuổi Ngọc hằng hái, cuộc phim đó làm buồn lòng chú không ít.

■ LÊ HOÀNG TƯỜNG (Qui Nhơn) : Tòa soạn đọc bài rất kỹ, không bỏ quên bài của em đâu, Bài chưa đăng được, không phải là một chuyện chán nản. Quan trọng là em có trí chí hay không. Đâu có ai sinh ra đã thành nhà văn đâu, em nhỉ ?

■ HOÀNG TỐ VÂN (Mỹ Tho) : Bút hiệu cháu không trùng với ai đâu. Bài cháu chú đang đọc.

■ STANN (Gia Định) : Đó là Bác Nguyễn Đình Vương, một « công dân » kỳ cựu của Tuổi Ngọc. Các chú ngồi trên lầu. Khi nào các cháu đến cụ Vương sẽ gọi các chú xuống. Nhà chú không còn ở Chi Lăng nữa.

■ NGUYỄN ĐOAN MÂY (?) : Tuổi Ngọc sẽ cố gắng ra đúng ngày để cháu khỏi phải lo nó ngổm giữa đường nữa. Đâu có dám bảo cháu khen «phija». Cảm động là đằng khác.

BÀI ĐÃ NHẬN ĐƯỢC

Từ Bạn Ngọc

• thơ

Nguyễn Hồng Giang, Trương Xuân Lan, Đào Thị Ánh Tuyết, Lê Nguyễn Mai Trắng, Đỗ Du An, Đinh Văn Anh, Nguyễn Nhân, Thu Miên, Trầm Mặc Du Ca, Mai Khôi, Dĩch, Vị Tha, Trịnh Quang Tuyển, Biền Đức, Nguyễn Hà, Nguyễn Vũ Nguyễn, Nguyễn Huỳnh Anh, T. Vy Hưng, Hoàng Như Mi, Bền Đức, Trương Hữu Mây, Phạm Văn, TL, Cao Minh Cảnh, Phạm Đức Hoài Thu, Nguyễn Mây Thu, Trương Thiên Thu, Trịnh Công Hiệp, Nguyễn Thiên Hương, Huỳnh Muội, Maguerites, H. Bon, Con Đường Lá Xanh, Thiên Thu, Tất Tử Lợi, H. Tr, Trần Lau, Tuyên Thiên Thu, Dương Đức, Dung Hạ, Mai Vũ, Nguyễn Đình Hiếu, Trần Mộng Dzũng. Áo Trắng Tân An, Nguyễn Thiên Thanh, Đinh, Vi Thụy, Thúy Thúy, Hoàng Hón, Diệp Hồng Phương, Lương Công Toàn, Thiên Di, Trần Chấn Kì, Hoàng Thụy Khanh, Nguyễn thị Thy Ca, Cao Thuyền, Tạ Văn Sỹ, Nhã Uyên, Như Luân, Song Nguyên, Cổ Đại Mùa Thu, Ngân Thương, Hiền Thy Hạ My, Long Vũ, U Vọng, Nguyễn Thoại Châu, Du Mùa Đông ..

• bông hồng cho tình đầu

Nguyễn Hồng Giang, Nguyễn Huỳnh Anh, Trần Diễm Miên Thy, Con Đường Lá Xanh, R.N, Đoàn Phương An, Nguyễn Như Lan, Trần thị Thiên Thu, Thủy Nhã, Trần Bình Lành, Nguyễn Thiên Hương, Anh Hoa, Duy Nguyễn.

• văn

Đỗ Du An, Đỗ Thành Hà, Ngọc Quế, Nguyễn Thị Kim Hạnh, Vũ Hồng Phát, Văn Anh, Camélia, Phan Phương Huyền, Đình Nguyễn Thúy, Bích Thanh, Anh Hoa, Nguyễn Anh, Nguyễn Hoàng Anh Thụy, Thương Thơ, Đỗ thị Xuân Mai, Thi, Dương Xuân Tàong, Trương Hữu Mây, Phạm Văn, SĐ My, Hoàng Vũ Thương Hà, Thy Nhật Thu, Đức Dzũng, Nguyễn Nguyễn, Mimosa, Maguerites, Nguyễn Hoài Thương Anh, Bùi Tấn Tiến, Phạm Quỳnh, Lê thị Thạch Thảo, Kim Thoa, Trần Như luân, Hồng Thanh Thiên Thu, Đặng Thị Phương Phi, Nguyễn Thạch Vu Vợ, Nguyễn Thị Lặng Lờ, Nguyễn Đình Hiếu, Ti Ti, Các Triều, Kim Thoa, Bùi thị Ca Hát, Nàng Thủy Tinh, Cúc Đại, Trần Kim Thiện Sỹ, Ngây Xưa, Hư Nhật Taur, Chang, Nguyễn Trịnh Diễm Xưa, Trà Loan Gươm Tân Uyên, Liên Lan, Bại Hoại, Miên Viễn Nguyễn Đình, Mây Tím Tiểu Quyên, Trần Chấn Trí, Hoàng Thụy Khanh, Mặc Linh Phương Thảo, Trần Như Luận, Ngô thị Hồng Thu, Nguyễn Vũ Nguyễn, Thái Hồ, Võ Hồng Nguyễn Thủy, Đỗ Thanh Hà, Mi Mi, Nhi, Trầm Duy Tùng, Dương thị Diên Nhi, Trà Mi Nguyễn Anh, Nguyễn Quỳnh Anh, Tuyết Thu, Song Thái Hòa, NT. Hoàng, Nguyễn, Du Mùa Đông

Hãng bột ngọt **THIÊN HƯƠNG**

LỚN NHẤT TẠI VIỆT NAM

- *Những quý bà nội trợ sành điệu đều biết chọn và dùng Bột Ngọt*

Vị Hương Tố

- *Thêm chút đỉnh Vị Hương Tố trong những món ăn sẽ càng thêm ngon.*
- *Dùng vào những món ăn chay hoặc ăn mặn sẽ thêm nhiều chất bổ dưỡng.*

Vị Hương Tố

Do **THIÊN HƯƠNG** Công ty S.A.R.I. sản xuất

- Văn phòng : 91 Đại lộ Khổng Tử Cholon Tél. 37.021
- Tổng Đại Lý hãng VINH HUNG -- 35 Phùng Hưng Cholon.

KỸ-THƯƠNG NGÂN-HÀNG

COMMERCIAL INDUSTRIAL BANK

Công Ty Nặc Danh — Vốn 250.000.000. góp đủ
Trụ Sở 422 Trần Hưng Đạo — SAIGON

(Góc Nguyễn Biểu — Trần Hưng Đạo)

Điện thoại số : 98.495 — 98.496. QS : 60.078 61.421

Điện tín : INCOMBANK

Thực hiện mọi nghiệp vụ ngân hàng :

- Nhận và trả mọi tiền ký thác
- Cho vay dưới mọi hình thức
- Mở tín dụng khoản xuất nhập cảng
- Chuyển ngân
- Mở Trương Mục Tiết Kiệm

Tiếp đón nồng hậu

Phục vụ mau lẹ và kín đáo

